

14. møde

Onsdag den 10. november 1993 kl. 13.00

Dagsorden:**1) Spørgsmål til ministrene.****2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 15:**

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Rådets afgørelse nr. 93/81/EKSF, EØF, Euratom om ændring af akten om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse (76/787/EKSF, EØF, Euratom) af 20. september 1976, som blev vedtaget i Rådet for de Europæiske Fællesskaber den 1. februar 1993.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 52:

Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsgiverens pligt til at underrette lønmodtageren om vilkårene for ansættelsesforholdet. (Tekniske præciseringer).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 30:

Forslag til lov om ændring af lov om tillæg til borgerlig straffelov angående forræderi og anden landsskadelig virksomhed og lov om straf for krigsforbrydelser. (Afskaffelse af dødsstraf).

Af justitsministeren (Erling Olsen).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 50:

Forslag til lov om massemediers informationsdatabaser.

Af justitsministeren (Erling Olsen).

Meddelelser fra formanden:**Anden næstformand (Grove):**

Medlemmer af Folketinget Pia Kjærsgaard (FP), Kim Behnke (FP), Kirsten Jacobsen (FP) og Annette Just (FP) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ophævelse af lov om butikstid. (Afskaffelse af lukkeloven).

(Lovforslag nr. L 64)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen) har meddelt mig, at hun ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse for status og udviklingsperspektiver i arbejdsmiljøet.

(Redegørelse nr. R 4).

Eksemplarer vil blive omdelt, og redegørelsen vil blive optaget i Folketingstidende.

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Pia Kjærsgaard (FP):**

Som ordfører for forslagsstillerne fremsætter jeg herved:

Forslag til lov om ophævelse af lov om butikstid. (Afskaffelse af lukkeloven).

(Lovforslag nr. L 64).

Jeg henviser til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvilige behandling.

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 10/11 93 om status og udviklingsperspektiver i arbejdsmiljøet.

(Redegørelse nr. R 4).

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Folketinget vedtog den 24. oktober 1991 forslag til motiveret dagsorden, hvorefter regeringen blandt andet med henblik på at sikre Danmark en fortsat fremtrædende position i forbindelse med den stigende internationalisering af arbejdsmiljøområdet skulle forelægge Folketinget en redegørelse for status og udviklingsperspektiver i arbejdsmiljøudviklingen

[Arbejdsministeren]

med særligt vægt på den øgede EF-integration og rollefordelingen mellem Arbejdstilsynet og de øvrige aktører på arbejdsmiljøområdet (bedriftssundhedstjenesten, branchesikkerhedsråd og sikkerhedsorganisationer).

Organiseringen af den forebyggende indsats

Det forekommer naturligt, at denne redegørelse tager sit udgangspunkt i organiseringen af den forebyggende indsats på arbejdsmiljøområdet. Det er aktørerne bag denne indsats, som, uanset om grundlaget er rent national lovgivning eller EF-relateret lovgivning, står for gennemførelsen af arbejdsmiljøpolitikken i praksis.

Her i landet hænger den høje arbejdsmiljøstandard nøje sammen med den samvirken, der er mellem arbejdsmarkedets parter og myndighederne i regulering og styring af arbejdsmarkedet. Denne model medvirker til større målrettedhed og sikrer en større opbakning fra arbejdsmarkedet til gennemførelse og håndhævelse af vedtagne regler, hvilket giver arbejdsmiljølovgivningen en stor gennemslagskraft.

Den vigtigste del af den forebyggende indsats er *virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde*, der foregår mellem ledelse og ansatte på den enkelte arbejdsplads. Arbejdsmarkedets parter medvirker i denne forebyggende indsats, og det samlede arbejdsmiljøapparats centrale opgave er at støtte og medvirke til en stadig udvikling af sikkerheds- og sundhedsarbejdet på den enkelte virksomhed.

Erfaringer fra virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde er imidlertid forskellige. På mange virksomheder er indsatsen tilfredsstillende, hvorimod nogle virksomheder fortsat ikke lever op til de intentioner og krav, der har fundet udtryk i arbejdsmiljøloven.

Der er derfor behov for at vurdere dette område. Arbejds miljørådet har nedsat et perspektivudvalg, der skal fremkomme med anbefalinger til, hvorledes der kan ske en styrkelse af virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

Det er vigtigt at øge bevidstheden om, at investering i et godt og sundt arbejdsmiljø på samme måde som investering i uddannelse er en investering i fremtiden ikke blot til gavn for den enkelte, men også for virksomheden og samfundet.

Selv om langt den største del af arbejdsstyrken er beskæftiget i virksomheder, hvor der eksisterer pligt til at etablere sikkerhedsorganisation, er det i de kommende år nødvendigt at sætte fokus på, hvordan det sikres, at sikkerheds- og sundhedsarbejdet også fungerer i virksomheder uden sikkerhedsorganisation.

Hensynet til sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen skal sikres en central placering i virksomhedernes ledelses- og samarbejdsstruktur.

Det ydre miljø og arbejdsmiljøet er ofte tæt forbundet. Der skal derfor også i de kommende år arbejdes med at inddrage det nære ydre miljø i virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde.

Parterne er efter arbejdsmiljøloven knyttet til *branchesikkerhedsrådene* og *Arbejds miljørådet*. Herudover er der mere uformelle kontakter mellem parterne og myndighederne.

Branchesikkerhedsrådenes opgave er bl.a. vejledning af virksomhederne inden for de respektive brancheområder.

Rådernes placering vil i de kommende år blive endnu mere central, idet de tænkes inddraget i planlægningen og gennemførelsen af Arbejdstilsynets brancherettede indsats.

Hertil kommer, at branchesikkerhedsrådene har og fortsat vil have en væsentlig rolle i Arbejds miljørådets planarbejde og i gennemførelsen af handlingsplanen mod ensidigt gentaget arbejde.

Arbejds miljørådet, som på grund af dets særlige stilling som rådgivningsorgan for arbejdsministeren er det centrale partsforum på området, har via de enkelte medlemsorganisationers netværk en lang række kontaktflader til aktørerne på arbejdsmiljøområdet og en betydelig indflydelse på udviklingen.

Rådet har igennem sin rådgivning af arbejdsministeren indflydelse på prioritering af de kommende års aktiviteter. Dette finder navnlig udtryk i Arbejds miljørådets årlige udtalelser, som indgår i grundlaget for parternes og myndighedernes forebyggende indsats.

Arbejds miljørådet har nedsat et særligt EF-udvalg og et udvalg, der giver parterne mulighed for at følge og deltage i prioriteringen af det internationale standardiseringsarbejde med særlig fokus på dettes betydning for arbejdsmiljøet.

[Arbejdsministeren]

Regeringen lægger vægt på, at Arbejdsmiljørådet til stadighed udvikler sig og er opmærksom på at imødekomme udefrakommende udfordringer og forventninger til rådet om en hurtig og effektiv sagsbehandling.

Ud over ovennævnte fora, som arbejdsmarkedets parter i fællesskab har gjort til væsentlige aktører på området, optræder arbejdsmarkedets parter også som selvstændige initiativtagere på arbejdsmiljøområdet.

Det er således meget positivt, at parterne i Arbejdsmiljørådet har taget initiativ til at udarbejde og vil påtage sig initiativforpligtelsen for at gennemføre en handlingsplan, som har som målsætning at halvere omfanget af ensidigt gentaget arbejde med helbredsskader til følge inden år 2000. På denne måde sikres det bedst mulige grundlag for, at de parter, som har problemerne inde på livet og derfor er nærmest til at finde bæredygtige løsninger, selv får lejlighed til og ansvar for at gøre en aktiv indsats. Arbejdstilsynet vil arbejde konstruktivt sammen med arbejdsmarkedets parter om gennemførelsen af handlingsplanen.

På virksomheder, der ikke arbejder målrettet med handlingsplanen, vil Arbejdstilsynet primært søge problemerne løst ved at henvise til handlingsplanen. Såfremt dette ikke giver resultat, stiller Arbejdstilsynet i henhold til gældende regler konkrete krav til virksomheden om eksempelvis at udforme en selvstændig handlingsplan til løsning af konstaterede EGA-problemer eller om andre forebyggende foranstaltninger.

Arbejdsmiljøloven vil stadig udgøre fundamentet for den forebyggende arbejdsmiljøindsats, idet loven rummer en række ufravigelige pligter og rettigheder for såvel arbejdsgivere som arbejdstagere.

Regeringen finder, at det er et positivt og ønskværdigt supplement til myndighedsreguleringen, at parterne målrettet på alle niveauer og i de fora, hvor de er repræsenterede, lever op til de krav, som arbejdsmiljøloven stiller.

Arbejdstilsynet er og vil fortsat være den centrale offentlige myndighed på arbejdsmiljøområdet. Arbejdstilsynet bidrager til udviklingen af et sikkert og sundt arbejdsmiljø med et omfattende dokumentations-, regeldannelses- og håndhævelsesarbejde. Disse 3 kerneområder samlet i en institution gør Arbejdstilsynet til det naturlige bagland for den danske arbejds-

miljøindsats. Regeldannelses- og håndhævelsesarbejdet forventes i det væsentligste at fortsætte på samme måde som hidtil og har udgangspunkt i arbejdsmiljølovens dynamiske formålsbestemmelse om et sikkert og sundt arbejdsmiljø, der til enhver tid er i overensstemmelse med den tekniske og sociale udvikling i samfundet. Den hidtidige målsætning om, at de nationale regelaktiviteter skal begrænses til det absolut nødvendige, justeres, idet der fremover vil blive taget initiativ til nye regler m.v., hvor dokumentationen klart angiver et særligt forebyggelsesbehov af hensyn til de ansattes sikkerhed og sundhed.

Dokumentationsarbejdet i Arbejdstilsynet har i mange år været koncentreret om de vigtigste sygdoms- og ulykkesområder. Dette arbejde har været fundamentet for såvel den forebyggende indsats, som tilsynet har igangsat i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, som regeldannelses- og håndhævelsesarbejdet.

Denne indsats vil også i de kommende år blive prioriteret højt. Udviklingen går imidlertid imod en mere helhedsorienteret indsatsform, idet der i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og de øvrige aktører vil ske en brancheretning af indsatsen.

Til det formål udarbejder Arbejdstilsynet »branchebilleder«, der indeholder en løbende og systematisk opsamling af arbejdsmiljødokumentationen fordelt på 20 brancheområder.

Branchebillederne skal udgøre det dokumentationsgrundlag, der gør det muligt at samordne og koordinere de forskellige aktørers forebyggende indsats ud fra deisen om, at det er den bedst egnede aktør, som skal varetage de forskellige opgavetyper.

Branchebillederne vil endvidere give arbejdsmarkedets parter og Arbejdstilsynet optimale muligheder for at prioritere indsatsen inden for de enkelte brancher.

Arbejdstilsynets aktiviteter til opfølgning af arbejdsmiljøproblemer på de enkelte virksomheder vil i de kommende år være baseret på en vægtning af vejledning og kontrol, således at Arbejdstilsynet skærper kontrollen med overtrædelser af velkendte regler og overtrædelser, der indebærer en nærliggende risiko for at pådrage sig en arbejdsskade. Det bør få konsekvenser at overtræde velkendte regler eller udsætte mennesker for at få arbejdsskader.

[Arbejdsministeren]

Arbejdsmiljøinstituttet, som hører under Arbejdstilsynet, vil i stigende grad indgå i ramme- eller programforskning, således at væsentlige dele af instituttets forskning kan samordnes i større, længerevarende aktiviteter i samarbejde med andre forskningsinstitutioner. Der er således ikke tale om en ændring af Arbejdsmiljøinstituttets status, men om en mere målrettet og koordineret indsats i forhold til øvrige forskningsaktiviteter på andre institutioner.

Instituttet har i 1992, som det første danske sektorforskningsinstitut, modtaget anerkendelse af et internationalt forskerpanel, der efter en grundig evaluering konkluderer, at instituttet har et forskningsniveau, der er fuldt på højde med internationale krav og normer.

Bedriftssundhedstjenesten, som finansieres af arbejdsgiverne og ledes af parterne i fællesskab, skal i samarbejde med de enkelte virksomheder forebygge arbejdsmiljøskader og fremme de ansattes sikkerhed og sundhed.

De første virksomheder blev tilsluttet BST-ordningen i 1978, og siden er BST blevet udbygget i 5 etaper, så ordningen nu omfatter ca. 25.000 virksomheder og ca. 550.000 ansatte.

Den sjette og hidtil største etape af udbygningen, der omfatter beskæftigede inden for dele af social- og sundhedssektoren og den resterende del af Jern og Metal-området, og som omfatter mere end 300.000 beskæftigede, er netop iværksat.

Efter ordningens første halve snes år var det naturligt at diskutere bedriftssundhedstjenesternes udvikling. På denne baggrund blev der i 1990 nedsat et udvalg under Arbejdsmiljørådet, der har udarbejdet et perspektivoplæg om BST's kvalitative og kvantitative udvikling frem til år 2000.

Udvalget fremsatte i foråret 1991 en række anbefalinger, der sigter på høj effektivitet, høj forebyggelsesgrad og en fortsat udvikling af bedriftssundhedstjenesternes samarbejde med virksomhederne.

Det er målet at gøre BST i stand til at forbedre rådgivningsfunktionen i forhold til virksomhederne. En rådgivning, der skal medvirke til at udbygge og styrke virksomhedernes forebyggende indsats.

Det er regeringens håb, at den enighed og vilje, som arbejdsmarkedets parter har udvist, set i sammenhæng med den fortsatte udbyg-

ning af ordningen, vil styrke bedriftssundhedstjenesten som en central virksomhedsrådgiver og vejleder i arbejdsmiljøspørgsmål frem mod år 2000.

Arbejdsmiljøfondets arbejde vil også i fremtiden være baseret på de 3 kerneydelser, som karakteriserer fondets arbejde, nemlig information, uddannelse og forskning.

I viften af aktører skal også nævnes de *arbejdsmedicinske* klinikker, som i samarbejde med de øvrige aktører på arbejdsmiljøområdet søger at tilvejebringe og udnytte ny viden om sammenhængen mellem miljø, arbejde og sundhed og på denne måde også i fremtiden vil bidrage til forebyggelsen af arbejdsskader.

EF-regulering på arbejdsmiljøområdet

Efter afslutningen på det europæiske arbejdsmiljøår må det konkluderes, at arbejdsmiljøet har opnået en stærk placering i EF.

Denne udvikling accelererede med vedtagelsen af Den Europæiske Fællesakt i 1986 og med vedtagelsen af socialpagten i 1989.

Med Fællesakten introduceredes artiklerne 100a og 118a, som udgør grundlaget for de direktiver, der er vedtaget i de seneste år på arbejdsmiljøområdet.

Artikel 100a-direktiver, eller de såkaldte indre markeds-direktiver, er direktiver, der har som hovedsigte at fjerne handelshindringer, der eksisterer f.eks. i form af landenes forskellige sikkerhedskrav samt godkendelses- og afprøvningsmetoder.

Artikel 118a er hjemmelen for udstedelse af de egentlige arbejdsmiljødirektiver. Direktiver, der har hjemmel i artikel 118a, er minimumsdirektiver, hvilket giver medlemslandene mulighed for at fastholde eller indføre strengere beskyttelsesforanstaltninger.

Den nye hjemmel i artikel 118a til at udstede arbejdsmiljødirektiver blev hurtigt fulgt op af rammedirektivet om sikkerhed og sundhed fra 1989, hvor en række grundprincipper, der skulle gælde for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, blev knæsat. Til opfølgning af dette direktiv har EF på relativt kort tid vedtaget ganske mange særdirektiver.

Der er tale om direktiver på så væsentlige områder som f.eks. kræftfremkaldende stoffer, håndtering af byrder, brug af arbejdsudstyr, skærmtterminalarbejde og arbejdsstedets indretning.

[Arbejdsministeren]

Hertil kommer en lang række direktiver, der er vedtaget med artikel 100a som hjemmel. Disse direktiver, der ikke kan fraviges (totalharmoniserende), følges op af harmoniserede standarder, der indeholder tekniske specifikationer. Som eksempel kan nævnes det meget omfattende maskindirektiv. For regeringen er det afgørende at sikre et højt niveau for sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen. Samtidig undgås forskelle i arbejdsmiljøstandarder og derved også konkurrenceforvridning baseret på forskelle i arbejdsmiljøreguleringen i medlemslandene. Der ydes en stor dansk indsats for at gennemføre denne målsætning.

Det er en kendsgerning, at Danmark er foregangsland på arbejdsmiljøområdet i Fællesskabet, og at nogle af direktiverne afspejler den administrative praksis, der allerede var udviklet i Danmark efter gennemførelsen af moderniseringen af den gamle arbejderbeskyttelseslovgivning. I Danmark blev der således allerede med arbejdsmiljøloven som fundament fra midten af 1970'erne iværksat et ambitiøst arbejde for at forbedre arbejdsmiljøet. Danmark har med andre ord haft et forspring på arbejdsmiljøområdet.

EF-reguleringen på området er imidlertid nu, få år efter at den blev sat rigtig i gang, nået op på et ganske højt niveau, hvilket gennemførelsen af de ovenfor nævnte direktiver også er udtryk for.

Det er ikke på alle områder, der set i et dansk perspektiv er sket store fremskridt, men generelt er det lykkedes at få skabt regler i Fællesskabet, der mindst svarer til de danske regler, og som i nogle tilfælde højner eller udvider reguleringen. Som eksempler kan nævnes regler om personløft og om arbejde ved edb-skærme.

Denne udvikling, der tegner et billede af et stigende beskyttelsesniveau i Fællesskabet, kan nationalt suppleres på de områder, hvor de enkelte medlemslande vil endnu videre. Dette fremgår direkte af EØF-traktaten og er senest blevet bekræftet i Danmarks særordning i forhold til Maastricht-traktaten.

Ud over at nye regler er kommet til i kraft af Kommissionens initiativer, er der også i nogen grad tale om et skift i reguleringsmetode. Direktiverne er mere detaljerede end de tilsvarende danske regler, hvilket giver et ensartet højt niveau i hele Fællesskabet.

Det er en forudsætning for EF-reguleringens gennemslagskraft, at der sikres en bedre implementering og håndhævelse i de enkelte lande.

Ministerrådet konkluderede i december 1992 om netop implementering og håndhævelse, at det er vigtigt, at EF-lovgivningen på arbejdsmarkedsområdet gennemføres korrekt og i overensstemmelse med de frister, der er fastsat, samt håndhæves effektivt og ensartet i alle medlemslande. Regeringen har under det danske formandskab fulgt op på implementerings- og håndhævelsesproblematikken.

Regeringen lægger stor vægt på, at arbejdsmarkedets parter inddrages i arbejdet med udformningen af regler på arbejdsmiljøområdet. Dette princip er ikke forskertset, selv om arbejdsmiljøet nu også er genstand for regulering på fællesskabsniveau. Tværtimod har arbejdsmarkedets parter fortsat en række muligheder for at præge forløbet dels inden vedtagelse af en EF-retsakt, dels ved dens gennemførelse her i landet.

Det Rådgivende Udvalg for Sikkerhed og Sundhed, Hygiejne og Sundhedsbeskyttelse på Arbejdspladsen, som Kommissionen nedsatte i 1974, og som ud over repræsentanter fra regeringerne også består af arbejdsmarkedets parter, giver gode muligheder for indflydelse på direktivernes udformning på et meget tidligt tidspunkt. Dette gælder særlig, når det fra dansk side er muligt at møde med en fælles holdning mellem de tre parter.

Det Rådgivende Udvalg inddrages også i udarbejdelsen af egentlige handlingsprogrammer på arbejdsmiljøområdet. Senest har udvalget under det danske formandskab udtalt sig om Kommissionens udkast til det 4. handlingsprogram for sikkerhed og sundhedsbeskyttelse på arbejdspladsen.

I den nationale del af beslutningsprocessen er parterne først og fremmest repræsenteret i EF-specialudvalget vedrørende arbejdsmarked og sociale forhold, hvor alle direktivforslag drøftes, inden forhandlingerne i rådsregi påbegyndes, samt i Arbejdsmiljørådets EF-udvalg.

Når direktiverne er vedtaget og skal gennemføres her i landet, inddrages parterne atter i arbejdet, idet Arbejdsmiljørådet høres i forbindelse med udstedelsen af nye regler. Dette regelarbejde, som foregår i særlige regeludvalg, der nedsættes af Arbejdsmiljørådet, har

[Arbejdsministeren]

vist sig ganske effektivt, når det handler om at opnå enighed om udformningen af de regler, der skal gennemføre direktiverne.

Den nordiske model har med Maastricht-traktaten vundet indpas i EF. Den sociale protokol i Maastricht-aftalen omtaler således tættere konsultationer med arbejdsmarkedets parter. Arbejdsmarkedets parter vil i fremtidens EF få en endnu mere central placering. Således vil arbejdsmarkedets parter på europæisk plan i fremtiden blive hørt to gange. Første gang inden et forslag fremsættes, og siden efter den officielle fremsættelse, hvor parterne har 9 måneder til selv at lave en aftale, der kan træde i stedet for Kommissionens forslag.

Fra myndighedsside omfatter den danske EF-indsats på arbejdsmiljøområdet først og fremmest Arbejdstilsynet, der i takt med den stigende EF-regulering har indrettet sig på at styrke indsatsen i EF-arbejdet.

Som eksempel på Arbejdstilsynets virksomhed i forhold til EF-arbejdet kan nævnes, at Arbejdstilsynet i øjeblikket deltager i 225 standardiseringsgrupper, hvorved der opnås en væsentlig dansk indflydelse på dette vigtige arbejde.

Arbejdstilsynet oprettede i 1991 et særligt EF-kontor i Bruxelles, som via kontakter til de andre medlemslande, Kommissionen og Parlamentet arbejder for danske interesser og synspunkter i forhold til EF-Kommissionens regelarbejde samt forsknings- og udviklingsarbejde.

Hertil kommer, at Arbejdstilsynets engagement i det nordiske samarbejde på arbejdsmiljøområdet, som går tilbage til 1973, i de seneste år har relateret sig mere og mere til EF. Danmark fungerer her som et vigtigt bindeled mellem EF og de øvrige nordiske lande, og det kan forventes, at det nordiske samarbejde i fremtiden bliver en endnu mere central platform, hvorfra en fælles koordinering mellem de nordiske lande kan udgå.

Målet for den danske indsats i Fællesskabet på arbejdsmiljøområdet skal ikke blot være en tilpasning til fællesskabsstandard. Danmark skal sammen med eksisterende og kommende medlemsstater med et højt arbejdsmiljøniveau under hensyntagen til de erhvervsøkonomiske muligheder arbejde aktivt for at nå frem til den højest mulige fællesnævner for arbejdsmiljøet i EF. Der skal derfor også på det nationale plan fortsat gøres en betydelig indsats for at være på forkant med arbejdsmiljøudviklingen.

Status og perspektiver

I regeringens grundlag »En ny start« hedder det, at regeringen vil sætte sig i spidsen for en samlet og langsigtet politik, der kan begejstre og kalde på aktiv medvirken fra den enkelte dansker.

I forlængelse heraf er det regeringens mål at arbejde for, at den enkelte dansker har mulighed for et sundt og godt liv, hvilket også betyder et sikkert og sundt arbejdsmiljø.

I Danmark har arbejdsmiljøet gennem mange år haft en høj prioritet, og generelt ydes der en stor indsats af aktørerne på området.

Arbejdstilsynets vejlednings- og kontrolvirksomhed og nye branchebillede viser imidlertid, at der fortsat er mange uløste arbejdsmiljøproblemer, som fortjener fornyet fokus.

Således er risikoen for at pådrage sig en arbejds-skade fortsat uacceptabelt høj. Arbejdstilsynet har alene i 1992 modtaget anmeldelse om godt 53.000 arbejdsulykker og mere end 15.000 arbejdsbetingede lidelser.

Ud over de menneskelige lidelser, som arbejds-skader påfører skadelidte og dennes familie, medfører skaderne desuden betydelige økonomiske byrder for virksomhederne og samfundet. En ny nordisk undersøgelse anslår de samlede samfundsøkonomiske konsekvenser af arbejds-skaderne i Danmark til et milliardbeløb.

I en tid med høj arbejdsløshed er der endvidere en fare for, at dette beløb kan blive større, hvis arbejdsmiljøstandarden skrider.

Dokumentationen viser imidlertid, at der er sket mærkbare forbedringer på de områder, hvor Arbejdstilsynet har udstedt særlige regler, eller hvor der har været iværksat særlige kampanjer. Dette gælder f. eks. risikoen for hjerne-skader og cementeksem, skader på grund af tunge løft og senest børn og unges arbejds-skader.

Det kan altså betale sig at satse på »en ny start« for arbejdsmiljøet i form af en mere offensiv arbejdsmiljøindsats.

Perspektiverne i en sådan forstærket indsats mod de væsentligste arbejdsmiljøproblemer på danske arbejdspladser er store: sikre og sunde arbejdsforhold, større arbejdsglæde og øget motivation går erfaringsmæssigt hånd i hånd.

Med afsæt i aktørernes nuværende indsats er der derfor behov for en ny samordnet indsats på arbejdsmiljøområdet. Målet skal være

[Arbejdsministeren]

et rent arbejdsmiljø. For at indfri denne ambition vil regeringen udarbejde en handlingsplan for et rent arbejdsmiljø år 2005.

Arbejdstilsynets branchebilleder, som giver solid viden om arbejdsmiljøsituationen i 20 brancher, skal danne dokumentationsgrundlaget for denne handlingsplan.

Regelgrundlaget, hvad enten der er tale om national eller international regulering, skal til enhver tid udgøre en helhed, hvor også erhvervsøkonomiske overvejelser bør inddrages. Regelgrundlaget vil dermed give de bedst mulige rammer for handlingsplanens gennemførelse. Ud fra denne målsætning vil der blive taget stilling til, om reguleringsbehovet skal søges løst nationalt eller via EF, hvor Danmark skal udbygge sin stilling som foregangsland.

Med henblik på at sikre en effektiv forebyggelse af de væsentligste arbejdsmiljøproblemer inden for de 20 brancheområder inden år 2005 skal handlingsplanen endvidere, med udgangspunkt i bl.a. Arbejds miljørådets perspektivrapporter om BST og virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, forny den forebyggende indsats til gavn for arbejdsmiljøet på den enkelte virksomhed.

Vigtige udvalgs- og kommissionsarbejder om emner som virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, det fremtidige arbejdsskadesystem og børn og unges erhvervsarbejde vil indgå i arbejdet med handlingsplanen. Også med hensyn til branchesikkerhedsrådenes fremtidige rolle og funktion finder regeringen det hensigtsmæssigt, at der gennemføres et perspektivarbejde.

Det vil endvidere indgå i arbejdet med handlingsplanen at gennemføre en yderligere indsats på områder, hvor den sociale og teknologiske udvikling indebærer øget belastning af arbejdsmiljøet, som det f. eks. kan blive tilfældet med en del af de psykiske arbejdsmiljøfaktorer.

Det står også klart, at de mange velfungerende aktører, der udgør det samlede bagland for den forebyggende indsats, løbende må omstille sig og præcisere opgavevaretagelsen, så de samlede arbejdsmiljøressourcer udnyttes bedst muligt.

Der er i den forbindelse også behov for at drøfte aktørernes rolle, herunder særligt parternes rolle, som i de forløbne år er undergået

en udvikling hen imod en mere aktiv deltagelse i løsningen af arbejdsmiljøproblemerne. Regeringen ser gerne, at denne positive udvikling forstærkes.

Med handlingsplanen skal det sikres, at aktørerne på arbejdsmiljøområdet optimalt kan understøtte virksomhedens sikkerheds- og sundhedsarbejde, således at virksomhederne selv i højere grad bliver i stand til at forebygge og løse opståede arbejdsmiljøproblemer.

Det skal endvidere tilstræbes, at sikkerheds- og sundhedsarbejdet altid fungerer i sammenhæng med virksomhedens øvrige organisation og drift, så hensynet til et sikkert og sundt arbejdsmiljø indgår allerede i virksomhedens produkt- og produktionsudviklingsarbejde.

Det er regeringens opfattelse, at danske virksomheder som følge af en mere fremsynet dansk arbejdsmiljøpolitik også vil få væsentlige gevinster i form af vigtige andele af det stigende internationale marked for arbejdsmiljørigtig teknologi og organisation, herunder ved et udbygget systemeksportsamarbejde mellem Arbejdstilsynet og virksomhederne, bl.a. i relation til nye markeder i Central- og Østeuropa.

Arbejdstilsynets tilsynsvirksomhed vil – med udgangspunkt i branchebillederne – fremover i højere grad blive rettet mod virksomhedernes eller branchernes samlede arbejdsmiljøsituation.

Der skal tages udgangspunkt i to hovedformer: alment helhedstilsyn og systemtilsyn. Ved det almene helhedstilsyn foretages på hver virksomhed en samlet vurdering af arbejdsmiljøniveauet. Ved systemtilsyn foretages en samlet vurdering af virksomhedernes organisering og styring af arbejdsmiljøarbejdet. Ved det almene helhedstilsyn udarbejdes ligeledes en beregning af de erhvervsøkonomiske konsekvenser ved at forbedre arbejdsmiljøniveauet jf. gældende arbejdsmiljøregler.

Denne opgave er vigtig netop i disse år, hvor branchesikkerhedsrådene og bedriftssundhedstjenesterne har nået et sådant niveau i deres arbejde, at de i stigende grad kan varetage en række vejledningsopgaver i forhold til virksomheden og de ansatte.

Arbejdstilsynets rolle forventes at ændre sig i takt hermed, således at udviklingen går imod en bredere og mere helhedsorienteret indsatsform, hvor det forebyggende arbejde indrettes på en samordnet reduktion af alle væsentlige

[Arbejdsministeren]

arbejdsmiljøbelastninger inden for en branche eller på en virksomhed.

Det er endvidere regeringens opfattelse, at kernen i den forebyggende indsats, virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde, skal bringes til at fungere bedre på hele arbejdsmarkedet, således at antallet af arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser herigennem kan nedbringes. De øvrige aktører bør geares til at støtte virksomhedernes sikkerheds- og sundhedsarbejde i disse bestræbelser.

I takt med, at forebyggelsesindsatsen udbygges, må arbejdet med at følge op på lovovertrædelser intensiveres, så det står klart, at det ikke kan betale sig at overtræde arbejdsmiljølovgivningen.

Ud over de mere traditionelle virkemidler er det regeringens opfattelse, at også mere moderne incitamenter og reguleringsmåder (f. eks. øget forskning på udvalgte områder) bør overvejes, blandt andet med udgangspunkt i arbejdet i udvalget vedrørende det fremtidige arbejdsskadesystem.

Arbejdsmarkedets parter vil i overensstemmelse med den praksis og de gode erfaringer, der eksisterer på området, blive hørt ved udarbejdelsen og medvirke ved gennemførelsen af handlingsplanen.

Danmark har i forhold til mange andre lande et højt arbejdsmiljøniveau, men det kan og bør fortsat forbedres. Hertil kommer, at der kommer nye problemer til, og at der til stadighed er behov for at vurdere virkemidler og aktørernes rolle, hvis det høje niveau skal fastholdes og udbygges.

Ud fra tanken om »det forebyggende samfund« er det regeringens mål at fastholde og udbygge sikkerheden og sundheden på arbejdspladsen til gavn for den enkelte, virksomhederne og samfundet.

Det er regeringens mål, at Danmark aktivt skal udbygge sit samarbejde på arbejdsmiljøområdet med andre lande og dermed være primus motor i det europæiske samarbejde.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 165

1) Til *industriministeren* (5/11 93) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Vil ministeren oplyse, om der i forbindelse med Bikubens overtagelse af Bornholmerbankens engagementer teknisk var tale om en fusion eller om et køb af aktiver og passiver, og herunder oplyse om nettoværdien af de overtagne engagementer efter hensættelser?«

Industriministeren (Trøjborg):

Sparekassen Bikubens overtagelse af Bornholmerbanken var ikke en fusion. Jeg skal gerne gentage: Var ikke en fusion.

Bornholmerbanken blev om morgenen den 10. februar 1992 erklæret konkurs, hvorefter konkursboet overdrog samtlige aktiver og passiver til Sparekassen Bikuben med undtagelse af aktiekapitalen og efterstillede krav, herunder supplerende kapital på 20 mio. kr.

Af Sparekassen Bikubens offentliggjorte årsregnskab for 1992 fremgår det af noterne, at underbalancen i Bornholmerbanken A/S pr. 1. januar 1992 androg 68,4 mio. kr. Det vil sige, at de passiver, som sparekassen overtog, oversteg aktiverne med de nævnte 68,4 mio. kr. I sparekassens årsregnskab fremgik det om regnskabsprincipperne:

»Som led i overtagelsen af aktiverne i Bornholmerbanken A/S er der gennemført en harmonisering til de vurderingsprincipper, der ligger til grund for Bikubens samlede virksomhed. I den forbindelse er der i åbningsbalancen pr. 1. januar 1992 afsat yderligere 162 mio. kr. til imødegåelse af risikoen for fremtidige tab på udlån og garantidebitorer.«

Rahbæk Møller (SF):

Jeg takker industriministeren for svaret, og jeg har ikke brug for yderligere uddybninger.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 166

2) Til *statsministeren* (5/11 93) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Kan statsministeren bekræfte eller afkræfte, at i forbindelse med Bikubens overtagelse af Bornholmerbankens engagementer fratrag Bikuben hensættelser overført fra Bornholmerbanken i sit skatteregnskab, selv om de samme hensættelser var fratrukket købesummen?«

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg går ud fra, at hr. Rahbæk Møller er fuldstændig klar over, at gældende regler om tavshedspligt afskærer mig fra at svare konkret på det stillede spørgsmål. Jeg kan ikke udtale mig om privatpersoners og selskabers skattemæssige situation.

Helt generelt kan jeg dog sige, at Told- og Skattestyrelsen har oplyst, at det følger af almindelige skatteregler, at den købesum, der er aftalt mellem parterne, danner udgangspunkt for den skattemæssige konstatering af, om overdrageren har lidt tab eller opnået gevinst.

Jeg er også vidende om, at Bikuben den 8. november i år til Københavns Fondsbørs har afleveret en redegørelse om overtagelse af aktiviteterne og aktiverne i Bornholmerbanken. Bikuben anfører i sin redegørelse:

»Der er intet i det passerede, som afviger fra god sædvanlig praksis. Bikuben har hverken bedt om eller fået nogen skattemæssig begunstiggelse.«

Citatet er selvsagt interessant, men for god ordens skyld skal jeg understrege, at jeg ikke har haft mulighed for konkret at forholde mig til Bikubens redegørelse.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg takker statsministeren for svaret, men det synes jeg til gengæld ikke var fyldestgørende.

Det er klart, at statsministeren har tavshedspligt og ikke kan oplyse konkrete tal, men det er der heller ikke bedt om. Det, der er bedt om, er alene at bekræfte eller afkræfte et forhold, og sagen er, at det forhold, hvis det var rigtig, var ulovligt. Statsministeren må til enhver tid kunne afkræfte en ulovlighed.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har ikke grundlag for at gøre yderligere kommentarer ud over det svar, jeg allerede har givet, og det citat, jeg allerede har bragt.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg må sige, at jeg synes, det er meget utilfredsstillende, at statsministeren kommer herud uden at være klædt på.

Endnu en gang: Jeg har ikke bedt om, at statsministeren skulle redegøre for detaljer i skatteregnskabet. Dem ved jeg udmærket godt han ikke kender. Jeg har bedt ham afkræfte el-

ler bekræfte en konkret ulovlighed. Det burde statsministeren være i stand til at gøre. Det kræver en simpel forespørgsel i Told- og Skattestyrelsen.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Hvad min påklædning angår, kan man jo have mange opfattelser. Det skal jeg ikke udtale mig så meget om.

Men jeg skal dog sige til hr. Rahbæk Møller, at det fremgår af mit svar, som jeg gerne gentager. Helt generelt kan jeg dog sige, at Told- og Skattestyrelsen har oplyst, at det følger af de almindelige skatteregler – læs: gældende lovgivning – at den købesum, der er aftalt mellem parterne, danner udgangspunkt for den skattemæssige – læs: lovgivningsbaserede skattemæssige – konstatering af, om overdrageren har lidt tab eller opnået gevinst. Deri ligger også, at som det foreligger oplyst for mig fra Told- og Skattestyrelsen, er det de almindelige lovlige skatteregler, der er fulgt i den aftale, der ligger her.

Jens Thoft (SF):

Det fremgik af det svar, vi fik fra statsministeren, at tingene var foregået helt efter bogen. Det fremgik, at de almindelige skatteregler ikke giver mulighed for fradrag for hensættelser, hvis man har hensat i forvejen. Så vil jeg gerne spørge statsministeren: Betyder hans svar, at såfremt Bikuben har foretaget yderligere hensættelser på engagementer overtaget fra Bornholmerbanken, hvor der allerede inden overtagelsen var foretaget de nødvendige hensættelser, er der sket en ulovlighed?

Rahbæk Møller (SF):

Det er lidt det samme spørgsmål, jeg vil bore i, for vi har lige fået oplyst fra industriministeren, at overtagelsen var sket til en balance, hvor passiverne oversteg aktiverne med 68,4 mio. kr. Vi har fået oplyst, det ved jeg fra opgørelsen til skifteretten, at dette tal var fremkommet efter, at der var foretaget henlæggelser og merhenlæggelser. Vi ved også bl.a. fra Bikubens egen pressemeddelelse, at der skete en overførsel af disse merhenlæggelser til skatteregnskabet. Det er en beskrivelse, der helt svarer til sagen med Himmerlandsbanken og Spar Nord, som vi ved ikke er lovlig.

[Rahbæk Møller]

Jeg forstår stadig væk ikke, at statsministeren ikke klart kan bekræfte eller afkræfte, at der er tale om et lovligt eller ulovligt forhold.

Klaus Hækkerup (S):

Jeg vil godt spørge statsministeren, om statsministerens besvarelse af det stillede spørgsmål skal forstås således, at den skattemæssige behandling for så vidt angår det i spørgsmålet omhandlede forhold, nemlig Bikubens hensættelser i forbindelse med Bornholmerbankens sammenslutning med Bikuben, skete i overensstemmelse med det notat af 11. oktober 1993 fra Told- og Skattestyrelsen vedrørende bankoverdragelser og andre virksomhedsovertagelser, som af skatteministeren er fremsendt til Folketingets Skatteudvalg og til Folketingets Erhvervsudvalg.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Til hr. Jens Thoft og dermed også til hr. Rahbæk Møller må jeg sige, at man kan bore lige så meget, man har lyst til, men man får ikke mig til at drage nogen konklusioner om forholdet mellem Sparekassen Nordjylland og staten. Det har vi nedsat en undersøgelsesret til i enighed, og den undersøgelsesret må nu gøre sit arbejde færdig. Den skal i øvrigt også til at begynde, og når vi kender undersøgelsesrettens konklusioner, kommer vi tilbage til det spørgsmål.

Med hensyn til det første spørgsmål – om Bikuben og Bornholmerbanken – har jeg kun det at tilføje, at jeg ikke kan, ikke har haft lejlighed til og heller ikke betragter det som min opgave at gå ind og analysere nøjere, hvad der er aftalt. Jeg har givet det svar, som man har lagt op til at få, nemlig at det, der foreligger for mig fra Told- og Skattestyrelsen, beviser, at man har fulgt de almindelige skatteregler, og dertil vil jeg henholde mig.

Hvis der med hensyn til notatet af 11. oktober tænkes på et notat, som refererer til den problemkreds, der her er nævnt, og det tror jeg der gør, så kan jeg helt bekræfte, at det også vil være et notat, der skal ses i naturlig forlængelse af mit svar til hr. Rahbæk Møller.

Jens Thoft (SF):

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at forfølge spørgsmålet en lille smule yderligere.

Hr. Rahbæk Møller har spurgt, om statsministeren kan bekræfte eller afkræfte, at Bikuben i forbindelse med overtagelsen af Bornholmerbankens engagementer fratrak hensættelser overført fra Bornholmerbanken i sit skatte-regnskab, selv om de samme hensættelser var fratrukket købesummen. På den baggrund forekommer det besynderligt, at statsministeren ikke er i stand til at svare, og jeg vil derfor endnu en gang bede statsministeren om at gøre det. Jeg synes, at vi nu nærmer os yderligere en undersøgelsesdomstol, for når man ikke vil svare på de her spørgsmål, må der være lus i skindpelsen.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg har to spørgsmål, det ene i anledning af hr. Klaus Hækkerups spørgsmål. Er det ikke rigtigt forstået, hr. statsminister, at det notat, som vi fik i Erhvervsudvalget, omhandler situationen i forbindelse med fusioner og ikke kan bruges hverken på dette tilfælde eller på det tilfælde, der nu undersøges?

Det andet spørgsmål er, hvordan man egentlig fra Folketingets side får undersøgt, om der er foregået ulovligheder, når statsministeren med henvisning til tavshedspligten ikke kan svare klart ja eller nej på, om der er begået en ulovlighed.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg har, hvis jeg skal være venlig, i virkeligheden ikke mere at føje til det, jeg allerede har sagt, og jeg må sige rent ud, at jeg er grundigt træt af for det første at blive udsat for bemærkninger, der foregriber en undersøgelsesrets konklusioner, og for det andet at skulle udsættes for nye bemærkninger i retning af en undersøgelses- eller kommissionsdomstol, eller hvad der ellers bliver nævnt, om denne her sag.

Jeg har svaret på, hvad der er blevet spurgt om. Jeg har sagt, at det, der foreligger oplyst for mig, er, at det er de lovgivningsmæssige skatteregler, der er blevet fulgt i denne sag, og det kan jeg henholde mig til.

Med hensyn til notatet af 11. oktober har jeg forstået det sådan, at det ikke bekræfter det spørgsmål, hr. Rahbæk Møller her har stillet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 171

3) Til statsministeren (5/11 93) af:

[Pia Christmas-Møller

Pia Christmas-Møller (KF):

»Hvornår vil statsministeren leve op til sit løfte til seniorerne om at give dem mulighed for gradvis og fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet?«

Pia Christmas-Møller (KF):

Baggrunden for mit spørgsmål er, at statsministeren den 22. februar deltog i et stort ældrepolitisk møde hos Ældre Sagen i Roskilde.

Der var tilsyneladende ingen ende på statsministerens velvilje over for såvel seniorerne som de ældre; det var jo godt nok. Berlingske Tidende ryddede oven i købet forsiden den 23. februar under overskriften: »Strøm af løfter til de ældre«. Her blev det refereret, at statsministeren havde lovet, at der allerede i foråret ville blive fremsat forslag, der ville give seniorerne bedre muligheder for en fleksibel og glidende tilbagetrækning.

Det er ikke sket, og det er heller ikke nævnt overhovedet som tema i regeringens lovkatalog. Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren, hvornår statsministeren agter at indfri sit løfte på dette område.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg tilkendegav i min åbningstale den 5. oktober, at det er regeringens hensigt, at ældre lønmodtagere skal sikres bedre muligheder for gradvis og fleksibel tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.

Der er efter regeringens opfattelse behov for en bedre sammenhæng mellem de forskellige tilbagetrækningssystemer, vi har i dag, f.eks. efterløn og delpension, men der er samtidig behov for nogle mere fleksible ordninger, som giver de ældre bedre mulighed for selv at bestemme, hvornår de vil forlade arbejdsmarkedet, og også giver de ældre mulighed for at vælge at nedsætte arbejdstiden, nogle år før de holder helt op.

Regeringen vil derfor genoptage de forhandlinger om gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, der stoppede i december 1992. Under Folketingets forhandling om forespørgsel nr. 4 den 4. november har Folketinget jo også opfordret regeringen til, at der tages initiativ hertil, og jeg kan oplyse, at arbejdsministeren vil forestå forhandlingerne om gradvis tilbagetrækning. På baggrund af Folketingets opfordring vil regeringen fremme arbejdet hermed.

Arbejdsministeren har også meddelt mig, at hun vil indkalde samtlige partier i Folketinget til en drøftelse og fortsatte forhandlinger i begyndelsen af december måned.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 172

4) Til statsministeren (5/11 93) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Kan statsministeren bekræfte, at regeringen i lighed med SF ønsker, at staten skal medfinansiere udgifterne til indførelse af en børnepasningsgaranti i landets kommuner, og at dette ønske vil indgå i regeringens udspil til forhandlinger med Kommunernes Landsforening?«

Skriftlig begrundelse

Af udtalelser fra folketingsmedlem Ingrid Rasmussen (S) i Vordingborg Dagblad er det fremgået,

- at regeringen har forståelse for den klemte økonomiske situation, som mange kommuner befinder sig i,

- at den nuværende regering vil føre en helt anden politik over for kommunerne, end den tidligere regering gjorde, og

- at regeringen vil medfinansiere udgifterne til indførelse af børnepasningsgarantien.

Dette ønskes bekræftet af statsministeren.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Regeringen har i sin åbningsreddegørelse bebudet, at den som led i de kommende økonomiforhandlinger med kommunerne ønsker at aftale en børnepasningsgaranti. Målsætningen er at skabe en pasningsgaranti for alle indtil 5-årige med udgangen af 1995.

En pasningsgaranti bør indføres i et tæt samarbejde med kommunerne ad frivillighedens vej gennem en aftale og ikke ved lovgivning. Kommunerne er faktisk allerede godt i gang med at reducere ventelisternes omfang. Der er jo også kommuner i dag, der allerede har indført en sådan børnepasningsgaranti, og jeg tror, vi kan forudse, at flere vil kunne gøre det i 1994. De foreløbige tal for kommunernes budgetter for 1994 viser en kraftig stigning i pladsantallet.

[Statsministeren]

Regeringen vil anmode kommunerne om i løbet af foråret 1994 at udarbejde en status over, hvor langt de er kommet med indførelsen af børnepasningsgarantien. På dette tidspunkt vil vi have et bedre overblik dels over kommunernes udbygning, dels over udviklingen i behovet for pladser.

På den baggrund vil det være vores målsætning, at pasningsgarantien herefter vil indgå i forhandlinger med kommunerne om økonomien for 1995, og det vil ske i sommeren 1994. Vi vil på dette grundlag bedre kunne fastlægge, i hvilket omfang og under hvilken form regeringen bedst kan understøtte den positive udvikling i kommunerne. Til orientering kan jeg gøre opmærksom på, at regeringen allerede har igangsat initiativer, der direkte eller indirekte medfinansierer kommunernes udgifter ved at opfylde målsætningen om en pasningsgaranti.

Jeg bør måske også tilføje til hr. Jørn Jespersen, at med virkning i 1994 og 1995 er der faktisk vedtaget en refusionsordning, hvorefter staten inden for visse rammer yder kommunerne en refusion på 30 pct. af stigningen i lønudgifterne i forhold til 1993-budgettet. Hertil kommer som bekendt forældreorloven, som nu også er en realitet.

Jørn Jespersen (SF):

Jeg takker statsministeren for svaret, men må desværre sige, at i betragtning af at det var en af de meget omtalte ting i forbindelse med regeringens åbningsredegørelse, må jeg beklage og sige, at det er et meget lidt konkret svar, der kommer fra statsministeren i denne sammenhæng.

Det, jeg ønskede at få svar på, var, om regeringen i de forhandlinger med kommunerne, som skal finde sted i foråret 1994 – hvad vi i øvrigt synes er et for sent tidspunkt – er villig til, hvis det viser sig nødvendigt af hensyn til kommunernes samlede økonomi, som SF har foreslået det, at medfinansiere de udgifter, der vil være til drift og ydelser på de nye institutioner, sådan at børnepasningsgarantien kan blive en realitet og ikke bare et slagnummer.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg tror, det er vigtigt for hr. Jørn Jespersen at gøre sig klart, at staten også har til opgave at varetage statens økonomi, og når man skal forhandle med kommunerne om en sådan børne-

pasningsgaranti, er det derfor helt naturligt, at man ikke på forhånd går ind og sætter tal på. Det er en forhandlingsopgave mellem Finansministeriet, Indenrigsministeriet og de pågældende kommunale organisationer, og den vil finde sted helt efter bogen. Den vil finde sted i løbet af det tidlige forår og forhåbentlig afsluttes i løbet af sommeren 1994, præcis som når vi normalt forhandler økonomiaftaler med kommunerne.

Og som jeg sagde før, vil jeg gøre opmærksom på, at regeringen allerede har igangsat initiativer, der direkte eller indirekte medfinansierer kommunernes udgifter ved at opfylde målsætningen om en børnepasningsgaranti. Heri ligger også et vigtigt signal, som vi naturligvis er fuldt opmærksom på.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 177

5) Til *statsministeren* (5/11 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Er det muligt for regeringen at udarbejde en udgave af budgetanalyse vedrørende udgifter til asylansøgere og flygtninge, som kan offentliggøres?«

Tom Behnke (FP):

Spørgsmålet har lidt mistet sin aktualitet, efter at statsministeren har udarbejdet en rapport, der har en karakter, der har kunnet offentliggøres, og som er blevet offentliggjort.

Men spørgsmålet skal lige så meget ses på baggrund af, om oppositionen skal forvente, at man i fremtiden skal møde op på samme måde og være klar til lignende sværdslag for at få lignende rapporter udleveret i tide, eller om regeringen har lært af denne sag.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Spørgeren har helt ret. Spørgsmålet har mistet sin aktualitet. Det kan jeg bekræfte.

Spørgeren har derimod uret med hensyn til de mere våbenføre mænd og kvinder hertilands. Spørgeren vil erindre, at der ikke var tale om noget sværdslag. Der var tale om en helt naturlig ekspedition af en rapport, der, som finansministeren sagde det, indeholdt passager, der havde betydning for aktuelle forhandlinger for en del af de organisationer, der skal løfte denne opgave.

[Statsministeren]

Derfor er svaret på det med sværdslagene, at det er en fredelig regering, der til enhver tid vil betjene Folketinget efter bedste evne.

Fogh Rasmussen (V):

Dette spørgsmål handler jo om åbenhed omkring bl.a. finansloven og udgifterne på finansloven. Det får mig til at spørge statsministeren, om ånden bag den tøven, hvormed regeringen valgte at offentliggøre denne rapport om udgifterne på flygtningeområdet, er den samme som den, der har ligget bag regeringens tøven med at besvare de spørgsmål, som vi har stillet under forhandlingerne med regeringen om finanslovsforslaget for 1994.

Med stor undren hørte jeg, at statsministeren i aftes i tv påstod, at regeringen i går eftermiddag havde afleveret alle besvarelser på spørgsmål, som vi har stillet vedrørende finanslovsforslaget for 1994. Jeg står her med de sidste besvarelser, som først er afleveret i dag kl. 12.40. Kan statsministeren bekræfte, at det var en forkert oplysning, statsministeren gav i tv i aftes?

Anden næstformand (Grove):

Jeg må gøre opmærksom på, at det ligger på kanten af spørgsmålet eller uden for. Jeg ved ikke, om statsministeren agter at svare.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg ved ikke, om det må være mig tilladt at give udtryk for, at jeg ganske deler formandens vurdering af spørgsmålets karakter.

Men for nu at spare Folketingets tid – jeg kunne jo forvente, at det ville dukke op ved en kommende spørgerunde – kan jeg da svare, at de sidste svar på de spørgsmål, der er stillet, er kommet i dag, og en af årsagerne til, at de sidste er kommet i dag, kender spørgeren jo godt. Det er, at man har bedt om en temmelig lang udskrift af finanslovforhandlingerne fra et tidligere tidspunkt. Sådan noget tager tid.

Med hensyn til om jeg i går skulle have sagt, at samtlige spørgsmål var blevet besvaret, tror jeg nu ikke helt, man kan udlægge teksten sådan. Det kan jo komme an på en prøve ved studier af den pågældende videooptagelse.

Derimod føler jeg mig fristet til at sige til hr. Fogh Rasmussen, når vi nu er på kanten af spørgsmål og svar, at spørgsmålet om, hvem der tøver mest med at bringe lys over hinan-

dens forhandlingspositioner, føler jeg i høj grad også er op til spørgerens eget parti at bidrage til at få opklaret. Det ville også fremme forhandlingerne om det pågældende spørgsmål, hvis partiet Venstre ville undlade sin tøven og spille klart ud med åben pande, så vi kan få åbne og konstruktive finanslovforhandlinger i gang.

Anden næstformand (Grove):

Jeg vil gøre opmærksom på, at der kun kan stilles supplerende spørgsmål.

Fogh Rasmussen (V):

Med formandens indforståelse vil jeg tillade mig at stille det opfølgende spørgsmål, om statsministeren ikke er enig med mig i, at netop den besvarelse, som er modtaget her kl. 12.40, er den helt centrale til udarbejdelse af ændringsforslag vedrørende finansloven for 1994, nemlig oversigten over, på hvilke konti på finanslovsforslaget regeringens merudgifter befinder sig. Det har det i det hidtidige kulegravningsarbejde ikke været muligt at identificere. Det er det helt nødvendige redskab til udarbejdelse af ændringsforslag. Er det ikke påfaldende, at regeringen først afleverer den besvarelse så sent, som tilfældet er?

Anden næstformand (Grove):

Vi bevæger os stadig væk meget på kanten af det oprindelige spørgsmål, og jeg håber, vi kan slutte det her.

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

For at spørgsmålet ikke skal hænge i luften, må jeg sige, at det må jeg benægte. Spørgeren kunne ved omhyggelige studier af finanslovsforslaget selv nå frem til en afklaring af de pågældende kontis placering i forhold til finanslovsforslaget, og derfor er det ikke et helt centralt papir for yderligere finanslovforhandlinger, men det er naturligvis et naturligt papir, partierne nu får andel i.

Anden næstformand (Grove):

Spørgsmålet er hermed sluttet ... (*Tilråb*). Det er uden for det oprindelige spørgsmål, og der er mange indtegnet. Derfor er formanden nødt til at stoppe, da det ikke er i tilknytning ... (*Tilråb*). Ja, men ikke til det oprindelige

[Anden næstformand]

spørgsmål. Man diskuterer ikke med formanden. Spørgsmålet er sluttet.

Efter ønske og efter aftale med de direkte implicerede ministre og spørgere går vi nu over til besvarelsen af de to spørgsmål til finansministeren, der er opført som punkt 14 og 15. Vi går først til punkt 15, spørgsmålet til finansministeren af fru Pia Kjærsgaard.

Spm. nr. S 170

15) Til *finansministeren* (5/11 93) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad er ministerens kommentar til KL-formand Hilmar Sølunds udtalelser – i forbindelse med regeringens manglende offentliggørelse af Finansministeriets flygtningerapport – om, at »hvis vi ikke får facts på bordet, risikerer vi, at valgkampen afvikles, uden at befolkningen ved, hvad der var sandt og falsk i løbet af sommerens flygtningedebat«?»

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil godt sige til finansministeren, at jeg har fået utrolig mange – og det tror jeg mange andre har fået – både telefoniske og skriftlige henvendelser, der alle sammen fortæller, at det har været ualmindelig groft, at regeringen ikke har villet offentliggøre denne meget omtalte rapport, som jo har ligget siden juli måned. Man kan konstatere på baggrund af rapporten, som officielt er blevet omdelt mandag, at det politiske flertal, der har tegnet de sidste mange års flygtningepolitik, faktisk har lagt en eksplosion under dansk økonomi. Al den kritik, der har været rejst enten af Fremskridtspartiet eller andre, er blevet afvist – i hvert fald indtil dags dato – med henvisning til, at den var udtryk for et uacceptabelt menneskesyn, men ikke desto mindre viser det sig, at der har været noget om snakken.

Finansministeren (Lykkesoft):

Jeg synes, det er helt upassende at prøve at bruge Folketingets spørgetid til at genåbne en debat om flygtningepolitikken, som der forleden dag var rig lejlighed til at føre om de mere principielle spørgsmål i denne.

Jeg vil godt sige til dette spørgsmål, som jo også er blevet overhalet af udviklingen, at regeringen kun har én interesse, at jeg kun har én interesse, og det er, at der er størst mulig åben-

hed om debatten om de her spørgsmål, så den kan blive, fru Pia Kjærsgaard, så saglig og så fordomsfri som muligt. Derfor sagde jeg allerede i min besvarelse den 13. oktober, at jeg ville fremlægge disse forskellige scenarier for, hvad der kunne ske med flygtningeudgifterne, efter at vi havde gjort vores arbejde færdig, efter at vi havde ført de forhandlinger, Indenrigsministeriet har i gang med Dansk Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp, og der i lyset af det var sket en bearbejdning af tallene.

Disse forhandlinger er ikke afsluttet endnu, men i lyset af den ualmindelig grove og usympatiske mistænkeliggørelse af motiverne til dette her, som fru Pia Kjærsgaard og hendes parti har medvirket mest til, og den store interesse, der naturligvis er for papiret, har vi mandag efter den beslutning, vi traf i fredags, omdelt budgetanalysen, som jo er et turnusarbejde, Finansministeriets embedsmænd gør ikke bare på dette, men også på andre områder.

Jeg er dog fortsat af den opfattelse, at det mest hensigtsmæssige for at diskutere tingene på det rigtige grundlag havde været, at offentliggørelsen havde ventet de få uger, indtil Indenrigsministeriets forhandlinger med Dansk Røde Kors og Flygtningehjælpen om at få nedbragt disse udgifter var tilendebragt.

Pia Kjærsgaard (FP):

Finansministeren må da godt mene, at det er upassende, men finansministeren har altså trods alt rettet sig efter oppositionens kritik under torsdagens forespørgselsdebat.

Ud fra finansministerens synspunkt, er det mærkeligt, at denne rapport nu er offentliggjort, når de forhandlinger, der hele tiden bliver henvist til, endnu ikke er afsluttet.

Finansministeren, som ikke var til stede eller i hvert fald ikke tog ordet under forespørgselsdebatten – og det er ikke en bebrejdelse, men blot, fordi finansministeren selv drog det ind i besvarelsen – har ansvaret for udgifterne i dette land, og rapporten fastslår jo, at de samlede danske udgifter over en 4-årig periode ved en uændret dansk flygtningepolitik og en uændret flygtningestrøm vil blive på 41,6 mia. kr. Derfor vil jeg godt spørge, hvilke overvejelser regeringen har gjort sig om finansieringen af den eksplosion, som finansministeren må give mig ret i at det er, herunder om finansieringen skal ske ved skatteforhøjelser, låntagning eller offentlige besparelser.

Peter Duetoft (CD):

Jeg vil godt spørge finansministeren, om finansministeren kan fortælle, hvor stor en andel af statsbudgettet 40 mia. kr. over 4 år er.

Så vidt jeg kan regne ud, er det 40 mia. kr. ud af noget, der ligner 1.500 mia. kr., men jeg vil godt bede finansministeren om at sætte det i relation til statsbudgettet, så tallet 40 mia. ikke kommer til at hænge i luften som et utroligt stort tal.

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg mener, hr. Peter Duetofts regnestykke er rimelig godt; jeg kan ikke gøre det bedre på stående fod, men det er klart, at hvis man lægger udgifterne, jeg havde nær sagt til en hvilken som helst post, sammen over en årrække, kan man få meget store beløb. Hvis man vælger 5 år, kan man få ét beløb, hvis man vælger 10 år, kan man få et dobbelt så stort beløb osv.; det er en meget interessant debatform.

Men jeg er nødt til at sige til fru Pia Kjærsgaard, at det ikke er rigtigt, hvad fru Pia Kjærsgaard siger. Der fastslås ikke noget i denne rapport om, hvad udgifterne bliver, men der er angivet forskellige udviklingsforløb, bl.a. afhængig af, hvordan den internationale udvikling former sig. Så det er endnu en usand fremstilling fra fru Pia Kjærsgaards side, endnu et led i den usympatiske mistænkeliggørelse af alt, hvad der foregår på dette område, som fru Pia Kjærsgaard åbenbart har besluttet at stille sig i spidsen for – og det er det eneste, jeg synes har været upassende i dette sagsforløb.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg vil helt overlade det til den regering, som ved tiltrædelsen fastslog, at dens varemærke skulle være åbenhed, ærlighed og god moral, at være usympatisk, når den forsøger at skjule tingene.

I modsætning til hr. Peter Duetoft vil jeg godt bede finansministeren – som ikke svarede mig på mit spørgsmål – om at svare mig på, hvor mange års udgifter det vil svare til for en ganske almindelig kommune.

Det ville måske endnu bedre vise, hvad disse udgifter betyder. Tallene kommer jo fra finansministerens eget kontor, så jeg synes ikke, at finansministeren skal afvise dem, som om det var nogle, jeg diskede op med. Det er korrekt, at der omtales forskellige udviklinger, men der

står jo, at hvis udviklingen fortsætter som hidtil, vil udgifterne blive sådan.

Jeg mener, at finansministeren mangler at svare mig på både dette og mit første spørgsmål.

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg ønsker ikke at deltage i fru Pia Kjærsgaards ejendommelige talleg, og jeg mener ikke, at diskussionen om, hvordan dansk flygtningepolitik skal udvikle sig i fremtiden, og hvilken grad af internationale forpligtelser vi vil påtage os, hører til i Folketingets spørgetid.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 167

14) Til *finansministeren* (5/11 93) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Kan ministeren bekræfte, at regeringen vil fremsætte et lovforslag om at indtægtsregulere folkepensionens grundbeløb for personer over 69 år?«

Skriftlig begrundelse

Af forslaget til finanslov 1994 fremgår det, at der er budgetteret med et lovforslag om at udstrække indtægtsregulering af grundbeløbet til også at gælde for personer over 69 år. Besparelsen skønnes at være 210 mio. kr. pr. år.

Eva Kjer Hansen (V):

Skattereformen og bruttoficeringen af folkepensionen har skabt usikkerhed for mange pensionister om deres økonomiske forhold fremover. Nu fremgår det så af forslaget til finanslov for 1994, at der er budgetteret med et lovforslag om at udstrække indtægtsregulering af grundbeløbet til også at gælde for personer over 69 år og med en besparelse på 210 mio. kr. pr. år.

Da jeg synes, at pensionisterne har krav på at kende deres økonomiske forhold, vil jeg gerne bede finansministeren om at bekræfte, at regeringen fremsætter et lovforslag om dette emne.

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg måtte måske indledningsvis gøre den observation, at det hverken er skattereformen

[Finansministeren]

eller bruttoficeringen, der har skabt utryghed, for det giver de gennemførte ændringer intet som helst grundlag for, da der er forbedringer til stort set alle pensionister i den samlede virkning af disse ændringer, men det er oppositionens vedvarende misinformationer om reformen, der har skabt utryghed. Det synes jeg lige fru Eva Kjer Hansen skal mærke sig.

Når det er sagt, vil jeg godt tilføje, at regeringen ubetinget og under alle forhold – også i fremtiden – vil fastholde, at for alle pensionerede skal grundbeløbet være fundamentet for kommende pensionsopsparring, og at grundbeløbet aldrig vil blive reduceret af pensionsindtægter eller renteindtægter af den ene eller anden art.

Det er rigtigt observeret, at der på finanslovsforslaget indbydes til en besparelse som følge af, at den nuværende indtægtsregulering af folkepensionens grundbeløb for personer fra 67 til 70 udstrækkes til også at gælde personer over 70.

Det forslag ville i givet fald alene vedrøre personer over 70, som fortsat er erhvervsaktive, og udelukkende være en regulering, der skete på baggrund af deres personlige arbejdsindkomster – altså ikke pensionsindkomster – i det omfang disse oversteg 112.000 kr. Regeringen har ikke på dette tidspunkt taget stilling til, om det skal fremsættes som lovforslag, så hvis andre partier – herunder fru Eva Kjer Hansens – under de igangværende forhandlinger om finansloven fremsætter andre og socialt mere velafbalancerede forslag, vil vi være meget lydhøre.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg takker finansministeren for svaret, og jeg bemærker, at finansministeren udtrykte sig på den måde, at stort set alle pensionister har fordel af de omlægninger, der har fundet sted, og deri ligger der vel også en indrømmelse af, at der er pensionister, der bliver stillet ringere efter omlægningerne.

Jeg forstår finansministeren derhen, at når han fastslår, at grundbeløbet ligger fast, er der tale om det nye grundbeløb i folkepensionen, altså ikke det grundbeløb, der var inden skattereformen, og det synes jeg er væsentligt at få slået fast, for der sker en væsentlig reduktion af grundbeløbet med skattereformen.

Endelig vil jeg gerne spørge finansministeren: Når forslaget om indtægtsregulering af folkepensionen for de over 69-årige er indbudget i finanslovsforslaget for 1994, er det så ikke udtryk for, at regeringen ønsker at få gennemført det lovforslag?

Finansministeren (Lykketoft):

Regeringen er, hvad der måske kan overraske oppositionen, hvis den er fanget af sin egen propaganda, også optaget af at opnå besparelser, og vi er som sagt meget lydhøre over for, om oppositionen kan komme op med besparelsesforslag, der er socialt mere velbegrundede, men med den lukkethed, der har været fra specielt Venstres side, med hensyn til hvad man egentlig kunne forestille sig for at holde de offentlige udgifter i ro, er det svært at bedømme, om der findes tankegods af den art. Men vi imødeser meget gerne reaktioner på de igangværende finanslovforhandlinger, og af hensyn til dem har vi ikke fremsat noget forslag.

Så vil jeg godt sige, at det jo ikke er rigtigt, at der er sket nogen væsentlig forringelse af grundbeløbet. Som serviceoplysning kan man måske sige, at de pensionister, der alene har grundbeløbet, ved siden af deres folkepension som enlige kan tjene 112.000 kr. og som ægtepar 210.000 kr.; først da er de nede på kun at have grundbeløbet. Hvis de er i den situation, får de en skattelettelse på deres supplerende indkomst, som klart overstiger den beskedne nedregulering af grundbeløbet. De bliver ikke dårligere stillet, deres samlede familieøkonomi bliver bedre, ligesom det er tilfældet for 95, 97, 98 pct. af alle pensionister.

Når fru Eva Kjer Hansen prøver at indsnige denne lille mistanke, om der dog ikke skulle være nogle pensionister, der taber, vil jeg sige, at der er nogle få promise eller et par procent. Hvis det er et større beløb, er det typisk alene af den grund, at også pensionister, der har udnyttet hullerne i det nuværende skattesystem, kommer til at betale for lukningen af hullerne, ligesom de ikkepensionister, som også har udnyttet disse huller, men det har intet at gøre med hverken pensionsreglerne eller de almindelige skatteregler.

Eva Kjer Hansen (V):

Jeg takker endnu en gang finansministeren

[Eva Kjer Hansen]

for svaret, og jeg vil så gerne bede finansministeren om at af- eller bekræfte følgende: Er det ikke korrekt, at folkepensionens grundbeløb er blevet sænket med 2.718 kr., og at det vedrører ca. 180.000 pensionister, der alene får grundbeløbet og ikke nogen supplerende tillæg? Er det ikke korrekt, som det står i finansredøgørelsen, at samspilsproblemerne bliver større efter omlægningen som følge af den større indtægtsregulering?

Endelig er jeg nødt til at gentage mit spørgsmål, om det ikke er udtryk for et ønske om at gennemføre loven om indtægtsregulering af folkepensionen for de over 69-årige, når forslaget fremgår af forslag til finanslov for 1994 og er indbudgetteret med en besparelse på 210 mio. kr., der så også skal tages fra pensionisterne.

Finansministeren (Lykketoft):

Det sidste spørgsmål har jeg svaret på.

Til det første vil jeg sige, at en reduktion af grundbeløbet på 2.700 kr. isoleret set svarer til under det halve i disponibelt beløb.

Der er i de familier, det kan berøre, andre store indkomster, så den skattelettelse, de får på deres andre indkomster, vil være større end den virkning, der er af reguleringen af grundbeløbet. Derfor er der ingen pensionister, der kommer til at lide under det her, og derfor er de tal, fru Eva Kjer Hansen bruger, misvisende.

Det er usaglig propaganda i forhold til de mange ændringer, der samtidig sker i forbindelse med skattereformen, at tage et enkelt hjørne ud og ikke ville foretage en gennemregning af, hvad der er familiens samlede økonomi før og efter skattereformen. Det er den form for misinformation, der kan gøre mennesker utrygge, og at tage alle elementerne med, sende folk op og få det regnet igennem på deres kommunale skattekontor er den bedste metode til, at de praktisk talt alle sammen kommer glade ud af lokalet.

Så er jeg i øvrigt ikke enig i, at der samlet set bliver flere samspilsproblemer. På nogle stræk vil der være reguleringer, hvor der ikke er det i dag, men dér, hvor der er reguleringer i dag, og det er langt de fleste tilfælde, bliver samspilsproblemerne mindre, fordi marginalsatserne bliver nedsat.

Eva Kjer Hansen (V):

Med hensyn til den sidste del af besvarelsen af mine spørgsmål er jeg nu nødt til at sige til finansministeren, at det fremgår direkte af finansredøgørelsen, at samspilsproblemerne bliver større, og jeg vil gerne citere direkte fra side 286 i finansredøgørelsen:

»I forbindelse med bruttificeringen af folkepensionen fra 1994, hvor en større del af folkepensionen er gjort indkomstafhængig, er samspilsproblemerne dog på ny forøget.«

Det synes jeg dog er interessant, og da jeg allerede har stillet spørgsmål skriftligt, glæder jeg mig til, at vi kan få uddybet, hvordan og hvorledes disse samspilsproblemers antal forøges.

Med hensyn til nedsættelsen af grundbeløbet, som finansministeren åbenbart ikke synes har den store betydning, må jeg sige, at det netop af et svar er fremgået, at samlet betyder det her en merudgift på ca. 475 mio. kr., der er en konsekvens af, at grundbeløbet ikke bliver forhøjet og pensionstillæget reduceres. Jeg vil gerne bede finansministeren om at svare på, om det ikke er væsentligt for de ca. 180.000 pensionister, der dermed får reduceret deres grundbeløb.

Finansministeren (Lykketoft):

Jeg synes stadig væk, det er helt utroligt, at fru Eva Kjer Hansen kan få sig selv til bare at antyde, at der skulle være 180.000 pensionister, der får et problem i den forbindelse; det passer simpelt hen ikke.

Hvis vi skulle have bevaret sammensætningen af grundbeløb og pensionstillæg uændret fra før reformen, skulle vi til en gruppe pensionister, som typisk til deres egen rådighed får endnu flere gode danske kroner næste år end den almindelige pensionist, have brugt yderligere 200 mio. kr.

Altså til folk, som ikke bare får lige så store forbedringer, som den typiske pensionist gør, men typisk får større – og i nogle tilfælde endda væsentlig større – forbedringer af deres privatøkonomi foreslår fru Eva Kjer Hansen som repræsentant for et parti, der vedvarende taler for besparelser, at vi oven i de forbedringer, de har fået, yderligere skulle have givet 200 mio. kr.

Jeg forstår ikke helt den socialpolitiske idé i det. Hvis der havde været tale om mennesker,

[Finansministeren]

som samlet set fik en forringelse af deres økonomi, eller som måske endda kun var lige så godt stillet som almindelige pensionister, kunne jeg da forstå Venstres synspunkt om, at indkomstfordelingen endelig ikke skulle blive mindre skæv end i dag, men det er ikke engang det, der er tilfældet. Jeg forstår simpelt hen ikke, at man vil tillade sig selv at fremføre sådan noget, der dels er forkert, dels hos nogle mennesker skaber en utryghed, som kendsgerningerne ikke giver grundlag for.

Eva Kjer Hansen (V):

Må jeg ikke afslutningsvis bare få af- eller bekræftet, at regeringen fremsætter et forslag om at indtægtsregulere folkepensionen for de over 69-årige?

Thor Pedersen (V):

Jeg forstår på finansministeren, at der er tale om redelig information, hvor alt oplyses, så når finansministeren også her fortæller, hvor få pensionister der egentlig bliver berørt af den samlede reform, er de grønne afgifter også indregnet, ligesom udgiften til at installere vandmåler, til vand og til de elopvarmede huse, hvor finansministeren ved, at et standardhus med elvarme koster omkring 3.000-4.000 kr. pr. husstand. Alt er indregnet, når finansministeren taler om, at det kun berører ganske få. Det er interessant at vide, når det er det synspunkt, regeringen lancerer.

Finansministeren (Lykketoft):

Det er fuldstændig rigtigt opfattet, at det hele er regnet ind i de ræsonnementer, jeg har gennemgået her.

Den hidtidige ordveksling har drejet sig om, hvad der sker i 1994, men det er klart, at hvis man går frem til 1998, er de grønne afgifter større, men det er skattelettelserne – i særklasse – også, og det er de specielt for pensionister, som har ekstra indkomster, så de bliver langt større end de grønne afgifter, der kan blive tale om. Det er beregnet, dokumenteret og fremlagt, så selv hr. Thor Pedersen har haft mulighed for at sætte sig ind i det, at en enlig pensionist i 1994 typisk i grønne afgifter skal af med et sted mellem 200 og 300 kr. om året, og det skal ses i sammenhæng med, at en enlig pensionist, som kun har ATP ved siden af, i gode danske kroner til sig selv i 1994 får 2.800 mere

til rådighed, end vedkommende havde i 1993. Skulle vi nu ikke se at komme ned på jorden?

Til fru Eva Kjer Hansens gentagne spørgsmål: Det afhænger af forløbet af finanslovforhandlingerne, som jeg stadig forventer at Venstre deltager seriøst i, men det er måske et lidt for forfængeligt håb.

Thor Pedersen (V):

Jeg vil da godt sige til finansministeren, at det er nyttigt at se på året 1994, men ved finansministeren, hvad det koster at installere en vandmåler hos en pensionist? Kender man udgiften? Er det 4.000, 5.000 eller 3.000 kr. netto efter tilskud? Jeg vil gerne høre, hvor meget der egentlig er tilbage i 1994 for en almindelig pensionist, der skal installere vandmålere.

Finansministeren (Lykketoft):

Måske burde formanden have grebet ind her og sagt, at diskussionen om, hvorvidt vandmålere skal installeres, og hvor de skal installeres, ikke hører hjemme under dette punkt i spørgetiden. Det mener jeg faktisk ikke det gør, og jeg mener heller ikke, det har noget med sagen at gøre. Diskussionen om vandmålere ville formentlig være blevet ført fuldstændig uafhængig af, om der var blevet gennemført en skatte-reform.

Derfor synes jeg, hr. Thor Pedersen er kommet til at blande nogle ting sammen, og i så fald er det ikke første gang.

Anden næstformand (Grove):

Jeg vil gerne sige til ministeren, at hvis ministeren ikke ønsker at svare, er det en mulighed.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Anden næstformand (Grove):

Vi går videre i rækken af spørgsmål med spørgsmålet til socialministeren af hr. Jes Lunde, og det bliver besvaret af justitsministeren.

Spm. nr. S 156

6) Til *socialministeren* (4/11 93) af:

Jes Lunde (SF):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre, at forældre, der tager deres børn ud af børnehaven, vuggestue m.v. under orlov, får garanti for at kunne få deres børn passet igen, når orloven er slut?«

Jes Lunde (SF):

Det var SF, der i 1992 i det såkaldte aktive-ringsforlig tog initiativ til at få indført en række orlovsordninger; først var det til uddannelse af forældre, og siden er der kommet sabbat-orloven til.

Det har også vist sig, at der er ganske mange mennesker, som er interesseret i at tage orlov. LO lavede en undersøgelse forleden, som anslog, at der var 200.000, der overvejede det, men der er ikke så mange, der har gjort det i praksis endnu, og derfor tror jeg, det er vigtigt, at vi politisk interesserer os for at fjerne de forskellige forhindringer, der kan være for, at folk tager en orlov, og jeg tror, at én af dem for forældreorlovens vedkommende er, at forældre ikke kan have nogen sikkerhed for, at de kan få deres børn tilbage i børnehaven eller vuggestuen, når de er færdige med deres orlov.

Derfor vil jeg gerne spørge, hvad regeringen agter at gøre for at skaffe forældrene garanti for, at de kan få deres børn passet igen, når de er færdige med orloven.

Socialministeren (Erling Olsen, fg.):

Regeringen er enig med SF i, at dette er et vigtigt problem, og regeringen er utilfreds med, at det kun er i halvdelen af landets kommuner, at en sådan garanti eksisterer. Derfor har vi taget spørgsmålet op i den aftale, vi indgik med kommunerne om økonomien for 1994, og regeringen og Kommunernes Landsforening henstillede i fællesskab direkte til kommunerne, at de i forbindelse med orlov skulle give forældrene garanti for plads i en daginstitution, når de havde behov for det.

Dette problem vil vi tage op endnu en gang med kommunerne, når vi skal drøfte, hvorledes vi får gennemført børnepasningsgarantien i 1994.

Jes Lunde (SF):

Jeg takker for, at regeringen ser på denne sag på samme måde, som SF gør, men jeg vil godt spørge, om ikke regeringen vil sørge for at få en lidt hurtigere status på, hvordan det så ser ud nu, efter at henstillingen er givet. Er der virkelig kommet nogle flere kommuner med på det her, og hvis der stadig væk er en hel del kommuner, som ikke vil give denne børnepasningsgaranti, vil regeringen så ikke tage initiativ til meget hurtigt at få lavet nogle bindende

aftaler med kommunerne? For at tage det op i forbindelse med forhandlingen om børnepasningsgarantien til 1995, er muligvis lidt sent, selv om jeg ikke ved, hvornår forhandlingen skal finde sted. Retten til orlov træder jo i kraft 1. januar 1994, så problemet burde være klaret pr. den dag, og skal det ske, må regeringen tage nogle initiativer her i efteråret. Så det er i løbet af nogle få uger, man skal skaffe sig en status over problemet, og, hvis der er store mangler, indgå nogle bindende aftaler med kommunerne. Vil regeringen tage initiativ til det?

Socialministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg kan love hr. Jes Lunde, at vi vil foretage en fornyet henvendelse til kommunerne for at få at vide, i hvilket omfang henstillingen er blevet fulgt, og på dette grundlag overveje at fremskynde forhandlingerne med kommunerne.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 158

7) Til *sundhedsministeren* (4/11 93) af:

Jørgen Winther (V):

»Vil ministeren drage omsorg for, at omskæring og refertilisation udgår som naturlige opgaver for det offentlige sygehuvæsen?«

Skriftlig begrundelse

Disse to »tilstande« kan ikke betragtes som alvorlige sygdomme, mens der er lange ventelister for patienter med alvorlige sygdomme.

Jørgen Winther (V):

Mit spørgsmål går overordnet på, om prioritering er mulig inden for det danske sundhedsvæsen.

Det er sådan, at der hersker stor usikkerhed, om det er muligt at sige stop for omskæring og for det, der hedder refertilisation. På f.eks. Skejby Sygehus i Århus venter i dag 250 patienter på omskæring, og hver operation koster omkring 6.000 kr. Nogle og tredive patienter venter på refertilisation dér, og hver operation koster omkring 35.000-40.000 kr. Derfor vil jeg gerne spørge den fungerende sundhedsminister, om det er muligt, at vi i amterne kan sige

[Jørgen Winther]

nej til disse operationer eller foretage et midlertidigt stop.

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg kan oplyse, at Sundhedsministeriet tidligere har overvejet, hvad der bør være en sygehusydelse. Vi har bedt Sundhedsstyrelsen overveje det, og når svaret foreligger, vil vi kunne tage endelig stilling til det. Men jeg kan godt sige så meget nu, at jeg egentlig ikke har megen lyst til at sige nej til, at sygehusene påtager sig disse opgaver, fordi det trods alt er en meget mindre del af den samlede aktivitet i hele sygehusvæsenet, og fordi vi synes, at sygehusene også skal være leveringsdygtige på dette område.

Jørgen Winther (V):

Jeg skal jo takke for svaret, men jeg er noget uforstående over for det. Jeg har for mange måneder – måske mere end et år – siden stillet spørgsmålet til Sundhedsstyrelsen, og det går simpelt hen på, om refertilisation er en sygehusopgave. Den dag i dag er der forskellige opfattelser af det blandt læger. Jeg vil gerne spørge, om jeg kan forvente at få et svar, eller om det skal vare mange år. Hvad er årsagen til, at man ikke kan svare? Jeg er orienteret om, at der er ret mange læger ansat i Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg synes egentlig, jeg har svaret meget klart. For det første har jeg sagt, at vi venter på resultatet af de overvejelser, man gør sig i Sundhedsstyrelsen, og for det andet har jeg sagt, at hvis det stod til mig, var svaret, at vi skulle fortsætte med disse ydelser.

Jørgen Winther (V):

Så vil jeg gerne oplyse om, at Roskilde Amt har foretaget stop for både refertilisation og for omskæring, og derfor vil jeg gerne spørge, om det er lovligt, at de har foretaget det stop. Det må da være et meget relevant spørgsmål.

Jeg vil også gerne oplyse, at amtsborgmester Ib Frederiksen, Socialdemokratiet, har sagt, at det er direkte ulovligt at indføre et sådant stop. Jeg synes virkelig, at der er behov for en klar melding nu, hvor man har haft mere end et år til at overveje denne situation. Hvilke undersøgelser er det konkret, man er i gang med at udføre for at finde ud af det?

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg kan kun sige, at efter de oplysninger, jeg er i besiddelse af, er det op til amtet at afgøre, om det kan lave et sådant stop, men jeg synes i øvrigt ikke, at det skulle have gjort det.

Jørgen Winther (V):

Det svar takker jeg meget for. Det vil sige, at det er i orden, hvis Århus Amt indfører stop for refertilisationer og for omskæringer – sådan opfatter jeg det – og det vil jeg gerne sige tak for. Det vil sige, at der er mulighed for at prioritere inden for sundhedsvæsenet, indtil Sundhedsstyrelsen kan finde ud af at svare på spørgsmålet.

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg vil bare lige understrege, at jeg først blev fungerende sundhedsminister i dag, idet selv en rigtig sundhedsminister kan blive syg, og at mit svar er givet pr. rygrad.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 159

8) Til *sundhedsministeren* (4/11 93) af:

Jørgen Winther (V):

»Hvad er ministerens holdning til, at nogle gynækologer på amtskommunale sygehuse foretager insemination af lesbiske kvinder?«

Skriftlig begrundelse

Nogle gynækologer siger nej til at inseminere lesbiske kvinder, andre siger ja. Der hersker forvirring på området.

Jørgen Winther (V):

På en måde kan man sige, at det sådan set er i samme boldgade, for der hersker også stor usikkerhed om, hvorvidt lesbiske kvinder har ret til insemination, og dermed også om, hvorvidt enlige kvinder har ret til insemination.

Jeg vil derfor spørge den fungerende sundhedsminister, om det er kvinden selv, der bestemmer, om hun vil insemineres inden for det offentlige sygehusvæsen eller det er politikeren eller det er Sundhedsstyrelsen eller det er Sundhedsministeriet. Hvem bestemmer inden for dette område?

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Her må jeg hellere holde mig til det papir, jeg har fået overdraget fra Sundhedsministeriet.

Deri hedder det:

Der er her i landet ingen lovregler, der forbyder insemination af enlige kvinder. Der er ej heller lovregler, der giver enlige kvinder ret til inseminationsbehandling i det offentlige sundhedsvæsen.

Der er i Danmark ikke tradition for at lovgive om behandlingskriterier. Det er således det enkelte amtsråds afgørelse, om behandlinger også skal gives på dette område. Det gælder, hvad enten de enlige kvinder er lesbiske eller ej.

Dette kan næppe komme bag på hr. Jørgen Winther, skriver man. Den tidligere regering konkluderede i sin redegørelse fra 1992 til Folketinget om forplantningsteknologien netop om dette spørgsmål følgende – jeg citerer fra redegørelsens side 6:

»Jeg er af den opfattelse, at analysen klart fører til, at den gældende praksis bør opretholdes uændret.«

I langt de fleste tilfælde lægges der vægt på, at kvinden lever i et fast parforhold. Men også enlige kvinder får foretaget insemination. Et argument herfor er risikoen for smitte ved insemination uden for det offentlige sundhedsvæsen.

Man må også gøre sig klart, at det er så godt som umuligt at kontrollere, om en kvinde er enlig eller ej, eller hvorfor hun er enlig, i forbindelse med insemination i det offentlige sundhedsvæsen. Om kvinden er lesbisk eller ej, er således underordnet. Det afgørende er, at i langt hovedparten af tilfældene lever de inseminerede kvinder i parforhold, og at der er gode argumenter for at foretage insemination af enlige kvinder, bl.a. begrundet i hensynet til begrænsning af smittefaren.

Hvis jeg skulle oversætte alt dette til dansk, ville svaret være: For det første er det amtet selv, der bestemmer det. For det andet er jeg tilhænger af, at vi foretager disse ting – dels fordi jeg ikke vil diskriminere mod folk med en anden holdning til det seksuelle, dels fordi jeg gerne vil undgå den smittefare, der er ved, at de får foretaget inseminationen et andet sted.

Jørgen Winther (V):

Tak for svaret! Jeg forstod begge svarene, både det på dansk og det på det formelle sprog.

Jeg forstår det derefter således, at den fungerende sundhedsminister faktisk mener, at enhver kvinde har ret til at få foretaget insemination i det danske sygehusvæsen, f.eks. en kvinde på 20 år, som vælger at leve sit liv uden partner, det være sig en mand eller en kvinde. Hun kan så sige: Jeg vil gerne insemineres; det har jeg som enhver anden kvinde på 20 år ret til.

Sådan forstår jeg ministerens svar.

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Ja.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 160

9) Til *sundhedsministeren* (4/11 93) af:

Jørgen Winther (V):

»Hvad er ministerens holdning til, at ca. 200 tyske hjertepatienter i 1993 bliver opereret på Copenhagen Heart Center, mens danske hjertepatienter må vente i 12-18 måneder på en hjerteoperation?«

Skriftlig begrundelse

Det forekommer underligt, at danske hjertepatienter ikke kan opnå samme rettigheder som tyske hjertepatienter.

Jørgen Winther (V):

Dette her er også et spørgsmål om prioritering inden for sundhedssektoren.

Det er sådan i dag, at der er lange ventetider for hjertepatienter i det danske sygehusvæsen. Nogle patienter må først vente 10-12 måneder på en røntgenundersøgelse af kranspulsåren og derefter yderligere 8, 10 eller 12 måneder på at få en bypassoperation.

Det er en lang ventetid, og Sundhedsstyrelsen skriver i en redegørelse i april måned, at dødeligheden i ventetiden er på omkring 1 pct. pr. måned. Det vil sige, at det er uden for al tvivl, at mange danske hjertepatienter dør i ventetiden.

Nu er det sådan, at der findes to udmærkede private hjertecentre, der foretager operationer.

[Jørgen Winther]

De findes i Københavnsområdet, og de har i alt en kapacitet, der er på 1.500-2.000 patienter på årsbasis. Det vil sige, at det ville kunne afhjælpe ventetiderne, hvis danske patienter fik mulighed for at blive opereret dér.

Jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren vil sørge for, at danske patienter får denne mulighed.

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Det er klart, at ventetiderne bekymrer regeringen meget.

Hvis det nu var sådan, at ventetiden var på mellem 12 og 18 måneder for mange mennesker, ville det bekymre os endnu mere. Men vi må sige, at ventetiden for den medicinske forundersøgelse og bypassoperationen tilsammen er faldet fra 6½ måned i juli 1992 til 6,2 måneder omkring nytår og 5,8 måneder nu. Det betyder, at tingene bevæger sig den rigtige vej. Men jeg er enig i, at det går for langsomt, og det er også grunden til, at man fra regeringens side har aftalt med amterne, at kapaciteten på hjerteområdet skal fordobles, så vi kommer op på et højt internationalt niveau.

Jeg mener, at det, der er afgørende, er, at vi får gjort behandlingstiden i det offentlige sygehusvæsen så kort som muligt. Jeg er også klar over, at når man taler om en gennemsnitlig ventetid, kan der altså være mennesker, der har en meget længere ventetid, men målet må være at få reduceret ventetiden og virkelig sætte ind på det, og det er det, der er regeringens politik.

Jørgen Winther (V):

I mit spørgsmål stod der faktisk – og jeg vil gerne udbede mig ministerens holdning til det – at ca. 200 tyske hjertepatienter i 1993 er blevet opereret på Copenhagen Heart Center. Det har jeg endnu ikke fået noget svar på.

Angående ventetiderne vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det jo altså er et gennemsnit. For hvis der er en patient, der bliver indlagt og opereret inden for 3-4 dage, og der er en anden patient, der må vente i 12 måneder, er den gennemsnitlige ventetid for patienterne altså 6 måneder. Det er sådan, man regner det ud. Og Skejby Sygehus har opgjort for ganske nylig, at ventetiden for hjertepatienter er på 17 måneder. Så jeg vil udbede mig ministerens holdning til, at ca. 200 tyske patienter bliver

opereret på sygehuse i Københavnsområdet, mens danske patienter skal vente i meget, meget lang tid. Hvad mener ministeren i øvrigt om, at disse tyske patienter får operationen betalt af den offentlige sygesikring i Tyskland, mens danske patienter ikke har denne mulighed?

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg har ikke noget imod, at Copenhagen Heart Center, eller hvad det nu hedder, opererer en række tyskere. Det, jeg er ked af, er, at der er lange ventetider for danskerne, og det er det, vi skal gøre noget ved ved at forbedre mulighederne inden for det offentlige sygehusvæsen. Det er det, vi gør ved at fordoble kapaciteten på hjerteområdet, og det er dér, vi sætter ind. Jeg har ikke lyst til at gå ind i en større ideologisk diskussion om offentlige eller private hospitaler, selv om der nu er amtsrådsvalg.

Jørgen Winther (V):

Personlig har jeg meget lyst til det, for fra mit synspunkt drejer det sig om at hjælpe patienter og ikke om at bevare et system, som kan hindre en effektiv behandling.

I øvrigt kan jeg komme med en oplysning, som egentlig har chokeret mig meget; men måske kan ministeren give en god forklaring på det. Det er sådan, at dødeligheden ved disse hjerteoperationer er på omkring 5 pct. inden for det offentlige sygehusvæsen – ca. hver 20. patient dør ved hjerteoperationerne – mens der på Copenhagen Heart Center er en dødelighed på kun 0,8 pct. Det vil sige, at dødelighedsfaktoren i realiteten er seks gange større inden for det offentlige sygehusvæsen end på Copenhagen Heart Center. Jeg ved godt, at man ikke umiddelbart kan sammenligne det, for det kan godt være sådan, at det offentlige sygehusvæsen modtager og behandler patienter, som er dårligere end Copenhagen Heart Centers. Jeg vil dog spørge ministeren, om ministeren vil tage initiativ til at foretage en undersøgelse af, hvorfor der er denne forskel, og hvad der er årsagen til, at 5 pct. dør i det offentlige sygehusvæsen og kun 0,8 pct. på Copenhagen Heart Center.

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Hr. Jørgen Winther gav selv svaret, idet han sagde, at det godt kan være – og sådan tror jeg

[Sundhedsministeren]

det er – at man i det offentlige system modtager patienter, som har sværere lidelser end de patienter, man modtager andre steder. Men det er jo rigtigt, at det kunne være interessant at få en sammenligning, hvor man sørgede for at få patientgrupperne rubriceret sådan, at tallene var direkte sammenlignelige, og det skal jeg da tage med tilbage til Sundhedsministeriet.

Lone Møller (S):

Jeg vil gerne spørge den fungerende sundhedsminister, om det ikke er sådan, at man på de private hospitaler ikke modtager akutte hjertepatienter. Det kunne måske forklare noget af forskellen.

Dernæst vil jeg gerne bede den fungerende sundhedsminister om at bekræfte, at denne opgørelse fra Sundhedsstyrelsen om en dødelighed på 1 pct. stammer fra 1992 – på et tidspunkt, hvor vi havde en Venstresundhedsminister, og at der intet er foretaget, siden vi fik en ny regering.

Jørgen Winther (V):

Afslutningsvis vil jeg gerne spørge, hvordan ministeren vil give en god forklaring til den patient, som har hjertesmerter – og som er bange, og som ved, at der er en stor dødelighed i venteperioden – på, at vedkommende skal vente disse 17 måneder på at blive opereret på Skejby Sygehus – dette er den officielle ventetidsstatistik på Skejby Sygehus – når der samtidig er mulighed for, at 2.000 patienter kunne opereres på to private sygehuse. Må jeg høre en god forklaring på det?

Sundhedsministeren (Erling Olsen, fg.):

Til hr. Jørgen Winther kan jeg kun sige, at den forklaring bliver meget svær at levere.

Til fru Lone Møller vil jeg sige to ting. Det ene er, at det er klart, at de private hospitaler kan vælge, hvem de vil modtage; de offentlige skal modtage alle. Videre spurgte fru Lone Møller, hvordan det forholdt sig med en opgørelse foretaget i 1992. Dertil må jeg ærligt svare: Det ved jeg ikke, men jeg tror nok, at fru Lone Møller har ret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 161

10) Til *arbejdsministeren* (5/11 93) af:

Thor Pedersen (V):

»Er det ministerens opfattelse, at tjenestemandslovens regler for ansættelse i tjenestemandstillinger skal overholdes, også selv om det er vennerne, man ønsker at ansætte?«

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Der skal ikke herske tvivl om, at det også efter min opfattelse er sådan, at tjenestemandsløven skal overholdes, og dette gælder selvsagt alle tjenestemandsansættelser.

Thor Pedersen (V):

Jeg takker arbejdsministeren for det meget enkle og klare svar, at man vil overholde tjenestemandsløvens regler til punkt og prikke.

Det er selvfølgelig interessant at vide, at det er sådan hos arbejdsministeren, for statsministeren har jo indført særlige regler om, at når vennerne ansættes, er det i særlige stillinger, og at vennerne går igen, når statsministeren går. Derfor er det interessant at vide, at hos arbejdsministeren er det dels overenskomst-mæssige ansættelser, der finder sted, dels tjenestemandsansættelser, og at man følger reglerne til punkt og prikke, når det gælder tjenestemænd. Det siger jeg tak for.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 162

11) Til *arbejdsministeren* (5/11 93) af:

Thor Pedersen (V):

»Ministeren bedes oplyse, hvilken ansøgningsfrist der var annonceret ved den stilling i Arbejdsministeriet, som nu er besat med Preben Buchholt, og hvordan den forholder sig til tjenestemandsløven.«

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan oplyse, at opslaget af den ledige stilling som direktør/styrelseschef har været indrykket i Statstidende fredag den 24. september 1993 med en ansøgningsfrist, der udløb fredag den 1. oktober 1993 kl. 12.00.

Som allerede nævnt i min skriftlige besvarelse af hr. Thor Pedersens spørgsmål nr. S 117 af 22. oktober 1993 finder jeg ikke, at tjeneste-

[Arbejdsministeren]

mandslovens regler om ansøgningsfrist er blevet tilsidesat i forbindelse med ansættelse af en ny direktør for Arbejdsmarkedsstyrelsen.

Baggrunden for at opslå stillingen med otte dages ansøgningsfrist var, at jeg af hensyn til gennemførelsen af arbejdsmarkedsreformen og arbejdsmarkedsuddannelsesreformen fandt det afgørende nødvendigt at få stillingen som chef for Arbejdsmarkedsstyrelsen på plads så hurtigt som muligt. Det er i lyset heraf, jeg har læst tjenestemandslovens § 5, stk. 6, hvori det anføres:

»Hvor ikke ganske særlige forhold er til stede, må ansøgningsfristen ikke være mindre end 14 dage.«

Jeg synes nok, at der foreligger ganske særlige forhold i forbindelse med besættelse af denne stilling. De to reformer, som er meget store reformer, træder som bekendt i kraft den 1. januar 1994, og derfor var det afgørende vigtigt, at der så hurtigt som muligt blev ansat en chef.

Thor Pedersen (V):

Nu takkede jeg før arbejdsministeren meget pænt for at ville overholde tjenestemandslovens regler til punkt og prikke. Det gjorde jeg åbenbart for tidligt. For nu siger arbejdsministeren, at man har annonceret med en ottedagesfrist – hvilket også fremgår af annoncen i Statstidende – og at tjenestemandslovens regel er, at der skal være en ansøgningsfrist på mindst 14 dage. Og jeg forstår så, at det er et argument for arbejdsministeren for at bryde den frist, der er nævnt i tjenestemandsløven, at man har hårdt brug for den pågældende medarbejder. Jamen er det i overensstemmelse med lovens bestemmelser om, hvornår man kan fravige fristen? Er det ikke rigtigt, at det i bekendtgørelsen af 22. juli 1977 fra finansministeren nøjagtigt er anført, hvornår man kan fravige fristen? Nemlig alene ved interne opslag, altså når betingelserne for interne opslag er til stede! Er det ikke korrekt?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Muligheden for at have en kortere ansøgningsfrist end 14 dage foreligger, som jeg sagde det før, når særlige grunde taler for det. Og jeg har skønnet, at der var særlige grunde, der talte for at få ansat en chef eller direktør for Arbejdsmarkedsstyrelsen så hurtigt, som det overhovedet var muligt.

Jeg har altså tolket disse særlige grunde som værende vigtige nok i forhold til en otte dages ansøgningsfrist.

Thor Pedersen (V):

Jeg må spørge arbejdsministeren: Mener arbejdsministeren virkelig, at man kan fortolke lovgivningen i modstrid med bekendtgørelserne, når det fremgår af en bekendtgørelse, at man kun kan fravige fristen i tjenestemandslovens § 5, når der er tale om interne opslag og forudsætningerne for interne opslag er til stede, og når det fremgår af en bekendtgørelse af 22. juli 1977, hvornår man kan tale om interne opslag?

Det fremgår af § 7 på side 2, hvor der står:

»Ansættelse i en stilling, hvis bestridelse forudsætter en teoretisk eller praktisk uddannelse, som alene« – *alene* – »kan erhverves ved forudgående beskæftigelse i vedkommende styrelse, kan ske efter interne opslag.«

Jeg må konstatere, at der overhovedet ikke er forudsætninger til stede her for alene at gøre brug af interne opslag og derfor heller ikke efter bekendtgørelsen er hjemmel til at afkorte fristen på 14 dage.

Mener ministeren virkelig, at den enkelte ressortminister kan fortolke i strid med en bekendtgørelse?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Den fortolkning, jeg som arbejdsminister har anlagt med hensyn til, hvornår særlige begrundelser kan gøres gældende i forhold til at dispensere fra 14-dages-fristen, er Finansministeriet enigt med mig i.

Thor Pedersen (V):

Regeringens adfærd må give anledning til undren. I går oplevede vi en statsminister, der løj for åben skærm, og lidt af seancen blev gentaget her i spørgetiden, og så er der en arbejdsminister, der har den opfattelse, at dette, at man har en lov og en bekendtgørelse, ikke betyder, at man skal følge lovens ord eller den fortolkning, der ligger i bekendtgørelsen.

Mener ministeren, at finansministeren og arbejdsministeren og andre ressortministre kan skifte fortolkning, uden at bekendtgørelsen samtidig ændres, hvis den fortolkning, man ønsker at foretage, er direkte i strid med det, der står i bekendtgørelsen?

[Thor Pedersen]

Hvis det er tilfældet, hvad i alverden skal man så med lov og ret, hvis man ikke skal følge den, hvis man mener, det er noget, man selv har hjemmel til at ændre, uanset om det er bundet af en lov behandlet af Folketinget?

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg vil gerne endnu en gang læse op af tjenestemandslovens § 5, stk. 6, for hr. Thor Pedersen:

»Hvor ikke ganske særlige forhold er til stede, må ansøgningsfristen ikke være mindre end 14 dage.«

Konklusionen af dette må være, at når særlige forhold gør sig gældende, kan man skønne, at der skal være en dispensation fra 14-dagesreglen. Og det er det skøn, jeg har anlagt, al den stund jeg står med to meget store reformer, der skal træde i kraft, og vi ikke kan have en situation, hvor så stor en del af Arbejdsministeriet, som Arbejdsmarkedsstyrelsen er, ikke har nogen chef.

Thor Pedersen (V):

Jeg må sige, at det egentlig er rystende, at det, ministeren fastholder, er, at man har ret til at administrere på tværs af skreven lov og på tværs af lovforklaringen. For bekendtgørelsen er jo lovforklaringen.

Der er da ingen hjemmel til, at man kan fortolke i strid med bekendtgørelsen. For bekendtgørelsen er jo den fortolkning, der har fundet sted. Hvis man ikke er enig, må man da ændre bekendtgørelsen.

Jeg vil blot oplyse arbejdsministeren om, at nu er der altså givet adgang til orlov under uddannelse, og jeg tror, det kunne være ganske nyttigt med blot et mindre kursus i almen forvaltningsret og jura for at forstå, at selvfølgelig kan en minister ikke administrere i strid med en lovforklaring, som den er bundet i en bekendtgørelse.

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Man kan jo undre sig over meget, og jeg må da sige, at min forundring faktisk går på, i hvilket omfang og med hvilken ihærdighed hr. Thor Pedersen har kastet sig over en almindelig ansættelse af en medarbejder, en chef for Arbejdsmarkedsstyrelsen, i en stilling, der har været slået op, og hvor vi har skønnet, at det var vigtigt, at der hurtigt skete en besættelse af

stillingen og der ifølge tjenestemandsloven også var mulighed for at fravige tidsfristen i særlige tilfælde.

Det er ikke et spørgsmål om, hvorvidt vi vil vride og vende nogen lov eller nogen lovforklaring. Der er mulighed for at fravige tidsfristen i særlige tilfælde. Det er det, vi har gjort, og det er det, vi har syntes var vigtigt af de årsager, jeg har nævnt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 163

12) Til *trafikministeren* (5/11 93) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren fremlægge de aktuelle udkast på embedsmandsniveau til budgetter for Øresundsbroens landanlæg over for Folketinget inden mødet den 19. november 1993 mellem den danske og den svenske regering?«

Skriftlig begrundelse

Socialdemokratiet og regeringen har i hele Øresundssagen lovet fuld offentlighed. Da den svenske og den danske regering holder et vigtigt afklarende møde den 19. november 1993, mener spørgeren, at det er vigtigt, at de udkast til budget for de danske landanlæg, som nu foreligger, bliver forelagt Folketinget, da det, som det også fremgår af rapporten »SF Dokumentation: Mens vi venter på Helge Mortensen . . .«, er afgørende for bedømmelsen af hele projektets driftsmæssige rentabilitet, jf. anlægsloven.

Gade (SF):

Der er tre grunde til, at jeg i dag vil bede trafikministeren om at fremlægge de udkast til budget for Øresundsbroens landanlæg, man arbejder med:

Den ene er, at der er et vigtigt møde den 19. i denne måned mellem trafik- og miljøministrene fra svensk og dansk side. Den anden er, at det jo efterhånden er blevet synligt og åbenbart i den offentlige debat, at man i A/S Øresund arbejder med budgetter, der ikke bare er overskridelser i forhold til den lov, der er vedtaget, men simpelt hen er nogle helt andre tal end dem, der står i den lov, man arbejder på grundlag af. Den tredje er, at ministeren i sid-

[Gade]

ste samling lovede mig, at der skulle være en hel masse offentlighed om Øresundsprojektet.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Det sidste skal jeg under ingen omstændigheder løbe fra, for som bekendt har regeringen flere gange tilkendegivet – også i svar til hr. Gade – at der i slutningen af dette år vil blive afgivet en samlet redegørelse for Øresundsforbindelsen og de danske landanlæg. Redegørelsen vil indeholde en status for det samlede projekt og vil selvfølgelig også indeholde oplysninger om anlægsbudgetter både for de danske landanlæg og for den egentlige kyst til kyst-forbindelse samt for driftsøkonomien for forbindelsen under ét. Anlægsbudgetterne udarbejdes ikke af Trafikministeriet, men af A/S Øresundsforbindelsen og Øresundskonsortiet på grundlag af de nu mere detaljerede projektudformninger. Der er derfor ikke noget budgettudkast udarbejdet på embedsmandsniveau, som jeg er i stand til at fremlægge.

På mødet den 19. november i år mellem de danske og de svenske trafik- og miljøministre skal vi alene drøfte det projekt, vi er fælles om, nemlig kyst til kyst-forbindelsen og altså ikke de danske landanlæg, sådan som hr. Gade antyder i sit spørgsmål. Mødet ligger i øvrigt i fortsættelse af det møde, der blev afholdt i København den 23. august.

Gade (SF):

Jeg kan nu forstå, at mødet den 19. november ikke omhandler økonomi – eller misforstod jeg ministeren på det punkt?

Det andet drejer sig om det nej, som ministeren i dag giver med hensyn til at fremlægge de tal om landanlæggene, som man arbejder med. Jeg synes faktisk, vi er i en meget dårlig situation i forhold til offentligheden:

Jeg stillede i Folketingets Miljøudvalg den 20. august i år en lang række spørgsmål om økonomien her, bl.a. om, hvorvidt der har været en afstemning i A/S Øresunds bestyrelse om anlægsskønnet for landanlæggene. Dengang arbejdede man med 5,4 mia. kr.; loven siger 3,2 mia. kr. Jeg spurgte, om man på det tidspunkt i august arbejdede med tal på omkring 4,5 mia. kr. Jeg har endnu ikke fået svar på disse spørgsmål. De er stillet den 20. august, de er gentaget, og der er rykket utallige gange hos trafikministeren, men jeg får ikke

svaret. Og her følger jeg fuldstændig de almindelige traditioner i Folketinget. Det er trafikministeren og Trafikministeriet, der sløser eller holder det tilbage.

Og så til svaret om, at der ikke foreligger nogen embedsmandsbudgetter eller ingen embedsmandstal her: Det gør der da i A/S Øresund. Er ministeren ikke bekendt med, hvad der ligger i A/S Øresund? Hvis ministeren ikke er bekendt med, hvad man arbejder med i A/S Øresunds bestyrelse, vil jeg så spørge her: Vil ministeren optage kontakt med A/S Øresunds bestyrelse og finde ud af, hvilke budgetter man arbejder med, og meddele det til Folketinget og offentligheden?

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Til det sidste kan jeg sige, at det er jo det, som jeg og regeringen allerede har gjort. Vi har bedt om at få en samlet redegørelse for projektets økonomi. Jo mere detaljeret projektet er – det gælder i øvrigt også kyst til kyst-forbindelsen – desto mere nøjagtigt er også det budget, vi kommer frem med. Det er også et spørgsmål, som har interesseret hr. Gade tidligere, i forbindelse med spørgsmål om indtægtssiden. Det er altså et spørgsmål om det antal trafikanter, som skal passere, der er afgørende for økonomien, og det er også et spørgsmål om forrentningen. Den samlede økonomi både for landanlæggene og for kyst til kyst-forbindelsen giver anledning til en samlet bedømmelse. Den redegørelse har jeg bedt om, og det er den, hr. Gade får, når den foreligger. Jeg har ikke til hensigt at gribe ind i den beregningsfase, som foregår i A/S Øresund på dette punkt, og har heller ingen planer om at gøre det.

Med hensyn til mødet den 19. november kan jeg bekræfte, at det ikke er spørgsmålet om den danske økonomi – altså for den samlede Øresundsforbindelse med landanlæg – som vil blive drøftet. Faktisk berører landanlæggene ikke Sverige; lige så lidt som landanlæggene i Sverige berører Danmark. Derimod er det afgørende, at vi tilendebringer beslutningsprocessen omkring kyst til kyst-forbindelsen. Derfor er det, der er på dagsordenen den 19. november – og det er altså i fortsættelse af mødet den 23. august – Vattendomstolens udtalelse og forløbet af den høringsproces, der har været i Danmark. Disse centrale spørgsmål om miljømålsætningen for kyst til kyst-forbindelsen er

[Trafikministeren]

altså emnet. Endelig skal der aftales en fast tidsplan for regeringsbeslutningerne vedrørende kyst til kyst.

Gade (SF):

Jeg beder ikke trafikministeren om at gribe ind i noget, der har med A/S Øresund at gøre. Jeg beder trafikministeren om at være trafikminister og leve op til sine forpligtelser over for Folketinget som trafikminister.

Det er det svar, ministeren i dag giver, som får mig til at sige, at her har vi da et problem med trafikministeren. Er det ikke trafikministerens forpligtelse, når Folketinget spørger om ting, som Folketinget selv har sat i gang, og hvor der er berettiget tvivl om, at lovens betingelse om, hvad det må koste, er opfyldt, at informere Folketinget?

Han bliver spurgt, han bliver spurgt af mig, og han er blevet spurgt i flere måneder, og han har ikke svaret. Det er sådan set toppen af den karriere, trafikministeren er inde i her, vi står ved i dag, da han endnu en gang undlader at svare.

Ministeren siger, der kommer et mere nøjagtigt budget. Så må vi jo til sagens kerne:

Ved trafikministeren ikke allerede i dag, at budgettet ikke holder? Det må jeg da kunne få et ja eller et nej til. Jeg er fuldstændig overbevist om, at trafikministeren har fået oplysning ...

Anden næstformand (Grove):

Taletiden er udløbet.

Gade (SF):

Jeg giver ministeren mulighed for at svare på det spørgsmål.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Jamen hr. Gade vil få de oplysninger. Det er det, jeg gentagne gange har sagt til hr. Gade. Men regeringen har ønsket at få et samlet overblik over projektet i dets detaljerede form, sådan som det udspringer af beslutningen i april måned om Øresundsforbindelsen. Hr. Gade er formentlig opmærksom på, at kyst til kyst er et selvstændigt projekt, men det økonomiske grundlag for det hænger sammen med landanlæggene, og derfor er det afgørende, at vi får en samlet vurdering af både kyst til kyst- og landanlæggene. Disse forudsætninger for be-

regningerne foreligger af gode grunde ikke på nuværende tidspunkt.

Derfor må jeg altså bede hr. Gade om – selv om det er svært – at udstyre sig med den fornødne tålmodighed. Jeg skal så forsikre hr. Gade, at trafikministeren skal nok være trafikminister, og trafikministeren skal nok komme med den redegørelse, som hr. Gade efterlyser. Men jeg vil ikke beskæftige mig med gætterier, kun med facts, og det er disse facts, jeg venter på.

Gade (SF):

Ministeren svarer mig jo ikke.

Har ministeren ikke grundlag for at svare mig helt klart i dag på, om der foreligger indberetninger til ministeren, hvoraf det fremgår, at de økonomiske betingelser, der er en del af loven, ikke kan opfyldes – altså at det bliver dyrere?

Må jeg så sige, at jeg forstår godt, hvad der er regeringens synspunkt her, men det, vi diskuterer, er regeringens forpligtelser over for Folketinget. Måske er det rigtigt, hvad et folketingsmedlem, fru Lone Dybkjær, har sagt til Berlingske Tidende den 8. oktober om hele konstruktionen her. Hun påpeger, at det hele fører til, at ansvarsplaceringen bliver fuldstændig uklar ved, at alle henviser til hinanden, men ingen svarer offentligheden og dermed Folketinget.

Det synes jeg er dybt deprimerende, og derfor er jeg meget utilfreds med det svar, jeg har fået i dag.

Trafikministeren (Helge Mortensen):

Den utilfredshed skal jeg ikke gå nærmere ind i, men jeg vil bare fastholde, at hr. Gade får de oplysninger. Når oplysningerne er udarbejdet og regeringen har fået dem, vil hr. Gade også få dem, og han vil få dem næsten samtidigt.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 164

13) Til *miljøministeren* (5/11 93) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren sikre, at Danmark ratificerer Baselkonventionen senest tre måneder før det næste møde i konventionen, således at Dan-

[Gade]

mark kan deltage som fuldgyldigt medlem ved eventuelle afstemninger om ændring af konventionen m.m.?«

Skriftlig begrundelse

I forbindelse med vedtagelsen af EF's forordning om grænseoverskridende transporter af affald enedes Rådet om, at EF-landene skulle ratificere den globale konvention om grænseoverskridende transporter samtidig i februar 1994. Frankrig havde ratificeret Baselkonventionen inden denne vedtagelse.

For de 11 øvrige betød beslutningen imidlertid, at de ville kunne optræde som kontraherende parter på Baselkonventionens møde i marts, idet en ratifikation først træder i kraft 3 måneder efter indleveringen af ratifikationsinstrumentet. Dette er nok baggrunden for, at Holland ratificerede i april og Italien i efter sommeren. Senest har Portugal færdiggjort den lovgivning, der er nødvendig for Portugals ratifikation, og en formel vedtagelse af lovgivningen forventes i denne måned.

Danmark har under formandskabet i foråret foreslået, at EF arbejder for et forbud mod eksport af miljøfarligt affald fra OECD-lande til lande uden for OECD som foreslået af G77-landene og andre. På grund af modstand fra især Tyskland og England er dette forslag havnet i en syltekrukke i Kommissionen og ikke på den foreløbige dagsorden for rådsmødet i december.

Der er ingen tvivl om, at G77-landene på grund af den danske indsats under det første møde i konventionen og ikke mindst i EF meget gerne ser Danmark som kontraherende part med stemmeret, når de som forventet fremlægger et formelt forslag om ændring af konventionen, således at affald fra de rige lande ikke kan eksporteres ud af OECD, hverken til bortskaffelse eller til såkaldt nyttiggørelse. Der kan forventes afstemning om G77-forslaget.

På baggrund af, at Holland og Italien og nu snart Portugal har brudt aftalen om fælles EF-ratifikation, er det på baggrund af ovenstående vanskeligt at se, hvad der skulle holde Danmark tilbage.

Anden næstformand (Grove):

Spørgsmålet vil blive besvaret af justitsministeren på miljøministerens vegne.

Gade (SF):

Jeg vil vælge en anden tone. I denne uge vedtages den danske regerings forslag om, at forbud mod dumpning af radioaktivt affald og industriaffald på globalt plan må ske i Londonkonventionen. Det synes jeg er en flot indsats fra dansk side.

Mit spørgsmål til regeringen om Baselkonventionen og handel ud af OECD med affald går så på, om vi i den sammenhæng kunne opføre os lige så flot, og derfor håber jeg på, at ministeren vil give et positivt svar på mit spørgsmål.

Miljøministeren (Erling Olsen, fg.):

Ja, bare jeg kunne. Det, hr. Gade gerne ville have, var, at vi ratificerede Baselkonventionen senest tre måneder før det næste møde i konventionen, sådan at vi kan deltage som fuldgyldigt medlem ved eventuelle afstemninger om ændring af konventionen.

Vi kan ikke ratificere tre måneder før næste møde, for næste møde finder sted i slutningen af februar og begyndelsen af marts, og det betyder, at vi praktisk taget skulle ratificere den i dag.

Når vi ikke kan gøre det, hænger det sammen med – sagt lidt firkantet – at vi ikke helt har vores hjemmearbejde på plads, fordi de gældende danske regler endnu ikke er fuldt i overensstemmelse med Baselkonventionen. Det bliver de senest den 6. maj næste år, og derfor har vi besluttet os til at ratificere den 6. februar – altså 3 måneder forinden – for vi skal nemlig opfylde de krav, der er i Baselkonventionen, inden 90 dage efter, at vi har ratificeret den.

Så er det så heldigt, at i det øjeblik, vi har deponeret ratifikationsdokumenterne, får vi adgang til det møde, der holdes i Baselkonventionen i slutningen af februar, begyndelsen af marts, og vi får også fuld stemmeret.

Vi får den fulde stemmeret, det skal nok blive bragt i orden, men det tager lidt tid, og vi kan derfor sige, at vi ikke kan leve op til det første, hr. Gade bad os om at gøre, men formålet med det når vi.

Gade (SF):

Tak for svaret. Det er selvfølgelig det vigtigste, at vi kan deltage med stemmeret og dermed kan forfølge den politik, vi på det her om-

[Gade]

råde internationalt har. Den er flot, og den handler jo om, at man ikke skal kunne eksportere farligt affald ud af OECD-landene.

Det er nyt for mig, at vi ikke har gjort vores hjemmearbejde, men jeg skal lade være at belære den fungerende miljøminister med en uddybning. Jeg må på anden vis finde ud af, hvad det er, vi mangler at få lavet i lovgivningen.

Men tak for svaret.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Første næstformand (Ivar Hansen):

Da de sidste spørgsmål tidligere er blevet besvaret, er spørgetiden hermed afsluttet.

Skriftligt besvarede spørgsmål:

Første næstformand (Ivar Hansen):

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Behnke, Kim (FP): spm. nr. S 88 og 104-107

Behnke, Tom (FP): spm. nr. S 63 og 84

Breckmann (KF): spm. nr. S 92 og 127

Brusgaard, Aage (FP): spm. nr. S 124 og 125

Christensen, Jan Køpke (FP): spm. nr. S 119-121

Christensen, Lysholm (KRF): spm. nr. S 97

Christmas-Møller, Pia (KF): spm. nr. S 100

Dahl, Kristian Thulesen (FP): spm. nr. S 68, 102, 103 og 110

Dinesen, Tommy (SF): spm. nr. S 61

Frahm, Pernille (SF): spm. nr. S 86 og 136

Gyldenkilde, Lilli (SF): spm. nr. S 122 og 132

Husmark, Birgitte (SF): spm. nr. S 83, 94 og 95

Haarder, Bertel (V): spm. nr. S 93

Jacobsen, Hanne Thanning (SF): spm. nr. S 96

Jørgensen, Jens (KF): spm. nr. S 130

Møller, Helge Adam (KF): spm. nr. S 66 og 87

Nielsen, Holger K. (SF): spm. nr. S 123

Nødgaard, Poul (FP): spm. nr. S 129

Pedersen, Thor (V): spm. nr. S 117 og 118 Riis-høj (SF): spm. nr. S 126

Thoft, Jens (SF): spm. nr. S 73-77, 89-91, 137 og 146

Touborg, Kristen (SF): spm. nr. S 101

Vinther, John (KF): spm. nr. S 108

Ørum, Bjarne (RV): spm. nr. S 59 og 60

Spm. nr. S 88

Til *industriministeren* (18/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvorvidt det er i overensstemmelse med gældende regler, at statsautoriserede revisionsfirmaer udbyder forskellige edb-programmer til salg?«

Begrundelse

Det er blevet spørgeren oplyst, at mindst ét større dansk statsautoriseret revisionsfirma i større stil udbyder edb-programmer til brug for bl.a. regnskabsføring.

I svaret ønskes oplyst, hvorvidt en sådan virksomhed er i overensstemmelse med gældende regler for, hvad statsautoriserede revisionsfirmaer må beskæftige sig med. Såfremt det ikke er i overensstemmelse med gældende regler, at statsautoriserede revisionsfirmaer udbyder edb-programmer, ønskes oplyst, hvilken myndighed en sådan virksomhed skal påklages over for.

Svar (27/10 93):

Industriministeren (Trøjborg):

I bekendtgørelse om statsautoriserede revisors virksomhed, nr. 125 af 28. februar 1989, er i § 2 opregnet forskellige former for virksomhed, som er uforenelig med stillingen som statsautoriseret revisor, herunder »forlagsvirksomhed . . . eller nogen virksomhed, der kan sidestilles hermed.«

Revisorkommissionen har i sin netop afgivne betænkning nr. 1254, »Revisorlovgivningen«, side 93, anført, at udgivelse af videobånd, softwareprogrammer m.v. må sidestilles med forlagsvirksomhed.

I betænkningen side 91 udtales, at »forbudet i lov om statsautoriserede revisorer, § 10, stk. 2, jf. virksomhedsbekendtgørelsens § 2 (anden virksomhed), mod den statsautoriserede revisors beskæftigelse med nærmere angivne former for erhvervsvirksomhed er et led i bestræbelserne for at sikre revisorerne generelle uafhængighed af aktuelle eller kommende klienter og bidrager dermed til at understøtte den særlige almene tillid, der er knyttet til revisorerhvervet.«

Kommissionen mener, at netop dette grundhensyn må gøre det betænkeligt at tillade en

[Industriministeren]

revisionsvirksomhed at drive en publikationsvirksomhed, der i faktisk konkurrence med selvstændige forlag henvender sig til en anonym køberkreds. Derimod har man ikke betæneligheder ved at tillade, at en revisionsvirksomhed udgiver publikationer, der vederlagsfrit eller mod dækning af produktionsomkostningerne stilles til rådighed for medarbejdere og klienter.

Ifølge revisorlovgivningen kan et særligt disciplinærnævn fra enhver, der har en retlig interesse, behandle klager over, at en statsautoriseret revisor ved udøvelsen af sin virksomhed har tilsidesat de pligter, som stillingen medfører. Overtrædelser kan straffes med bøde.

Tilsvarende regler finder anvendelse for så vidt angår registrerede revisorer.

Spm. nr. S 104

Til *landbrugsministeren* (21/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der i EF-medlemslande gives statstilskud, samt om EF indirekte eller direkte giver tilskud til EF-medlemslandes tobaksproduktioner og produktioner af alkoholholdige produkter produceret af såvel statsdrevne som private selskaber?«

Begrundelse

Såfremt ministeren kan bekræfte, at EF giver tilskud til EF-medlemslandes tobaksproduktioner og produktioner af alkoholholdige produkter, bedes det i svaret oplyst, hvilke lande der modtager EF-støtte, herunder hvilke virksomheder der modtager støtten, samt hvor store beløb der tildeles.

Svar (3/11 93):

Landbrugsministeren (Erling Olsen, fg.):

Jeg kan oplyse, at der i henhold til EF's markedsordninger såvel for tobak som for vin er forskellige muligheder for at yde tilskud til produktion af tobak og til produktion af alkoholholdige produkter. EF-tilskud hertil kan ydes til statsdrevne og private selskaber. Eventuelle nationale støtteordninger inden for de nævnte produktionsområder skal notificeres over for EF-Kommissionen efter reglerne i Romtraktatens artikel 92 og 93.

EF-tilskud til produktion af tobak ydes efter reglerne i rådsforordning (EØF) nr. 2075/92 om den fælles markedsordning for råttobak. For at sikre, at EF's tobaksproducenter kan afsætte tobakken, yder EF en præmie til opkøbere af råttobak inden for en nærmere fastsat kvote. Endvidere kan der ydes en særstøtte ved omstilling og tilpasning af produktionen.

Ifølge De Europæiske Fællesskabers almindelige budget for regnskabsåret 1993 er der budgetteret med udgifter til tobaksordningen på knap 1,3 mia. ecu i produktionsåret 1993. EF-tilskuddet udbetales til producentlandene, som er Italien, Spanien, Frankrig, Grækenland, Portugal, Tyskland og Belgien.

Støtten til vinsektoren ydes i medfør af reglerne i rådsforordning (EØF) 822/87 om den fælles markedsordning for vin. Støtteforanstaltningerne omfatter støtte til privat oplagring af vin, støtte til destillation, støtte til salg og oplagring af vinalkohol og præmie for endelig nedlæggelse af vinarealer. Endvidere kan der ydes restitutioner ved eksport af bordvine til visse tredjelande.

For produktionsåret 1993 er der budgetteret med udgifter til vinordningen på mere end 1,5 mia. ecu, hvoraf ca. 900 mio. ecu går til oplagring, destillation m.v.

Det er vinproducerende lande som Italien, Frankrig, Spanien, Grækenland, Tyskland, Portugal og Luxembourg, der modtager EF-støtten.

Endvidere kan der til en lang række forarbejdede varer ydes restitutioner ved eksport til tredjelande. Disse restitutioner beregnes på grundlag af indholdet af landbrugsråvaren og ydes med samme sats, som er gældende for den uforarbejdede råvare. Grundlaget herfor er dels bestemmelserne i de enkelte markedsordninger, dels de særlige regler i Rådets forordninger (EØF) 3033/80 og (EØF) 3035/80 for varer, der ikke er omfattet af Romtraktatens bilag II (dvs. ikke landbrugsvarer). Dette indebærer, at der også til forskellige alkoholholdige produkter udbetales restitutioner svarende til indholdet af landbrugsråvarer. Der er tale om korn anvendt til fremstilling af øl og whisky og om sukker anvendt til fremstilling af vermouth, likør m.v.

Hvad angår fordelingen af tilskuddene, er EF-budgetterne for tobak, vin og alkoholholdige produkter baseret på landbrugsråvarer ik-

[Landbrugsministeren]

ke lande opdelt. Oplysninger om fordelingen af tilskud opdelt på virksomheder inden for de enkelte medlemslande er ikke umiddelbart tilgængelige. Det søges afklaret med EF-Kommissionen, hvorvidt de ønskede informationer herom kan tilvejebringes og i givet fald gøres offentligt tilgængelige.

Spm. nr. S 105

Til *finansministeren* (22/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, om § 1 i udliciteringscirkulæret vedrørende bevillingsreglen vil blive ændret?«

Begrundelse

Ministeren har til månedsbladet Fælles Rådet, oktober 1993, udtalt: »Den tvang, der er tilbage, er, at man med jævne mellemrum må tage tjek på, om ens omkostninger er i orden.« Det er i modstrid med udliciteringscirkulærets § 1, der udtrykkeligt siger, at der skal udbydes. Ministeren må derfor oplyse, om denne regel bliver ændret.

Svar (29/10 93):

Finansministeren (Lykketoft):

§ 1 i det gældende cirkulære af 21. januar 1992 om udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver har følgende ordlyd:

»§ 1. Som almindelig regel for disponering over statslige bevillinger gælder, at opgaver, som vil kunne udføres af eksterne leverandører, med passende mellemrum skal underkastes en udbudsrunde, jf. dog §§ 2-3. Udbudte opgaver skal udliciteres, dersom det gennem udbudet godtgøres, at det alle forhold taget i betragtning er det mest fordelagtige for staten, jf. dog § 10.«

Regeringen forbereder i øjeblikket en modernisering af udliciteringscirkulæret, som blandt andet bygger på de erfaringer, man hidtil har opnået med det gældende cirkulære. Det moderniserede cirkulære skal sikre, at institutionerne mere smidigt kan efterleve princippet om bedst og billigst varetagelse.

Den påtænkte modernisering af cirkulæret berører ikke bevillingsreglen i § 1.

I det moderniserede cirkulære vil det imidlertid blive tilføjet til bevillingsreglen, at stats-

lige institutioner også har pligt til, f.eks. gennem regelmæssige udbudsrunder, at undersøge, om institutionernes eksterne leverandører er bedst og billigst.

Spm. nr. S 106

Til *finansministeren* (22/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, på hvilken måde den i månedsbladet Fælles Rådet omtalte indførelse af en bagatelgrænse i forbindelse med udlicitering adskiller sig fra den nuværende bagatelgrænse?«

Svar (29/10 93):

Finansministeren (Lykketoft):

Det gældende cirkulære af 21. januar 1992 om udlicitering af statslige drifts- og anlægsopgaver indeholder ikke nogen bagatelgrænse, der medfører, at udbud kan undlades, når det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger eller administration.

I cirkulærets § 6 er alene indeholdt en bestemmelse om, at en udbudsforretning skal tilrettelægges således, at det i betragtning af omfanget og karakteren af den eller de udbudte opgaver ikke medfører unødigt store omkostninger eller uforholdsmæssig megen administration. Man kan altså ikke efter cirkulæret undlade et udbud under hensyn til store omkostninger eller administration, men man er forpligtet til at sørge for, at blandt andet udgifterne ved udbudet står i forhold til den udbudte opgaves omfang og karakter.

De hidtidige erfaringer med udliciteringscirkulæret har imidlertid vist, at der er behov for en bagatelgrænse, som giver mulighed for i visse situationer at undlade udbud.

Som nævnt i mit svar på spørgsmål nr. S 105 forbereder regeringen i øjeblikket en moderniseret udgave af udliciteringscirkulæret.

I dette cirkulære indføres en bagatelgrænse, som implicerer, at en institution ikke skal udbyde en ellers egnet opgave, hvis den godtgør, at udbudet af opgaven medfører uforholdsmæssigt store omkostninger eller administration.

Det tænkes herved ikke, som det også fremgår af mit svar på spørgsmål nr. S 105, ændret ved den almindelige bevillingsregel om udbud og udlicitering. Reglen er alene udtryk for, at

[Finansministeren]

visse opgaver, som ellers var egnede til udbud, ikke skal i udbud, hvis den forventede besparelse ikke står i et rimeligt forhold til, hvad det koster at sende opgaven i udbud.

Spm. nr. S 107

Til finansministeren (22/10 93) af:

Kim Behnke (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der i regeringen er enighed om, at alle cirkulærer fra ministerierne »kun skal betragtes som vejledende?«

Svar (29/10 93):

Finansministeren (Lykketoft):

Cirkulærer er tjenestebefalinger til andre administrative myndigheder og er som følge heraf bindende for de pågældende myndigheder. Imidlertid kan visse cirkulærer efter deres indhold alene have vejledende karakter, f.eks. i form af retningslinjer for behandlingen af bestemte sagstyper.

Ovennævnte følger gældende ret og kan derfor tiltrædes af regeringen.

Spm. nr. S 63

Til justitsministeren (13/10 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Vil ministeren redegøre for det saglige i, at der er forskel på børnebidrag alt efter, om bidragyderen bor i Norden eller i resten af verden?«

Begrundelse

I henhold til artiklen »Enlig mor og får 6 kr. om dagen« i Ekstra Bladet den 16. september 1993, side 5, er der tilsyneladende forskel på bidragsbeløbet alt efter, om bidragyderen bor i Norden eller i resten af verden (herunder Danmark).

Som det fremgår af artiklen, skal der betales det normale bidrag, hvis bidragyderen opholder sig i Danmark eller uden for Norden, hvorimod en arbejdsløs bidragyder, der bor i Norden, kan slippe med et mindre beløb, som det offentlige ikke vil supplere.

På den måde er der reelt en forskelsbehandling og en tendens til, at man inden stiftelse af familie skal sikre sig, at ægtefællen ikke finder på at flytte til et land i Norden, for så kan man ikke få det samme børnebidrag som ellers.

En forælder er en forælder, og det er ikke rimeligt, at man som bidragyder kan slippe for at betale sin del til barnets/børnenes opvækst, blot fordi man bor i Norden.

Svar (27/10 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Af principielle grunde finder jeg ikke at burde kommentere den konkrete sag, der henvises til i begrundelsen for spørgsmålet, og som for tiden er under behandling ved den kompetente myndighed.

I øvrigt kan det oplyses, at børnebidrag efter bekendtgørelse nr. 650 af 18. september 1990 om behandling af faderskabssager m.v. som udgangspunkt fastsættes af statsamtet på det sted, hvor den, der skal svare bidrag, bor eller i mangel af bopæl opholder sig. Har den pågældende ikke kendt bopæl eller opholdssted her i landet, træffes afgørelsen som udgangspunkt af statsamtet på det sted, hvor den bidragsberettigede bor eller opholder sig.

Kompetencen til at fastsætte børnebidrag, når den bidragspligtige bor eller opholder sig i et af de øvrige nordiske lande, reguleres tillige ved den nordiske ægteskabskonvention, jf. bekendtgørelse nr. 121 af 10. april 1954 med senere ændringer.

Afgørelsen om bl.a. underholdspligt kan i henhold til konventionens artikel 8 træffes i forbindelse med krav om separation eller skilsmisse. Rejses spørgsmål om underholdspligt senere, afgøres dette i den stat, hvor den ægtefælle, mod hvem kravet er rettet, er bosat. Dette gælder også for ændring af en beslutning, som er truffet i en anden af staterne.

For børn født uden for ægteskab er kompetencen til at fastsætte bidrag ikke direkte reguleret ved international aftale med de nordiske lande. Udgangspunktet for statsamternes kompetence er herefter faderskabsbekendtgørelsens § 12, hvorefter der kan træffes dansk afgørelse om børnebidrag, såfremt bare én af parterne – den bidragspligtige eller bidragsberettigede – bor eller opholder sig her i landet.

Et dansk statsamt kan således efter hidtidig praksis ændre et børnebidrag, der er fastsat i Norge, såfremt forældrene ikke har været gift med hinanden.

Som det fremgår, kan det i tilfælde, hvor de pågældende tidligere har været gift og den bidragspligtige bor i et andet nordisk land, fore-

[Justitsministeren]

komme, at der tilkommer den bidragsberettigede et børnebidrag, der er mindre end det danske normalbidrag på 695 kr. månedligt.

Dette skyldes dels, at børnebidraget i andre nordiske lande i nogle tilfælde fastsættes til et mindre beløb end det danske normalbidrag, dels bestemmelserne i den nordiske ægte-skabskonvention om, at de andre lande skal anerkende denne afgørelse.

En ændret retsstilling i disse tilfælde vil således kræve, at konventionen ændres. En anden mulighed er, at der ved en ændring af loven om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag bliver mulighed for at udbetale den bidragsberettigede forskellen mellem det fastsatte bidrag og normalbidraget.

Spm. nr. S 84

Til *statsministeren* (14/10 93) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvorledes skal statsministerens løfte om uændret folkepensionsgrundbeløb forstås, når det er et faktum, at grundbeløbet reduceres fra 3.982 kr. i 1993 til 3.694 kr. i 1994?«

Begrundelse

Statsministeren har ved flere lejligheder lagt vægt på, at folkepensionens grundbeløb ligger fast, idet det er et fast element i regeringens politik.

Det harmonerer ikke så godt med det faktum, at folkepensionens grundbeløb rent faktisk reduceres til næste år.

Samtidig sker der reduktioner i de forskellige tillæg, hvis man tillader sig at have lidt indtægt ved siden af, samtidig med at også pensionister skal betale grønne afgifter og andre skatteplyndringsafgifter og skatter.

Svar (26/10 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Jeg vil gerne understrege, at det er regeringens opfattelse, at folkepensionens grundbeløb skal være det faste fundament for al pensionsopsparring. Dette er afgørende for en fortsat udbygning af de arbejdsmarkedspensioner, der for en lang række lønmodtagergrupper er aftalt ved overenskomster.

Spørgsmålet om folkepensionens grundbeløb må ses i sammenhæng med skattereformen.

I de bestemmelser, der gælder i dag, er pensionister underkastet specielle skatteregler. Pensionsydelse kan være skattefri, delvis skattefri eller skattepligtige.

Ved skattereformen kommer de almindelige skatteregler til at gælde for alle pensionister, så de ligestilles med andre borgere. Fremover får pensionister samme personfradrag som andre personer over 18 år, og samtidig forhøjes pensionen. En vigtig effekt af den skattemæssige ligestilling er, at pensionister får del i de kommende års skattelettelser.

Som led i omlægningen af skatte- og pensionsreglerne er der også foretaget en rent skatteteknisk justering af pensionisternes grundbeløb. Dette skyldes, at pensionister ikke pålægges arbejdsmarkedsbidrag og som følge deraf opnår større skattelettelser end andre former for indtægter.

I en gennemsnitskommune vil resultatet af omlægningerne være, at den udbetalte pension for en enlig pensionist uden ekstraindkomster vil stige med ca. 2.700 kr. i 1994. For gifte pensionister er stigningen ca. 2.200 kr. for hver ægtefælle. Dette levner rigelig plads til grønne afgifter, der typisk vil ligge mellem 150 kr. og 250 kr. for en person i 1994 og mellem 900 kr. og 1.600 kr. i 1998.

Skattereformen kommer således til at betyde, at pensionister i 1994 får samlede skattelettelser og pensionsforhøjelser på 2,4 mia. kr. Dette beløb vil endda stige til 3,7 mia. kr. i 1997.

Spm. nr. S 92

Til *industriministeren* (19/10 93) af:

Breckmann (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvordan man foretager den hurtigste og mest virkningsfulde undersøgelse af Finanstilsynets begrundelser for beslutningerne om at lukke de færøske banker fra den 6. oktober til den 10. oktober 1993?«

Begrundelse

Da Finanstilsynet i oktober i fjor besluttede at lukke Sjóvinnubankin, udløste dette indgreb en kædereaktion med efterfølgende rekonstruktioner, som siden har medført omvæltning i den færøske banksektor og vort pengevæsens kollaps.

[Breckmann]

Det er bl.a. følgende forhold i Finanstilsynets handlemåde, der gør en dybtgående undersøgelse af tilsynets begrundelser for krav om lukning af vore banker hensigtsmæssig:

1. I oktober 1992 fik Sjóvinnubankin ordre til at hensætte 976 mio. kr., hvilket Finanstilsynet vidste ville knække banken, mens hensættelseskravet til Føroya Banki kun var halvt så stort, nemlig kun 544 mio. kr., selv om Føroya Banki var større end Sjóvinnubankin og engageret i stort set samme lånemarked.

2. Så længe Den Danske Bank lovede at stå ved sit ansvar som ejer over for Føroya Banki, blev denne skånet med krav om relativt små hensættelser, sammenlignet med store krav til Sjóvinnubankin.

3. Efter at aktiemajoriteten er blevet færøsk i begge banker, begynder kravene til tilsynet om hensættelser i Føroya Banki at vokse voldsomt: den 19. august hele 750 mio. kr., imod kun 340 mio. kr. i hensættelser i Sjóvinnubankin.

4. Finanstilsynet sammen med Den Danske Bank og forhenværende nationalbankdirektør Richard Mikkelsen burde vide, at aktierne i Føroya Banki blev groft overvurderet, og at banksalget til landsstyret derfor hvilede på falske præmisser. Det kan kun være rigtigt at undersøge, hvor mange penge Den Danske Banks ansvarsforflygtigelse med hensyn til dens løfte til Finanstilsynet om at stå Føroya Banki bi efter oktober har kostet Færøerne.

5. Fossbankin blev lukket af Finanstilsynet i mandags efter krav om store hensættelser på boligværdierne. Men Finanstilsynet har ikke krævet relativt samme hensættelser af Føroya Banki som af Fossbankin, da tilsynet inspicerede i næstsidste uge og nedvurderede boligværdien på Færøerne med 60-67 pct. af parcelhusenes nylige salgsværdi.

6. Finanstilsynet gav misvisende oplysninger for Fossbankins direktion på møde i Thorshavn torsdag den 7. oktober, hvor banken blev meddelt, at den havde god tid til at ordne sin solvens efter bolignedskrivningen, eftersom bankens likviditet var solid. Men mandag morgen den 11. oktober blev banken lukket uden nogen skriftlig redegørelse fra tilsynet.

7. Føroya Banki har i den færøske presse udtalt, at over for den har tilsynet ikke krævet tilsvarende nedvurdering af boligmassen. (Sparekassen ligeså).

Jeg henstiller til ministeren snarest muligt at give fyldestgørende svar på mit spørgsmål. Det er et forsøg på at placere ansvaret for den færøske banksektors sammenbrud med efterfølgende katastrofe for vor økonomi, så en eventuel retsforfølgning af ansvarlige personer og erstatningsprocedure kan sættes i gang, selv om skadevirkningen på det færøske samfund allerede er så forfærdelig, at der næppe kan rådes bod på den.

Svar (28/10 93):

Industriministeren (Trøjborg):

Af spørgsmålet fremgår, at Finanstilsynet skulle have truffet beslutning om at lukke de færøske banker fra den 6. oktober til den 10. oktober 1993. Dette er ikke korrekt, idet ingen af de færøske banker har været lukket i denne periode.

Den 11. oktober 1993 indgav Finanstilsynet begæring om betalingsstandsning af Fossbankin. Betalingsstandsningen blev indgivet af hensyn til indskydernes interesser, jf. bank- og sparekasselovens § 46. Ingen af de to store banker har været lukket, hvilket har været undgået ved, at der er blevet indskudt den nødvendige kapital i de to banker.

Det er Finanstilsynets opgave at påse, at pengeinstitutter overholder bank- og sparekasseloven, herunder at institutterne har den nødvendige kapital. Såfremt kapitalforholdene ikke er i orden, skal pengeinstitutterne afvikles, f.eks. ved fusion eller konkursbehandling, medmindre der tilføres fornyet kapital. Det er disse regler, der har fundet anvendelse på de færøske pengeinstitutter.

Baggrunden for Finanstilsynets krav om forøgede hensættelser i pengeinstitutterne er de meget dårlige økonomiske forhold for hele det færøske samfund. Dette har bevirket, at mange virksomheder og privatpersoner ikke har kunnet tilbagebetale deres lån til pengeinstitutterne, der derefter har fået så store tab, at det har været nødvendigt med yderligere kapital.

På baggrund af tavshedspligten i bank- og sparekasselovens § 50 b kan jeg ikke nærmere kommentere de specifikke forhold, som fremføres i begrundelsen for spørgsmålet. Det skal dog tilføjes, at Finanstilsynets vurderingsprincipper naturligvis er ens i de færøske pengeinstitutter med de individuelle forskelle, som forholdene i det enkelte institut måtte tilsige.

Spm. nr. S 127

Til *statsministeren* (25/10 93) af:

Breckmann (KF):

»Vil statsministeren være med til at genforhandle rentesatsen på lån, udenlandske banker ydede Færøerne fra 1980 til 1992?«

Begrundelse

Da Færøerne gik på det internationale lånemarked i begyndelsen af 1980'erne, skete det uden nogen form for garanti fra den danske statskasse. Som følge deraf kom de ca. 3,1 mia. lånte kroner – i form af en betragtelig overrente – til at koste landsstyret meget mere, end tilsvarende lån med statsgaranti ville gøre.

Efter de seneste aftaler med Danmark har Færøerne reelt fået statsgaranti for lånene, og derfor ville en nedsættelse af renten være en naturlig følge af garantien.

Svar (2/11 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Ifølge rammeaftalen af 28. maj 1993 mellem den danske regering og Færøernes landsstyre er regeringen indstillet på at søge de bevilgende myndigheders tilslutning til i fornødent omfang at yde Færøernes landsstyre statslån til indfrielse af landsstyrets gæld til udlandet og Danmark pr. ultimo maj 1993.

Landsstyret har selv været opmærksom på, at denne aftale indebærer muligheder for at opnå bedre vilkår fra landsstyrets udenlandske långivere. Landsstyret har derfor anmodet om at få adgang til at forhandle med långiverne om at opnå lavere forrentning og/eller længere løbetid på landsstyrets eksisterende lån og således, at sådanne nye lån kan blive omfattet af senere refinansiering i medfør af rammeaftalen.

Dette er imødekommet ved punkt 5 i aftalen af 12. oktober 1993 mellem regeringen og landsstyret, jf. i øvrigt finansministerens forslag til folketingsbeslutning om Folketingets tilslutning til aftalen (B 9) med bilag.

Spm. nr. S 124

Til *miljøministeren* (22/10 93) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, om der er brugt identiske målemetoder i de 40 europæiske lande, der indgår i rapporten »Europe's Environment 1993«?«

Begrundelse

Den 18. oktober 1993 oplyste Morgenavisen Jyllands-Posten, at danske vandstrækninger, søer og vandløb ifølge den europæiske miljørapport »Europe's Environment 1993« er blandt de mest forurenede i Europa.

Disse oplysninger giver anledning til overvejelser om undersøgelsens kvalitet. Og i øvrigt giver oplysningerne anledning til fornyede overvejelser om vandmiljøplanens effekt.

Hvis rapporten er baseret på forskellige målemetoder, bedes det af svaret fremgå, om det er muligt umiddelbart at sammenligne miljøtilstanden forskellige lande imellem, herunder, såfremt der må foretages korrektioner, hvilke korrektioner der da er tale om.

Svar (3/11 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Danmarks Miljøundersøgelser, som har svaret følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»»Europe's Environment 1993« er en samlet beskrivelse af miljøtilstanden i Europa, bestilt af miljøministrene i 1991 på et møde i Dobris, Tjekkosllovakiet.

Rapporten udarbejdes af EF ud fra data fra de enkelte lande. Delafsnit er udarbejdet af forskellige institutioner i et samarbejde med EF. Således har Danmarks Miljøundersøgelser haft ansvaret for at indsamle og sammenstille oplysningerne om miljøtilstanden i de europæiske vandløb og søer. »Europe's Environment 1993« er planlagt at udkomme ultimo januar 1994.

Det er første gang, at data fra så mange europæiske lande er blevet sammenstillet. Det er derfor relevant at vurdere, om data er sammenlignelige.

Informationerne om kvælstof i vandløb i »Europe's Environment 1993« er dels data fra spørgeskemaer, dels data fra de enkelte landes miljørapporter. Data fra i alt 34 lande indgår.

Kvælstof er en af de hyppigst målte vandløbsvariabler. Prøvetagningerne er simple og ikke behæftet med væsentlige fejlkilder. Måle-

[Miljøministeren]

metoderne er standardiserede, ligesom sikkerheden på bestemmelsen er forholdsvis god.

Antallet af målinger pr. år i et givet vandløb varierer utvivlsomt fra land til land. Da analysen er baseret på flere vandløb i hvert land, og da kvælstofkoncentrationen i modsætning til f.eks. fosforkoncentrationen ikke varierer væsentligt fra dag til dag, vurderes sådanne forskelle ikke at have nogen betydning for konklusionerne.

Analysen af kvælstofkoncentrationerne i de europæiske vandløb viser, at kvælstofkoncentrationerne er høje i de lande eller regioner, hvor en stor del af arealet udnyttes til landbrug. Hertil hører Danmark.

Datagrundlaget for vurderingen af kvælstofkoncentrationerne i de europæiske vandløb er så omfattende og målemetoderne så ensartede, at der ikke kan være tvivl om den overordnede konklusion, at kvælstofkoncentrationen i de danske vandløb generelt er blandt de højeste i Europa.«

Spm. nr. S 125

Til *miljøministeren* (22/10 93) af:

Aage Brusgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse de sidste måleresultater fra Danmark angående kvælstof- og fosforindsivning og oplyse nøjagtigt, hvor disse prøver er foretaget, herunder hvilke prøver der er foretaget på steder, der ikke har fået natur eller kunstgødning, og hvilke prøver der er foretaget fra områder, hvor der drives landbrug, samt beskrive og belyse nøjagtigt, hvilken forskel der er på disse prøver?«

Svar (3/11 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

Der er i de senere år gennemført målinger af nedsvivningen af næringsstoffer fra rodzonen i forbindelse med NPO-forskningsprogrammet, vandmiljøplanens overvågningsprogram og Landbrugsministeriets forskningsprojekter. Desuden er jordens indhold af mineralsk kvælstof målt fra 1986 til 1993 i det såkaldte kvadratnet.

Miljøstyrelsen har ud fra de gennemførte målinger af kvælstofudvaskningen fra natur- og landbrugsarealer og forskellene på udvaskningen fra forskellige landbrugsarealer oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Generelt er der god overensstemmelse mellem resultaterne af de gennemførte målinger af kvælstofudvaskningen, som er foretaget af forskellige forskningsinstitutioner.

Udvaskningen er dog meget afhængig af klimatiske forhold, og der kan derfor i praksis forekomme betydelige variationer.

- Hovedresultaterne er,
- at udvaskningen fra naturarealer og ugødede græsarealer er under 10 kg N/ha,
 - at udvaskningen fra normalt gødede græsarealer uden for omdrift er af størrelsesordenen 20 kg N/ha,
 - at den gennemsnitlige udvaskning fra landbrugsarealer i omdrift, der kun tilføres handelsgødning svarende til økonomisk optimale mængder, er af størrelsesordenen 55 kg N/ha for sandjorder og 45 kg N/ha for lerjorder ved almindeligt forekommende afgrødevalg,
 - at anvendelse af husdyrgødning ved den hidtidige praksis medfører væsentlig forøgelse af udvaskningen,
 - at den nuværende gennemsnitlige udvaskning fra landbrugsarealer er betydeligt forøget som følge af uhensigtsmæssig anvendelse af husdyrgødning og overgødsning på en del af landbrugsarealet.

Vedrørende udvaskningen af fosfor har foreliggende undersøgelser vist, at udvaskningen normalt er af størrelsesordenen 0,1 kg P/ha. På enkelte lerjordsarealer og nogle lavbundsjorder er der dog påvist større udvaskning.«

Jeg kan i øvrigt oplyse, at de seneste resultater fra vandmiljøplanens overvågningsprogram fra 1992 netop er ved at blive sammenfattet i en række delrapporter fra Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Geologiske Undersøgelse og Miljøstyrelsen.

Disse delrapporter samt en samlet redegørelse fra Miljøstyrelsen forventes at ligge færdige i december 1993, hvorefter de vil blive oversendt til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spm. nr. S 119

Til *sundhedsministeren* (22/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage i anledning af, at der for anden gang er sket indbrud på Hvidovre Hospital?«

[Jan Køpke Christensen]

Begrundelse

Efter spørgerens opfattelse er disse indbrud unacceptable. De kan koste store samfundsøkonomiske forskningsressourcer, og de kan i øvrigt være til stor fare for befolkningens sundhedstilstand.

Efter spørgerens opfattelse forekommer det amatøragtigt, at laboratoriets forskningsresultater, der blev stjålet fra en computer, og de 75 ampuller med det dødelige HIV-virus, der blev stjålet fra en aflåst fryser på Infektionsmedicinsk Laboratorium på Hvidovre Hospital, ikke blev opbevaret på en mere forsvarlig måde.

Svar (3/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

På foranledning af tyveriet fra Hvidovre Hospital af ampuller indeholdende HIV-virus har jeg anmodet Sundhedsstyrelsen om en redegørelse om, hvorvidt de nuværende foranstaltninger til sikring mod, at uvedkommende kommer i besiddelse af farlige præparater, medicin og lignende væsker og stoffer, der anvendes eller forefindes i sundhedsvæsenet, kan anses for at være tilstrækkelige, eller om der efter Sundhedsstyrelsens opfattelse måtte være behov for yderligere forskrifter til sikring herimod.

Når jeg har modtaget Sundhedsstyrelsens redegørelse, vil jeg underrette Folketingets Sundhedsudvalg om min vurdering.

Spm. nr. S 120

Til *sundhedsministeren* (22/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at sikre, og hvilken garanti kan ministeren give for, at der ikke vil opstå samme situation på andre hospitaler med hensyn til stjalne forskningsresultater og dødelige medikamenter, som det var tilfældet på Infektionsmedicinsk Laboratorium på Hvidovre Hospital?«

Begrundelse

Det er efter spørgerens opfattelse vigtigt at få en vis garanti for, at der vil ske en opstramning på de danske hospitaler og andre institutioner, hvor der opbevares dels forskningsresultater, dels dødelige medikamenter, så der

fremover ikke vil forekomme nye tyverier på disse områder. Konsekvensen vil være, at lang tids forskning er spildt. Fjernelse af dødelige medikamenter er til fare for befolkningens sundhed.

Svar (3/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Der henvises til svaret på spørgsmål nr. S 119.

Spm. nr. S 121

Til *sundhedsministeren* (22/10 93) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Vil ministeren tage initiativ til at indlede forhandlinger med Sverige om at aftage nogle af de danske hjertepatienter, der står på venteliste?«

Begrundelse

Efter at det er fremkommet, at svenske sygehuse har fjernet ventelisterne for hjertepatienter og nu har en overkapacitet på hjerteafdelinger, ser spørgeren en mulighed for at få afviklet den danske venteliste for hjertepatienter. Spørgeren er af den opfattelse, at overkapaciteten i Sverige eventuelt kan flyttes her til landet, frem for at danske patienter sendes til Sverige. Et sådant initiativ skal efter spørgerens opfattelse ses i sammenhæng med, at vi samtidig også udnytter de private klinikker og hospitaler her i landet.

Svar (3/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Regeringen har aftalt en udbygningsplan med amterne, der indebærer, at den hjertekirurgiske kapacitet fordobles fra 2.455 indgreb i 1992 til 5.595 indgreb inden udgangen af 1995. Med denne hjerteplan kan ventetiden på sygehusbehandling nedbringes afgørende.

Det er amterne, der i henhold til sygehusloven tilrettelægger sygehusbehandling af hjertepatienter. Det er derfor de enkelte amter, der i hvert enkelt tilfælde selv afgør, om det er relevant at søge patienter behandlet uden for amtets sygehuse.

Jeg har i anledning af spørgsmålet samt tilsvarende spørgsmål fra Folketingets Sund-

[Sundhedsministeren]

hedsudvalg taget initiativ til at undersøge hos de svenske sundhedsmyndigheder, om der i Sverige er ledig kapacitet til behandling af danske patienter.

Når oplysningerne fra de svenske myndigheder foreligger, vil jeg fremsende dem til udvalget.

Spm. nr. S 97

Til *kirkeministeren* (19/10 93) af:

Lysholm Christensen (KRF):

»Vil ministeren arbejde for, at folkekirkens præster igen kan få adgang til sygehusenes patientregistre?«

Begrundelse

Ifølge en artikel i Kristeligt Dagblad den 9. oktober har Indenrigsministeriet meddelt amterne, at det er i strid med registerloven at give præsterne adgang til sygehusenes patientregistre med henblik på sygebesøg hos sognebørn, og at den hidtidige praksis nu skal stoppes.

Det forekommer urimeligt, at de samme præster, som foretager grundregistreringen af borgerne her i landet, og som i øvrigt er underlagt tavshedspligt, ikke skulle kunne få lov til at gennemgå patientregistre på sygehuse for at finde ud af, om der er sognebørn indlagt, som de kan besøge. Præsterne udfører med besøgene på landets sygehuse et ikke ringe socialt arbejde, som med Indenrigsministeriets afgørelse vanskeliggøres i betydelig grad.

Slutteligt må det anføres, at samarbejdet mellem sygehuse og præsterne på dette område har været godt.

Svar (26/10 93):

Kirkeministeren (A.O. Andersen):

Jeg er enig med spørgeren i, at den del af sognepræstens virksomhed, som består i at besøge hospitalsindlagte sognebørn, ikke skal vanskeliggøres i unødigt omfang.

Dette er da heller ikke indholdet af Indenrigsministeriets afgørelse. Indenrigsministeriet har fastslået, at forvaltningslovens § 28, stk. 1, er til hinder for, at præster har en almindelig adgang til sygehusenes patientregistre. Dette forhold har jeg ikke til hensigt at få ændret. Jeg må derfor svare benægtende på spørgsmålet.

Jeg vil gerne tilføje, at Indenrigsministeriets afgørelse ikke er udtryk for, at der nu er indført nye regler på området. Der er tale om, at den hidtidige retstilstand fastholdes. I den forbindelse har Indenrigsministeriet henvist til justitsministerens svar på spørgsmål nr. S 145 i folketingssamlingen 1988-89. Justitsministeren var af den opfattelse, at det følger af forvaltningslovens § 28, at de offentlige sygehuse i almindelighed ikke må videregive oplysninger om, hvilke patienter der er indlagt på sygehuset til behandling, til en præst, som ønsker at besøge eventuelle patienter fra sognet. Sygehuse må som følge heraf heller ikke give præsten adgang til at gennemse patientkartotekerne.

Jeg kan stadig fuldt ud tilslutte mig denne opfattelse. Sagen drejer sig jo ikke alene om at tilgodese patienter, der ønsker besøg af sognepræsten. Det er i høj grad også et spørgsmål om retssikkerhed for de patienter, der under ingen omstændigheder ønsker, at oplysningen om deres hospitalsindlæggelse videregives, eller som blot ikke ønsker præstens besøg.

Samtidig vil jeg henlede opmærksomheden på, at der jo findes andre muligheder til at sikre, at sognepræster får informationer om hospitalsindlæggelser af sognebørn. For eksempel kan områdets sognepræster etablere et samarbejde med hospitalspersonalet og få deres medvirken til, at ønsker fra patienten om besøg formidles videre til sognepræsten.

Spm. nr. S 100

Til *socialministeren* (21/10 93) af:

Pia Christmas-Møller (KF):

»På baggrund af Ekstra Bladets artikel søndag den 17. oktober 1993: »De kasteløse – Gid jeg var gal«, bedes ministeren oplyse, hvad der er de mere præcise rammer og betingelser for at yde hjælp til revalidering efter § 43 i bistandsloven.«

Svar (26/10 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Indledningsvis oplyses, at spørgsmål nr. S 100 og spørgsmål nr. S 98 er stillet på baggrund af omtale af den samme sag i Ekstra Bladet. Spørgsmål nr. S 98 er besvaret den 22. oktober 1993.

Rammerne og betingelser for hjælp til revalidering fremgår af bistandslovens § 43.

[Socialministeren]

Desuden er der i Socialministeriets vejledning af 6. august 1990 (§ 43-vejledningen) en uddybning af, hvilke persongrupper der kan være særlig truede og derfor kan have behov for støtte efter revalideringsreglerne.

Som eksempel på sådanne truede grupper er bl.a. nævnt unge med dårlige skolekundskaaber og unge, der ikke er kommet i gang med uddannelse eller arbejde, samt enlige forsørgere, der befinder sig i en fastlåst social situation.

Det er kommunen, der efter en konkret vurdering af sagen afgør, om betingelserne for hjælp til revalidering er opfyldt. Kommunens afgørelse kan ankes til det sociale ankenævn.

Reglerne om revalidering i bistandslovens § 43 giver mulighed for støtte til uddannelse, når visse betingelser er opfyldt.

Det er en betingelse for at få støtte efter reglerne om revalidering, at ansøgeren har en nedsat erhvervsevne og det er påkrævet at yde hjælpen, for at vedkommende kan blive selvforsørgende.

Erhvervsevnen kan være nedsat af fysiske, psykiske eller sociale årsager.

Dog kan hjælp til revalidering først sættes ind, når mulighederne efter anden lovgivning – f.eks. SU-reglerne – ikke er tilstrækkelige foranstaltninger til at bringe den pågældende ind på arbejdsmarkedet.

Når en ansøger ikke har en nedsat erhvervsevne af fysiske eller psykiske årsager, må det afklares, om pågældende er revalideret af sociale årsager, hvilket kan være tilfældet for en enlig forsøger, der befinder sig i en fastlåst social situation.

Spm. nr. S 68

Til statsministeren (14/10 93) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil statsministeren sikre, at Folketinget får rapporten om udgifterne til flygtninge i de kommende fire år, som Budgetdepartementet har udarbejdet?«

Begrundelse

Spørgeren har forsøgt at få finansministeren til at udlevere rapporten, men er blevet afvist med den begrundelse, at ministeriet ikke ønsker at udlevere forskellige scenarier, hvor ministeriet ikke er helt sikker på tallene. Samtidig kan finansministeren ikke sige noget om, hvornår ministeriet så kan udlevere rapporten.

Spørgeren finder, at skal regeringens tidligere megen snak om åbenhed og moral finde plads inden for flygtningedebatten, er det eneste redelige straks at offentliggøre Budgetdepartementets rapport over de mulige udgifter til flygtningeområdet i de kommende fire år.

Svar (28/10 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Finansministeren redegjorde i sin mundtlige besvarelse af spørgsmål nr. S 52 stillet af Kristian Thulesen Dahl, FP, for årsagerne til, at et analysearbejde i Budgetdepartementet om udgifter til flygtninge i de kommende fire år ikke kan offentliggøres på nuværende tidspunkt.

Finansministeren lagde vægt på ikke at offentliggøre en rapport, der danner baggrund for Indenrigsministeriets forhandlinger med Dansk Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp, før disse forhandlinger er tilendebragt.

Finansministeren fremhævede endvidere, at han ikke ville fremlægge tal, før der i samarbejde med bl.a. Dansk Røde Kors og Dansk Flygtningehjælp er sket en bearbejdning af, hvordan flygtningeopgaven kan udføres billigst muligt i forhold til opgavens karakter.

Jeg forstår finansministerens synspunkter om ikke på nuværende tidspunkt at offentliggøre et analysearbejde, der er udgangspunkt for igangværende forhandlinger med Dansk Flygtningehjælp og Dansk Røde Kors.

Jeg kan imidlertid oplyse, at finansministeren ud fra ønsket om størst mulig åbenhed vil oversende rapportudkastet i sin nuværende form til Retsudvalget som fortroligt dokument.

Jeg skal i den forbindelse indskærpe nødvendigheden af, at rapporten indtil videre holdes fortrolig, og håber, at udvalgets medlemmer lever op til den tillid, der herved udvises dem.

Spm. nr. S 102

Til forsvarsministeren (21/10 93) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang grundlovens § 81 tillader, at danske soldater udsendes i internationale fredsskabende aktioner, samt hvilket sikkerhedspolitisk målområde grundlovens § 81 omfatter, når der tales om »fædrelandets forsvar«?«

[Kristian Thulesen Dahl]

Begrundelse

I forbindelse med debatten om Den Internationale Brigade har spørgsmålet om Danmarks naturlige sikkerhedspolitiske mål været debatteret. Spørgeren ønsker derfor dette belyst i relation til grundlovens § 81.

Svar (1/11 93):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Ifølge grundlovens § 81 er enhver våbenfør mand pligtig til med sin person at bidrage til fædrelandets forsvar efter de nærmere bestemmelser, som loven foreskriver. Det sikkerhedspolitiske målområde for § 81 er således Danmark.

Forsvaret af Danmark er imidlertid ikke begrænset til aktiviteter på dansk område. Også deltagelse i opgaver uden for landets grænser kan efter omstændighederne udgøre et led i fædrelandets forsvar. I overensstemmelse hermed er det i personellovens § 11 bestemt, at forsvarets personel efter forsvarsministerens nærmere bestemmelse har pligt til at forrette tjeneste uden for landets grænser.

I en dom fra 1975 (Ugeskrift for Retsvæsen 1976, s. 395) har domstolene taget stilling til grundlovs-mæssigheden af den tilsvarende bestemmelse i den tidligere personellov. I dommen lagde landsretten til grund, at grundlovens § 81 ikke var til hinder for, at en værnepligtig læge havde pligt til at forrette tjeneste ved FN's fredsbevarende styrker på Cypern. Det hedder i dommen, at tjeneste ved FN-styrken på Cypern kunne tjene Danmarks forsvar, da de opgaver, der løses af de danske militære kontingenter i FN's fredsbevarende styrker i forskellige fremmede lande, er medvirkende til, at lokale uroligheder ikke udvikler sig til omfattende krige, hvorved Danmarks sikkerhed ville blive truet.

Dommen bygger på det synspunkt, at det må bero på en sikkerhedspolitisk vurdering, hvilke typer opgaver der tjener til forsvar af Danmark. Det er således opgavens formål og ikke opgavens karakter eller det geografiske område, opgaven skal løses i, der er afgørende for anvendelsen af § 81, og jeg finder derfor ikke, at der i denne forbindelse er grundlag for at sondre mellem f.eks. fredsbevarende og fredsskabende operationer. Det forslag til præcisering af personellovens § 11, som jeg har

fremlagt i indeværende folketingssamling (L 6, forslag til lov om ændring af lov om forsvarets personel, lov om hjemmeværnet, lov om statens uddannelsesstøtte og lov om værnepligtsorlov m.v.), bygger på denne opfattelse.

Endelig skal det bemærkes, at Danmark forud for den seneste revision af grundloven i 1953 var medlem af såvel FN som NATO. Medlemskab af disse to organisationer åbner mulighed for dansk deltagelse i et bredt spektrum af operationstyper i udlandet spændende fra fredsbevarende opgaver til egentlige krigshandlinger. Da der ikke i 1953 fandtes behov for at ændre ordlyden af § 81, må det lægges til grund, at bestemmelsen ikke vil være til hinder for Danmarks opfyldelse af sådanne internationale forpligtelser.

Spm. nr. S 103

Til *udenrigsministeren (21/10 93)* af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil udenrigsministeren redegøre for, om regeringens politik over for Kina, som den er kommet til udtryk gennem stor rejseaktivitet de seneste måneder, er udtryk for regeringens generelle fremtidige udenrigspolitik ved overtrædelse af menneskerettighederne i modsætning til tidligere, hvor sanktioner i højere grad blev nævnt som brugbare?«

Begrundelse

Siden regeringsskiftet har boligministeren, finansministeren, Folketingets Finansudvalg og nu udenrigsministeren været på besøg i Kina og har derfor markeret en ny stil over for et land, som konsekvent overtræder menneskerettighederne.

Tidligere, tydeligst i forbindelse med situationen i Sydafrika, blev sanktionerne brugt som et afgørende middel i forsøg på at ændre et lands forhold. Spørgeren ønsker på denne baggrund oplyst, om åbenheden over for Kina er udtryk for regeringens fremtidige generelle udenrigspolitik.

Svar (2/11 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Regeringens politik over for lande, der overtræder de grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, fastlægges ud fra en samlet

[Udenrigsministeren]

analyse af en lang række forhold såsom: overtrædelsens art, karakteren af bestående relationer til det pågældende land, hvilke af de til rådighed stående påvirkningsmidler der bedst vil føre til det tilsigtede resultat og muligheden for en fælles reaktion med andre Danmark nærtstående lande. Under alle omstændigheder vil det være af helt væsentlig betydning, at der søges etableret eller opretholdt en åben, konstruktiv og målrettet dialog med det pågældende land. Det er kun gennem en sådan dialog, at den gensidige forståelse mellem partnerne i det internationale samfund kan øges. Under mit nylige officielle besøg i Kina gav jeg således udtryk for Danmarks bekymring over menneskerettighedssituationen i Kina, herunder i Tibet.

Det er endvidere en integreret del af regeringens udenrigspolitik, at man søger at fremme dansk erhvervslivs interesser på udenlandske markeder. Under mit besøg i Kina for eksempel var jeg ledsaget af en erhvervsdelegation bestående af i alt 31 repræsentanter fra danske erhvervsorganisationer og fra større danske virksomheder.

Det er regeringens holdning, at en dialog om menneskerettigheder med andre lande på ingen måde er uforenelig med bestræbelserne på at fremme dansk erhvervslivs interesser på udenlandske markeder.

Spm. nr. S 110

Til *indenrigsministeren* (22/10 93) af:

Kristian Thulesen Dahl (FP):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke initiativer EF har taget i forbindelse med flygtninge-/indvandringsproblematikken for i fællesskab at løse de grænseoverskridende problemer, disse menneskevandringer giver, samt redegøre for, hvilke planer regeringen har for yderligere initiativer vedrørende dette område på EF-plan?«

Begrundelse

I forbindelse med de mange løbende ekstrasøgninger om midler til flygtninge synes det oplagt at foretage en overordnet vurdering af, hvordan hele flygtningepolitikken er tilrettelagt. Derfor ønskes en orientering om initiativerne på EF-plan samt regeringens planer for fremtiden på dette område.

Svar (2/11 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Med vedtagelsen af Den Europæiske Fælles Akt, der i Danmark godkendtes ved den vejledende folkeafstemning i 1986, indførtes i EF-traktaten bl.a. art. 8 A, hvorefter Fællesskabet i løbet af perioden indtil den 31. december 1992 skal vedtage foranstaltninger med henblik på en gradvis indførelse af det indre marked, der skal indebære et »område uden indre grænser med fri bevægelighed for varer, personer, tjenesteydelser og kapital«.

Der var ved undertegnelsen af Fællesakten i 1986 enighed mellem medlemslandene om, at art. 8 A ikke har automatiske retsvirkninger, men derimod indeholder en politisk forpligtelse til at vedtage de retsakter m.v., der er nødvendige for at gennemføre målsætningen om bl.a. den fri personbevægelighed i EF's indre marked.

I erkendelse af, at en fuldstændig afskaffelse af personkontrollen ved EF's indre grænser vil give anledning til en række problemer herunder af immigrationspolitisk karakter, var der allerede inden den 31. december 1992 enighed mellem medlemslandene om, at målsætningen om fri personbevægelighed har direkte sammenhæng med realiseringen af en række kompenserende foranstaltninger, der skal sikre opretholdelsen af et tilstrækkeligt sikkerhedsniveau i Fællesskabet.

Samarbejdet mellem medlemslandene i EF på asyl- og immigrationsområdet har siden 1986 været koncentreret om gennemførelsen af disse kompenserende foranstaltninger, som skal gøre det praktisk muligt at fjerne grænsekontrollen ved EF's indre grænser.

En række af de kompenserende foranstaltninger er allerede blevet iværksat eller er ved at blive det, men nogle af de væsentligste foranstaltninger er endnu enten ikke eller kun delvis iværksat.

De væsentligste af de foranstaltninger, som endnu ikke er iværksat, er – udarbejdelsen af en fælles ordning med hensyn til kontrollen ved de ydre grænser (EF-grænsekontrolkonvention).

Sigtet med grænsekontrolkonventionen er at indføre ensartede regler for kontrollen ved de ydre grænser, når statsborgere i tredjelande ønsker at rejse ind på EF's område med henblik på et kort ophold, samt at iværksætte en fælles visumpolitik.

[Indenrigsministeren]

Grænsekontrolkonventionen er endnu ikke undertegnet af medlemslandene, men arbejdet med at forberede de detaljerede foranstaltninger, som er nødvendige for at gennemføre konventionen, foregår til stadighed og er bragt et godt stykke videre.

– Oprettelsen af et fælles edb-baseret informationssystem til brug i forbindelse med grænsekontrollen (»Europæisk Informationssystem«).

Der er enighed blandt medlemsstaterne om, at gennemførelsen af grænsekontrolkonventionen kræver et edb-baseret informationssystem, der blandt andet skal indeholde oplysninger om de personer, der er opført på den fælles liste over tredjelandsstatsborgere, som ikke er ønskede på Fællesskabets område.

– En fælles ordning med hensyn til fordeling af ansøgninger om asyl (EF's asylkonvention).

EF-asylkonventionen (den såkaldte Dublinkonvention) har til formål at etablere en ordning til fastlæggelse af, hvilket EF-land der bør behandle en asylansøgning indgivet på Fællesskabets område. Princippet i konventionen er, at én og kun én stat, der udpeges efter konventionens kriterier, skal have ansvaret for behandlingen af en asylansøgning, der indgives i en af medlemsstaterne.

Konventionen blev ratificeret af Danmark som det første land i 1991 og er senere ratificeret af Grækenland, Italien, Luxembourg, Portugal og Storbritannien, mens de nødvendige parlamentariske procedurer m.v. fortsat pågår i de øvrige lande.

Forberedelsen af konventionens praktiske gennemførelse er iværksat og forventes i det væsentlige afsluttet inden årets udgang.

Det Europæiske Råd i Maastricht tiltrådte i 1991 et arbejdsprogram fra ministrene med ansvar for indvandring, der ud over arbejdet med iværksættelsen af de nævnte konventioner blandt andet omfattede arbejde med harmonisering af indrejsepolitikken, en fælles strategi i spørgsmålet om ulovlig indvandring, fælles politik vedrørende arbejdskraftmigration, harmonisering af den materielle asylret – herunder betingelser for konstatering af åbenbart grundløse asylansøgninger – samt harmonisering af udsendelsespolitikken.

Dette arbejdsprogram har siden dannet grundlag for arbejdet mellem de 12 på asyl- og immigrationsområdet og har blandt andet ført

til vedtagelsen af resolutioner om åbenbart grundløse asylansøgninger, modtagertredjelande og familiesammenføringspolitik samt henstillinger vedrørende kontrol med illegal indvandring og udsendelse.

Den 1. november 1993 træder Unionstraktaten i kraft, hvilket vil indebære visse ændringer i det nuværende samarbejdes struktur. Asyl- og immigrationsområdet generelt vil dog forblive en del af det mellemstatslige samarbejde, bortset fra visumpolitikken, der efter Unionstraktatens ikrafttræden vil blive underlagt det egentlige kommunautære samarbejde efter Romtraktaten.

Der vil i den forbindelse være anledning til, at EF-landene overvejer tilrettelæggelsen af samarbejdet i de kommende år.

Regeringen har siden sin tiltræden arbejdet for mere helhedsorienterede løsninger på flygtningeproblemer i Europa og har i den forbindelse i flere sammenhænge blandt andet forelagt tanker om etablering af et europæisk flygtningeforum, der med en bred indgangsvinkel til de globale flygtningeproblemer og en så vid deltagerkreds som muligt skal kunne opnå løsninger, der inddrager samtlige aspekter af flygtningeproblematikken – såvel nutidige som fremtidige.

På Europarådets konference for ministre med ansvar for migrationsspørgsmål i Athen den 18. og 19. november 1993 vil jeg på ny tage spørgsmålet om en mere helhedsorienteret flygtningepolitik op.

Det tilføjes, at såvel Markedsudvalget som Retsudvalget løbende holdes orienteret om samarbejdet i EF om asyl- og immigrations-spørgsmål.

Spm. nr. S 61

Til *trafikministeren* (13/10 93) af:

Tommy Dinesen (SF):

»For det tilfælde, at det besluttes, at der skal opstilles en miljøkvalitetsmålsætning for hele Øresundsbroens påvirkning af luftmiljøet, mener ministeren så, at de oplysninger om luftkvaliteten, som er indeholdt i den supplerende høringsrapport, giver et dækkende billede af f.eks. broens totale CO₂-belastning?«

Begrundelse

Da der er opstillet miljøkvalitetsmålsætning-

[Tommy Dinesen]

ger for landanlæggene og for vandmiljøet, ville det efter spørgerens mening være en logisk konsekvens, at der også opstilles en miljøkvalitetsmålsætning for luftmiljøet. Om ikke andet så kunne det blive et svensk krav, og da broen og trafikken ikke følger den juridiske opdeling af projektet, ville det dermed også blive en dansk målsætning.

Svar (29/10 93):

Trafikministeren (Helge Mortensen):

I den supplerende høringsrapport vedrørende Øresundsforbindelsen er der redegjort for de beregninger, der er udført vedrørende emissioner for den Øresundsrelaterede trafik. Det fremgår heraf, at Øresundsforbindelsen alene forventes at have en marginal indflydelse på den globale og regionale forurening. Dette understøttes også af de vurderinger, der er fremlagt i forbindelse med den svenske miljøprøvelse, og det er derfor min opfattelse, at oplysningerne i den supplerende høringsrapport er dækkende vedrørende emissionerne fra Øresundsforbindelsen.

Spm. nr. S 86

Til *statsministeren* (15/10 93) af:

Pernille Frahm (SF):

»Mener statsministeren, at det er i overensstemmelse med god presseetik at koble det redaktionelle indhold sammen med kravet om at indrykke annoncer i en avis, og hvorledes skal partier og lister med ringe økonomisk formåen kunne få deres budskab i en avis, når avisen som modydelse for redaktionelt stof kræver annoncer?«

Begrundelse

Spørgeren finder, det er udemokratisk på forhånd at udelukke enkelte lister og partier fra debatten, blot fordi de ikke har råd til at annoncere.

På grund af vor grundlovssikrede ytringsfrihed mener spørgeren ikke, at vi kan og skal gøre noget ved de pågældende aviser. Derimod tror spørgeren, at det vil være af betydning, hvis pressens minister tager afstand fra disse annoncemetoder og på den måde sikrer en smule selvdisciplin hos bladejerne.

Svar (28/10 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Det fremgår ikke af spørgsmålet eller begrundelsen for spørgsmålet, hvilke forhold der konkret har givet anledning til spørgsmålet.

Fra anden side vides, at spørgeren direkte fra de pågældende aviser skulle have modtaget redegørelser, der behandler det rejste spørgsmål.

Jeg vil på denne baggrund tillade mig at anse spørgsmålet for besvaret.

Spm. nr. S 136

Til *kulturministeren* (28/10 93) af:

Pernille Frahm (SF):

»Vil ministeren forlange, at Dansk Boldspil Union besvarer de 10 spørgsmål, der blev stillet i Ekstra Bladet tirsdag den 26. oktober 1993?«

Begrundelse

Ekstra Bladet har i en artikelserie beskrevet de ejendommelige forhold, der hersker omkring handel med spillere og de såkaldte transferbeløb, der betales i denne forbindelse. Ifølge artiklerne er der tale om aftaler, der kan stavnsbinde spillere på livstid, og som på mange måder er præget af forhold, der ikke tåler dagens lys.

Ifølge serien har DBU opstillet en model for transferaftaler, men DBU sørger ikke aktivt for, at modellen faktisk bruges. Ekstra Bladet har i denne forbindelse stillet DBU en række spørgsmål uden at kunne få dem besvaret.

Det synes at være i offentlighedens interesse at få disse spørgsmål besvaret, og da DBU er en organisation, der via tipsmidler og støtte til Team Danmark modtager statstilskud, må det kunne forlanges, at DBU besvarer spørgsmålene og dermed bidrager til at kaste lys over disse lyssky aftaler.

Ministerens opfordres derfor til at pålægge DBU at besvare spørgsmålene som betingelse for fortsat at modtage offentlig støtte.

Foreløbigt svar (3/11 93):

Kulturministeren (Jytte Hilden):

I anledning af spørgsmålet har jeg anmodet DBU om en snarlig redegørelse. Jeg skal vende

[Kulturministeren]

tilbage til spørgsmålet, når redegørelsen foreligger.

Spm. nr. S 122

Til *arbejdsministeren* (22/10 93) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvilke initiativer der er igangsat for at få stat, amter og kommuner til at betale godtgørelsesdage ved afskedigelser af ansatte, samt oplyse, hvilke initiativer der er igangsat for at få private arbejdsgivere til at betale godtgørelsesdage?«

Begrundelse

På baggrund af flere henvendelser om manglende betaling af første ledighedsdag fra arbejdsgiveren til afskedigede ønskes det oplyst, om der er initiativer i gang for at få opfyldt loven.

Svar (1/11 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg kan oplyse, at reglerne om arbejdsgiverens betaling af dagpengegodtgørelse blev ændret pr. 1. juli 1993, hvorefter arbejdsgiverne skal betale dagpengegodtgørelse for både 1. og 2. ledighedsdag.

I forbindelse med indførelsen af betaling af dagpengegodtgørelse for 2. ledighedsdag skrev Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen til alle offentlige arbejdsgivere, herunder amter og kommuner. Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen gjorde opmærksom på de nye regler om betaling for både 1. og 2. ledighedsdag og indskærpede, at reglerne skulle efterleves.

Henvendelsen til de offentlige arbejdsgivere blev foretaget bl.a. på baggrund af en undersøgelse, som Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen gennemførte i uge 2/1993. Undersøgelsen viste, at arbejdsgiverne betalte dagpengegodtgørelse i 79 pct. af de tilfælde, hvor de var forpligtet hertil. Heraf betalte private arbejdsgivere dagpengegodtgørelse i 87 pct. af tilfældene og offentlige arbejdsgivere i 60 pct. af tilfældene.

Ligeledes i forbindelse med indførelsen af betaling af dagpengegodtgørelse for 2. ledighedsdag udarbejdede Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen en kortfattet pjece

om reglerne rettet til lønmodtagerne, hvori reglerne hovedindhold beskrives. Pjecen blev sendt til arbejdsløshedskasser og arbejdsformidlingskontorer til uddeling med det formål at give lønmodtagerne en overskuelig oversigt over deres rettigheder i forbindelse med betaling af dagpengegodtgørelse. Herudover sendte Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen pjecen til fagbladene med opfordring til at orientere om pjecen og i øvrigt med opfordring til at orientere om reglerne om arbejdsgiverens betaling af dagpengegodtgørelse for 1. og 2. ledighedsdag.

Endvidere har Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen i samarbejde med arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationerne i Landsarbejdsrådets Arbejdsudvalg pr. 15. oktober 1993 udarbejdet en mere omfattende pjece om arbejdsgiverens betaling af dagpengegodtgørelse for 1. og 2. ledighedsdag. Denne pjece er især rettet til arbejdsgivere, men også til lønmodtagere, og indeholder en nærmere beskrivelse af reglerne suppleret med eksempler. Pjecen er en revideret udgave af den tidligere pjece om arbejdsgiverens betaling af dagpengegodtgørelse for 1. ledighedsdag.

Pjecen er blevet sendt til arbejdsløshedskasser og arbejdsformidlingskontorer, og medlemmerne af Landsarbejdsrådets Arbejdsudvalg er blevet gjort opmærksom på, at pjecen nu kan rekvireres til videre formidling til medlemsorganisationerne. Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen er desuden i gang med at sende pjecen til de offentlige arbejdsgivere, herunder amter og kommuner.

Endelig kan jeg oplyse, at jeg har bedt Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen om at foretage en ny undersøgelse om arbejdsgiverens betaling af dagpengegodtgørelse. Undersøgelsen er planlagt til gennemførelse i uge 5/1994, og den efterfølgende rapport vil være klar omkring 1. maj 1994. Jeg håber, at den nye undersøgelse vil vise, at såvel de offentlige som de private arbejdsgivere er blevet bedre til at betale dagpengegodtgørelse til deres ansatte.

Omkring 1. januar 1994 vil der endvidere blive indsat en annonce i de største dagblade med henblik på dels endnu en gang at gøre opmærksom på reglerne om betaling af dagpengegodtgørelse og dels at oplyse, at dagpengegodtgørelsens størrelse som følge af skattereformen bliver reguleret pr. 1. januar 1994.

Spm. nr. S 132

Til *arbejdsministeren* (26/10 93) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Det bedes oplyst, hvornår der vil foreligge en fortegnelse over eller en præcis beskrivelse af, hvilke uddannelser man kan få uddannelsesorlov til, samt om ministeren finder det rimeligt, at en sådan fortegnelse/beskrivelse ikke for længst er udsendt?«

Begrundelse

SF modtager en del henvendelser fra personer, som ønsker at gå på uddannelsesorlov, men ikke kan få afklaret, om den uddannelse, de er interesseret i, giver ret til uddannelsesorlov.

I Politiken mandag den 25. oktober 1993 (2. sektion s. 6) efterlyser også næstformanden for Dansk Journalistforbund de præcise regler. Det virker helt urimeligt, at reglerne ikke foreligger her, hvor flere og flere tilmeldingsfrister til uddannelser, der starter i det nye år, overskrides.

Svar (3/11 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

I lov nr. 435 af 30. juni 1993 om orlov hedder det i § 3: Lange og mellemlange videregående uddannelser omfattes som hovedregel ikke af de uddannelser, der kan opnås orlov til efter § 2. Stk. 2.: Arbejdsministeren fastsætter efter forhandling med undervisningsministeren nærmere regler for, hvilke uddannelser der omfattes af § 2.

Jeg kan oplyse, at undervisningsministeren og jeg er i færd med at fastlægge, hvilke mellemlange og lange videregående uddannelser der kan berettiges til orlovsydelse. Jeg forventer, at oversigten ligger færdig medio november 1993.

Det er givet, at udarbejdelsen af denne oversigt/positivliste er en hastesag, ligesom det er givet, at det ville have været tilfredsstillende, såfremt oversigten allerede var sendt ud. Sagen er imidlertid ikke så enkel endda, idet der er flere modsatrettede hensyn, der nøje skal afvejes mod hinanden under udarbejdelsen af oversigten.

Der er således et arbejdsmarkedspolitisk hensyn, der taler for, at uddannelsesmulighe-

derne i forbindelse med uddannelsesorlov bliver så brede som muligt. Heroverfor står et uddannelsespolitisk hensyn til, at der ikke sker skævvridninger i forhold til SU-systemet, og til, at der ikke i væsentlig grad sker en forøgelse af antallet af ansøgere til de videregående uddannelser, jf. det store antal afviste ansøgere ved de videregående uddannelser sommeren 1993.

Spm. nr. S 83

Til *sundhedsministeren* (14/10 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Hvor mange hjertekirurgiske speciallæger er d.d. ansat udelukkende i privat (ikke sygesikringsdækket) virksomhed, og hvor mange hjertekirurgiske speciallæger i offentlig eller sygesikringsoverenskomstdækket virksomhed har ud over dette hverv arbejde i privat regi?«

Begrundelse

Nu må det klart frem, om den hjertekirurgiske kapacitet, der påstås at eksistere, findes, og hvis den findes, må det frem, om det er »over-tidskirurgi« med de problemer, dette kan indebære i form af træthed m.v. Hvis der er overskydende hjertekirurgisk kapacitet, skal den selvfølgelig bruges.

Svar (27/10 93):

Sundhedsministeren (Karen Jespersen, fg.):

Så vidt det er mig bekendt, foretages der i ikkeoffentligt regi hjertekirurgiske indgreb på privathospitalet Hamlet og privathospitalet Copenhagen Heart Center.

Jeg har i anledning af spørgsmålets første del rettet henvendelse til disse to privathospitaler, der oplyser, at der i alt er fuldtidsansat tre kirurgiske speciallæger, der foretager hjertekirurgiske indgreb.

For så vidt angår spørgsmålets anden del findes der ikke umiddelbart statistiske oplysninger, der belyser den rejste problemstilling.

Jeg har derfor rettet en henvendelse til de relevante amtsråd og bedt dem om de ønskede oplysninger. Når jeg har modtaget amtsrådenes svar, vil jeg underrette spørgeren om resultatet heraf.

Spm. nr. S 94

Til *sundhedsministeren* (19/10 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren oplyse, om farvestoffet patentblåt, som i dag anvendes i den danske feta-osteeksport, har været eller er helt eller delvis forbudt i andre EF-lande eller i de nordiske lande?«

Begrundelse

Da der med de nye EF-direktiver om farvestoffer og tilsætningsstoffer m.v. sker en udvidelse af de tilladte stoffer og den mængde, de må anvendes i, er baggrunden for spørgsmålet et ønske om at få oplyst, om forbudet mod patentblåt i fetaost for nogle EF-landes vedkommende er en videreførelse af den hidtidige praksis.

Spørgeren ønsker også at få oplyst, om der med farvestofdirektivet sker ændringer i de nordiske landes positivlister med hensyn til patentblåt. Dette har efter spørgerens opfattelse betydning, da disse lande i øjeblikket søger om optagelse i EF.

Svar (1/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Levnedsmiddelstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

»Ifølge Rådets direktiv af 11.11.62 om tilnærmelse af medlemsstaternes retsfor skrifter om farvestoffer, som må anvendes i levnedsmidler, artikel 1, må medlemsstaterne, medmindre andet er fastsat, kun anvende de farvestoffer, der er opregnet i direktivets bilag 1. Farvestoffet E 131 patent blue er et af de stoffer, der er opregnet i bilaget.

Direktivet fastsætter således, hvilke farvestoffer der skal tillades i levnedsmidler i EF-landene. Direktivet fastsætter imidlertid ikke, i hvilke levnedsmidler de enkelte stoffer skal tillades. Det er sådanne bestemmelser, der er ved at blive fastsat med direktivforslaget vedrørende farvestoffer.

Farvestoffet E 131 patent blue har således været tilladt i EF siden 1962 og vil også fortsat være det, hvis forslaget til direktiv om farvestoffer vedtages i dets nuværende form.

Norge har meddelt, at E 131 patent blue har været forbudt siden 1974. Der er givet en tidsbegrænset dispensation for patent blue til et enkelt produkt. Dispensationen gælder, indtil en eventuel EØS-aftale træder i kraft.

Sverige og Finland har oplyst, at man begge steder tillader anvendelsen af E 131 patent blue i levnedsmidler.

Island tillader ikke anvendelse af stoffet.«

Spm. nr. S 95

Til *sundhedsministeren* (19/10 93) af:

Birgitte Husmark (SF):

»Vil ministeren i forlængelse af svar på spørgsmål nr. S 12 oplyse, for hvilke basislevnedsmidler (opdelt på kategori) det vil blive tilladt at anvende nye farve-, søde- og andre tilsætningsstoffer, hvis EF-direktiverne om farvestoffer, sødestoffer og andre tilsætningsstoffer vedtages i den foreliggende form?«

Begrundelse

Da det har været dansk levnedsmiddelpolitik at friholde en lang række basislevnedsmidler (brød, mælk, ost, kødvarer, gryn osv.) for tilsætningsstoffer, ønsker spørgeren i forlængelse af svaret på spørgsmål nr. S 12 at få opdelt udvidelserne på basislevnedsmidler.

Svar (1/11 93):

Sundhedsministeren (Torben Lund):

Jeg har i anledning af spørgsmålet indhentet følgende udtalelse fra Levnedsmiddelstyrelsen, som jeg kan henholde mig til:

»Indledningsvis henvises til, at den danske friholdelsespolitik på tilsætningsstofområdet udelukkende vedrører brugen af farvestoffer, jf. beretning over forslag til lov om ændring af lov om levnedsmidler afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 28. maj 1984. Denne beslutning om at friholde de i ernæringsmæssig henseende vigtigste basislevnedsmidler for farvestoffer er udmøntet i bekendtgørelse nr. 496 af 26. september 1984, hvorefter en række levnedsmidler nævnt i bekendtgørelsens bilag ikke må tilsættes farvestoffer.

For de øvrige tilsætningsstoffer er der altså ikke vedtaget en politik med tilsvarende friholdelse af basislevnedsmidler.

Det skal understreges, at det ikke umiddelbart er muligt præcist at angive, for hvilke basislevnedsmidler det ifølge direktivforslagene vil blive tilladt at anvende nye stoffer. Det skyldes, at den danske positivliste og EF-direktivforslagene er opbygget efter vidt forskel-

[Sundhedsministeren]

lige systematikker, og de er således ikke direkte sammenlignelige.

Hertil kommer, at forhandlingerne vedrørende de tre direktiver er foregået med udgangspunkt i direktivforslagene, og for Danmark har det væsentlige i denne forbindelse været, hvorvidt de konkrete forslag til tilladelser er sundhedsmæssigt acceptable, og hvorvidt der er et teknologisk behov for en given anvendelse af tilsætningsstoffer. Den sundhedsmæssige vurdering i Danmark foregår efter en beregningsmetode, der belyser den mulige indtagelse af tilsætningsstofferne. Metoden er ikke afhængig af en detaljeret opregning af, i hvilke levnedsmidler der vil ske en udvidelse i anvendelsen af tilsætningsstoffer.

Da det teknologiske behov kan være meget forskelligt i de forskellige EF-lande, er vurderingen af dette behov afhængig af oplysninger fra landene. Disse oplysninger fremkommer almindeligvis under forhandlingerne.

Direktivforslagene indeholder et meget stort antal tilsætningsstoffer, og det er således ikke muligt inden for rammerne af et § 20-spørgsmål at besvare spørgsmålet i detaljer.

Såfremt forslagene vedtages i den nuværende form, vil der generelt være tale om en udvidelse i anvendelsen af tilsætningsstoffer i samtlig af positivlistens levnedsmiddelgrupper.

For så vidt angår direktivforslaget vedrørende sødestoffer vil der ikke være tale om en væsentlig udvidelse i anvendelsen af stofferne i basislevnedsmidler. For så vidt angår farvestoffer bliver der med forslaget mulighed for en mere vidtgående anvendelse i basislevnedsmidler end hidtil. Det gælder f.eks. farvning af kødprodukter, ost samt aromatiserede mælkeprodukter. For øvrige tilsætningsstoffer vil der med direktivforslaget være tale om en mærkbar udvidelse i muligheden for anvendelse af tilsætningsstoffer. Som eksempel kan nævnes visse mælkeprodukter, ost, kødprodukter, brød og børnemad.

Det er dog ikke således, at udvidelserne i alle tilfælde vil omfatte alle levnedsmidler i en gruppe. I mange tilfælde vil udvidelsen i anvendelsen af tilsætningsstoffer kun vedrøre et enkelt eller nogle få af levnedsmidlerne inden for gruppen.«

Spm. nr. S 93

Til *undervisningsministeren* (19/10 93) af:

Bertel Haarder (V):

»Vil ministeren angive præcist, om der er ord eller formuleringer i spørgsmål nr. S 1425 om deling af folkeskolens elever efter faglige og indlæringsmæssige behov, der strider imod den nye folkeskolelov?«

Begrundelse

Ministerens svar bekræfter ikke min formulering, men repeterer i stedet loven. Derfor mit nye spørgsmål.

Svar (27/10 93):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Jeg henviser til mit svar på spørgsmål nr. S 6 og skal i øvrigt tilføje:

Udsagnet »... ikke overstiger halvdelen af den samlede skoletid på det pågældende klassetrin« er ikke i overensstemmelse med folkeskoleloven. Folkeskolelovens § 25, stk. 4, fastslår, at eleverne skal undervises samlet i den overvejende del af undervisningstiden, hvilket er mere end halvdelen af den samlede skoletid. Desuden er »skoletid« efter min opfattelse ikke et entydigt begreb.

Herudover mangler udsagnet et væsentligt element, som fremgår af lovtæksten, nemlig at undervisningen kan organiseres i hold på grundlag af »en løbende evaluering af elevernes forskellige behov«. Da dette er den væsentligste baggrund for overvejelserne om holddannelse, skal dette element naturligvis medtages, når man taler om, hvorvidt holddannelse i det hele taget er en ønskelig måde at organisere undervisningen på. Samtidig er dette baggrunden for, at beslutning om holddannelse ikke kan ske på forhånd og for et helt skoleår ad gangen.

Spm. nr. S 96

Til *socialministeren* (19/10 93) af:

Hanne Thanning Jacobsen (SF):

»Hvilke overvejelser har regeringen gjort sig vedrørende gældssanering for bistandsklienter, arbejdsløse, hjemløse og andre mindrebedemlede, og agter regeringen at komme med et konkret udspil i denne folketingssamling?«

[Hanne Thanning Jacobsen]

Begrundelse

Mange af samfundets mindrebedragede havner i en gældsforhold, hvis de har blot en mindre gæld til det offentlige.

Ved en brugerhøring på Sundholm kort efter sin tiltræden lovede ministeren at forholde sig til dette, og derfor undrer det mig, at årets lov-katalog ikke indeholder et udspil, der tager højde for denne problematik.

Svar (27/10 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan oplyse følgende om de eksisterende gældssaneringsmuligheder:

Gældssanering efter bistandsloven.

Efter lov om social bistand § 46 er der i visse særlige tilfælde mulighed for at sanere enliges eller en families økonomi ved at bringe truende gældsposter ud af verden. I Socialministeriets kontanthjælpsvejledning anføres bl.a.:

- at der skal være tale om udgifter, der ikke kan afholdes uden risiko for, at pågældendes og den eventuelle families økonomiske mulighed for fremtidig at klare sig selv i afgørende grad vil blive vanskeliggjort,
- at bistandsloven ikke bør udspændes som et ekstra sikkerhedsnet under kreditorer,
- at hjælpen ikke bør ydes i forbindelse med uhenigtsmæssige økonomiske dispositioner, og
- at afvikling af gæld til det offentlige – f.eks. skatterestancer og bøder – falder uden for § 46 og må løses efter de regler, der i øvrigt findes om det pågældende gældsforhold.

For afvikling af f.eks. tilbagebetalingskrav efter bistandsloven og børnetilskudsloven gælder følgende:

Tilbagebetalingskrav efter bistandsloven gennemføres ved en betalingsordning, der fastsættes af kommunalbestyrelsen under hensyn til, hvad pågældende kan udrede uden at komme til at mangle, hvad der må anses for nødvendigt til eget eller familiens underhold. Inddrivelse sker efter de regler, der gælder for inddrivelse af skat og ved indtrædelse i retten til eventuel overskydende skat. Hvis der er gået fem år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet, bortfalder det.

Inddrivelse og eftergivelse af forskudsvis udbetalte børnebidrag.

Inddrivelse af forskudsvis udbetalte børnebidrag sker efter lov om inddrivelse af underholdsbidrag, dvs. under visse betingelser ved løntilbageholdelse m.v. Forskudsvis udbetalte børnebidrag, som ikke er tilbagebetalt af den bidragsskyldige, skal eftergives, når der ikke i det sidste år forskudsvis er udbetalt bidrag og den bidragsskyldige ikke ville kunne betale det skyldige beløb uden at komme til at mangle, hvad der må anses for nødvendigt til eget eller familiens underhold.

Gældssanering efter konkurslovens § 197.

Skifteretten kan efter en skyldners begæring afsige kendelse om gældssanering. Gældssanering omfatter både gæld til det private og det offentlige. Afgørelsen beror på en konkret vurdering af en række momenter, herunder gældens størrelse. Så vidt det kan oplyses om retspraksis, gives der ikke gældssanering, hvis gælden er under 50.000 kr.

Som det fremgår af det anførte, er der efter bistandslovens § 46 gode muligheder for at yde hjælp til afvikling af truende gældsposter. Denne bestemmelse omhandler i det hele hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter, f.eks. beboerindskud, der ikke kan ydes efter boliglovgivningen, og udgifter ved etablering i egen bolig i forbindelse med udskrivning fra institution. Det forhold, at en person har gæld til private eller til det offentlige, udelukker ikke, at kommunerne kan yde hjælp til sådanne enkeltudgifter efter § 46.

Reglerne om gældssanering efter konkurslovens § 197, der hører under Justitsministeriet, har på grund af kravet om gæld på 50.000 kr. eller derover mindre betydning for den persongruppe, spørgsmålet retter sig imod.

Der er imidlertid – som det vil fremgå – flere veje til gældssanering. Jeg har derfor bedt mine embedsmænd om at tage kontakt til Justitsministeriet med henblik på et fælles udspil om, hvilke initiativer der eventuelt kan blive tale om.

Spm. nr. S 130

Til *miljøministeren* (26/10 93) af:

Jens Jørgensen (KF):

»Hvornår offentliggør ministeren den stort anlagte undersøgelse om de miljømæssige forhold i bredeste forstand mellem genbrugspapir og papir baseret på nyfibre?«

[Jens Jørgensen]

Begrundelse

For ca. to år siden iværksatte daværende miljøminister Per Stig Møller en undersøgelse om papir baseret på nyfibre og papir baseret på genbrug.

Undersøgelsen havde som hovedsigte en vugge til grav-kulegravning. For selv om man principielt skal genbruge maksimalt, bør man ikke overse, at der også ved oparbejdelse af genbrugspapir er miljømæssige belastninger, der skal vurderes nøje. Ikke mindst med baggrund i, at dansk skovbrug i øjeblikket har nærmest helt umulige eksistensforhold, er det væsentligt, at den nu ca. to år gamle vugge til grav-undersøgelse kommer frem, så skovbruget har et bedre grundlag at planlægge ud fra.

Svar (4/11 93):

Miljøministeren (Svend Auken):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har svaret følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Det igangværende projekt vedrørende en miljøøkonomisk analyse af genanvendelse kontra forbrænding og deponering af papir og pap er finansieret af rådet vedr. genanvendelse og mindre forurenende teknologi.

Til at følge projektets udvikling og resultater er der nedsat en følgegruppe med repræsentanter fra genvindingsindustrien, papirfabrikerne, Kommunernes Landsforening, Danmarks Naturfredningsforening samt Skov- og Naturstyrelsen. Miljøstyrelsen er formand for følgegruppen.

Udkast til endelig afrapportering forelægges følgegruppen medio november 1993.

På grundlag af følgegruppens kommentarer vil der blive gennemført en kvalitetssikring ved at forelægge resultatet for uvildige eksperter på området. På grundlag af disses kommentarer vil endelig rapport blive udarbejdet. Denne kan forventes at foreligge medio januar 1994.«

Spm. nr. S 66

Til *indenrigsministeren* (13/10 93) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Vil ministeren på baggrund af artiklen »Borgmester: Nye regler effektløse« i Berlingske Tidende mandag den 11. oktober 1993 oplyse, om Per Madsens oplysninger kan bekræftes?«

Begrundelse

Per Madsen oplyser, at unge indvandrere i samme grad som før sidste sommers stramning af udlændingeloven rejser hjem og gifter sig, og at ægtefællen blot venter et par år til det fyldte 18. år med at tage herop. Han bygger bl.a. sin vurdering på oplysninger fra skolerne samt erfaring og kendskab til deres kulturmønstre. Hvis disse oplysninger kan bekræftes, holder regeringens oplysninger ikke om, at sidste sommers stramning af udlændingeloven har haft sin effekt.

Svar (28/10 93):

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ved lov nr. 482 af 24. juni 1992 blev bl.a. bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, om familiesammenføring med ægtefælle og samlever ændret, således at der nu stilles krav om, at begge parter skal være fyldt 18 år, for at opholdstilladelse kan meddeles.

Endvidere er adgangen til familiesammenføring nu forbeholdt fastboende, som

- har indfødsret i Danmark
- er statsborger i et andet af de nordiske lande
- har opholdstilladelse efter §§ 7-8 (flygtningstatus)
- lovligt har boet her i landet i mere end de sidste 5 år.

Endelig kan opholdstilladelsen nu i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 4, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, godtgør at være i stand hertil.

Vedrørende antallet af familiesammenføringer med ægtefælle/samlever i perioden fra 1991 til 1993 kan oplyses følgende:

	reference flygtning	reference udlæn- ding i øvrigt	reference dansk/ nordisk
1. halvår 1991	432	802	1.524
2. halvår 1991	445	1.019	1.652
1. halvår 1992	419	810	1.589
2. halvår 1992	420	586	1.352
1. halvår 1993	333	346	1.138

Tallene viser, at der efter 1. halvår af 1992 har været et fald i antallet af meddelte tilladel-

[Indenrigsministeren]

ser til familiesammenføring navnlig for så vidt angår de tilfælde, hvor den herboende referencen er udlænding uden at være flygtning.

Der er ikke grund til at antage, at det konstaterbare fald i antallet af meddelte familiesammenføringer alene skyldes indførelsen af kravet om, at begge ægtefæller skal være 18 år. Alderskravet er således kun et element af de stramninger, der blev foretaget ved lovændringen i sommeren 1992. Indførelsen af regler i udlændingelovens § 9, stk. 4, om, at man kan kræve, at den herboende ægtefælle dokumenterer at kunne forsørge ansøgeren, udgør en anden stramning.

Spm. nr. S 87

Til *justitsministeren* (15/10 93) af:

Helge Adam Møller (KF):

»Hvad vil ministeren gøre for, at afviste asylansøgere fra Sverige – som via Danmark forsøger at indrejse i Tyskland, men her afvises ved grænsen – hurtigt og uden unødigt bureaukrati kan returneres til Sverige?«

Begrundelse

I en udsendelse i TV Øst torsdag den 14. oktober 1993 kl. 19.30 fremgik bl.a., at politiet i Rødbyhavn næsten daglig modtager et antal i Sverige afviste asylansøgere, som via Danmark forsøger at indrejse i Tyskland, men her afvises og sendes tilbage til Danmark.

Indtil for ca. en måned siden kunne de lokale politimyndigheder – normalt på mindre end et døgn – returnere de afviste udlændinge til de svenske myndigheder.

Med en ændret procedure iværksat af Den Centrale Politiafdeling i København (muligvis på svensk foranledning) er det blevet langt mere tidkrævende at få returneret asylansøgere til Sverige. Ofte må de opholde sig i Danmark i op mod en uge.

Resultatet af dette har ifølge Nakskovs politimester, Poul Erik Schütt, bl.a. været en kraftig belægning af arresterne i Nakskov, Nykøbing F, Maribo og Sydøstsjælland med asylansøgere, der venter på at blive sendt til Sverige. Der har desuden måttet oprettes en ekstra institution til asylansøgere på Rødbygård for at aflaste de lokale arrester.

Foreløbigt svar (27/10 93):

Justitsministeren (Erling Olsen):

Justitsministeriet har anmodet rigspolitietschefen om en udtalelse til brug ved besvarelsen af spørgsmålet.

Når udtalelsen foreligger, vil jeg vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 123

Til *statsministeren* (22/10 93) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Vil regeringen forpligte sig til at fremsætte nye forslag til nedbringelse af arbejdsløsheden, hvis denne – mod regeringens forventning – ikke falder med mindst 20.000 i løbet af næste år?«

Begrundelse

Regeringen vil ifølge Børsens Nyhedsmagasin den 22. oktober 1993 forpligte sig til at stramme finanspolitikken, såfremt »regeringens økonomiske politik mod egen forventning eller på grund af udviklingen i udlandet skulle slå fejl«. Angiveligt skulle det være udtryk for en ansvarlig økonomisk politik.

Efter SF's opfattelse er det – pænt sagt – på grænsen af det ansvarlige at operere med en forventet arbejdsløshed på hele 330.000 næste år. Hvis regeringens økonomiske politik slår fejl, vil arbejdsløsheden blive endnu højere. I den situation tilkendegiver regeringen, at den vil stramme finanspolitikken, hvilket ikke kan undgå yderligere at forøge arbejdsløsheden.

I den situation forudsætter økonomisk – og menneskelig – ansvarlighed, at der gennemføres andre tiltag, der effektivt kan formindske arbejdsløsheden. Det må derfor formodes, at regeringen planlægger at gennemføre sådanne tiltag samtidig med den hypotetiske finanspolitiske stramning. Det vil være nyttigt at få bekræftet denne formodning, også for at sende et meget vigtigt signal til de arbejdsløse og de mange, der frygter arbejdsløsheden.

Svar (4/11 93):

Statsministeren (Nyrup Rasmussen):

Nedbringelse af ledigheden står øverst på regeringens dagsorden.

Regeringens økonomiske politik er derfor rettet mod den størst mulige nedbringelse af ledigheden på både kortere og længere sigt, og

[Statsministeren]

det vil ikke ændre sig, hvis forudsætningerne for skønnene for 1994 ændrer sig.

Finanspolitikken er for 1994 og de efterfølgende år tilrettelagt, så væksten stimuleres samtidig med, at forudsætningerne for en fortsat lav rente og inflation sikres.

Sammen med arbejdsmarkedsreformen, en fortsat udbygning af efteruddannelser, orlov til uddannelse m.v. skal den sikkert styrede finanspolitik sikre de bedst mulige betingelser for lav ledighed.

Siden regeringens seneste økonomiske skøn for 1994 er der ikke fremkommet indikatorer eller andre oplysninger, som giver regeringen anledning til at revidere sit skøn over ledigheden, dvs. et fald i den gennemsnitlige ledighed på 20.000 personer fra 1993 til 1994.

Regeringen vil ikke forpligte sig til konkrete nye forslag, men kan garantere, at den økonomiske politik også fremover vil blive tilrettelagt med den størst mulige nedbringelse af ledigheden – på både kortere og længere sigt – for øje.

Spm. nr. S 129

Til *socialministeren* (26/10 93) af:

Poul Nødgaard (FP):

»Vil ministeren oplyse, hvilke økonomiske konsekvenser det får for en ægtefælle (hustru), der modtager kontanthjælp efter bistandslovens regler, hvis ægtefællen (manden), der modtager folkepension/pension, opnår valg til byrådet?«

Svar (3/11 93):

Socialministeren (Karen Jespersen):

Da kontanthjælp efter bistandsloven udmåles samlet til et ægtepar med fradrag af begge ægtefællers indtægter, vil ændringer i den ene ægtefælles indtægtsforhold have indflydelse på, hvad der kan udbetales af kontanthjælp. Så længe ægteparrets samlede indtægter ikke overstiger, hvad der kan udmåles i kontanthjælp til et ægtepar, vil de økonomiske forhold være uændrede. Hvis indtægterne tilsammen overstiger, hvad der kan udmåles i kontanthjælp, vil kontanthjælpen falde væk, men det overskydende beløb fra mandens ekstra indtægter vil forbedre familiens samlede økonomi.

Om kontanthjælpsudmålingen kan oplyses, at hjælpen efter de indtil nytår 1994 gældende regler består af 3 forskellige dele: Et grundbeløb, et boligtillæg og et børnetillæg for hvert hjemmeboende barn under 18 år.

Grundbeløbet udgør fra den 1. juli 1993 3.002 kr. pr. måned og det dobbelte for ægtepar. Når en person har modtaget hjælp i 9 sammenhængende måneder, nedsættes beløbet til 2.641 kr. pr. måned.

Boligtillægget skal dække de faktiske boligudgifter – efter fradrag af boligsikring – og er derfor ikke et fast beløb.

Børnetillægget er på 1.158 kr. pr. barn.

Den samlede hjælp kan ikke overstige grænsebeløbet på 5.723 kr. og (det dobbelte) 11.446 kr. for ægtepar, medmindre familiens hidtidige indtægter har været højere. Hvis det er tilfældet, er loftet for den udmålte hjælp 90 pct. af denne indtægt. Hjælpen efter bistandslovens § 37 er skattefri, men reducerer personfradraget.

Efter § 38 foretages der som nævnt fradrag for pågældendes og ægtefælles indtægter. Inden disse indtægter fratrækkes, skal de nedsættes med de nødvendige udgifter til erhvervelse af indtægterne, navnlig transportudgifter. Diæter til dækning af udgifter til fortæring betragtes efter praksis som indtægt, der skal fratrækkes i udmålt kontanthjælp. Den særlige regel i bistandslovens § 38, stk. 5, om adgang til at oppebære visse mindre arbejdsindtægter uden fradrag i kontanthjælpen gælder ikke vederlag eller diætordninger for byrådsmedlemmer, idet der skal være tale om egentlige arbejdsindtægter.

Fra 1. januar 1994 udbetales kontanthjælpen med et fast skattepligtigt beløb suppleret med en særlig skattefri støtte for personer, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige på grund af høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde. Hjælpen vil fortsat blive udbetalt samlet til et ægtepar, grænserne for hjælp svarer til de hidtidige, og indtægtsfradrag skal fortsat ske for begge ægtefællers indtægter.

Om pensionsberegningen kan følgende oplyses:

Grundbeløb til folkepensionister og førtidspensionister udgør pr. 1. juli 1993 47.784 kr. årlig.

Grundbeløb til folkepensionister i alderen 67 til 69 år indtægtsreguleres kun på grundlag af indtægter ved personligt arbejde. For pen-

[Socialministeren]

sionister, der er fyldt 70 år, indtægtsreguleres grundbeløbet ikke.

Grundbeløb til førtidspensionister indtægtsreguleres på grundlag af pensionistens personlige indkomst med tillæg af positiv kapitalindkomst samt fiktiv indtægt af visse lavt forrentede aktiver.

Indtægtsreguleringen af grundbeløbet påbegyndes for gifte ved indtægter over 108.900 kr. og er bortreguleret ved indtægter over 188.500 kr.

Pensionstillæg til folke- og førtidspensionister udgør pr. 1. juli 1993 12.288 kr. årlig. Pensionstillæg indtægtsreguleres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles samlede indtægtsgrundlag.

Indtægtsreguleringen påbegyndes for gifte ved indtægter over 100.700 kr. og er for pensionister, der er gift med en person, der ikke er pensionist, bortreguleret ved indtægter over 141.600 kr.

Personlige tillæg, som efter en konkret vurdering kan udbetales til pensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige, indtægtsreguleres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles samlede indtægter. Indtægtsreguleringen af pensionstillæg for gifte påbegyndes for indtægter over 20.600 kr. og er bortreguleret ved indtægter over 81.500 kr.

Vederlag, der udbetales til en folkepensionist mellem 67 og 69 år for medlemskab af en kommunalbestyrelse, og som indgår i den personlige indkomst efter personskattelovens § 3, stk. 1, vil – afhængig af eventuelle andre arbejdsindtægter – påvirke beregningen af folkepensionens grundbeløb.

Vederlag, der udbetales til en førtidspensionist for medlemskab af en kommunalbestyrelse, og som efter skattelovgivningen betragtes som personlig indkomst, vil – afhængig af eventuel anden personlig indkomst – påvirke beregningen af førtidspensionens grundbeløb.

For pensionstillæggets og de personlige tillægs vedkommende vil en eventuel indtægtsregulering tillige afhænge af en eventuel ægtefælles indtægtsforhold.

Til brug for besvarelsen har Socialministeriet bedt Indenrigsministeriet om oplysning om, hvor meget der udbetales til medlemmer af byrådet/kommunalbestyrelsen, og hvad beløbet eventuelt skal dække. Kopi af Indenrigsministeriets skrivelse af 29. oktober 1993 vedlægges. (Ikke optrykt her).

Spm. nr. S 117

Til *arbejdsministeren* (22/10 93) af:

Thor Pedersen (V):

»Med hvilken begrundelse har ministeren tilsidesat tjenestemandslovens regler om ansøgningsfrist ved placeringen af Preben Buchholt i Arbejdsministeriet?«

Svar (1/11 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg har ikke tilsidesat tjenestemandslovens regler om ansøgningsfrist i forbindelse med ansættelsen af en ny direktør for Arbejdsmarkedsstyrelsen.

I forbindelse med beslutningen om opslag og besættelse af stillingen var det min opfattelse, at det af hensyn til arbejdsmarkedsreformens og arbejdsmarkedsuddannelsesreformens gennemførelse var afgørende nødvendigt at få en ansættelse af en ny direktør for Arbejdsmarkedsstyrelsen endog meget hurtigt igennem.

Spm. nr. S 118

Til *arbejdsministeren* (22/10 93) af:

Thor Pedersen (V):

»Hvor mange skriftlige ansøgninger forelå ved beslutningen om at placere Preben Buchholt som chef for Arbejdsmarkedsstyrelsen?«

Svar (1/11 93):

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Da fristen for ansøgninger om at komme i betragtning ved besættelsen af stillingen som direktør for Arbejdsmarkedsstyrelsen udløb, forelå der to ansøgninger. Den ene var Preben Buchholts. For god ordens skyld bemærkes, at den ansøger, der ikke kom i betragtning, har anmodet om, at pågældendes ansøgning betragtes som fortrolig.

Spm. nr. S 126

Til *energiministeren* (25/10 93) af:

Riishøj (SF):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om økonomien i at vælge et søkabel i stedet for et jordkabel i den såkaldte Kontekforbindelse, og vil ministeren forholde sig positivt over for en sådan løsning?«

[Rilshøj]

Begrundelse

Igennem spørgsmålet ønskes klarlagt, om ministeren i lyset af de seneste problemer planmæssigt og økonomisk med kabellægningen af Kontekforbindelsen over Sjælland vil se positivt på muligheden for alternativ ledningsføring via søkabel.

Svar (3/11 93):

Energiministeren (Jann Sjursen):

Indledningsvis skal det bemærkes, at Kontekforbindelsen har været offentligt fremlagt i perioden fra den 6. maj til den 1. juli 1992 i forbindelse med udarbejdelse af et landsplan-direktiv.

Direktivforslaget indeholdt fem – i realiteten seks – alternativer, der i anlægsudformning spændte fra et alternativ, hvor højspændingsforbindelsen overvejende blev foreslået fremført via luftledninger, til et alternativ, hvor hele forbindelsen blev foreslået fremført som en kombination af jordkabler og søkabler.

Indsigelser og bemærkninger til forslagene til Kontekforbindelsen sammen med forhandlinger med de berørte amter og kommuner resulterede i valget af et jordlagt jævnstrømskabel.

Energistyrelsen godkendte i henhold til elforsyningsloven i december 1992 den sydlige og 1. delstrækning af Kontekforbindelsen fra Næstelsø til Tyskland, mens godkendelsen af den nordlige delstrækning afventede en afklaring af, hvorvidt denne skulle etableres som en mastehængt vekselstrømsforbindelse eller en kabellagt jævnstrømsforbindelse. Elkraft ønskede en fremrykket godkendelse af 1. delstrækning med henvisning til tidsterminerne i aftalen med VEAG.

Energistyrelsen godkendte i maj 1993 den 2. og nordlige delstrækning fra Næstelsø til Bjæverskov.

Anlægsbudgettet inkl. søkabel og anlæg i Tyskland er i godkendelsen opgjort til 1.630 mio. kr.

Elkrafts oprindelige projekt var udformet som en 400 kV- vekselstrømsluftledning fra Spanager til Rislev og en 400 kV- jævnstrømsluftledning fra Rislev over Gedser til Tyskland med en samlet anlægssum på ca. 1.500 mio. kr.

Energistyrelsen beregnede i forbindelse med godkendelsen af det valgte alternativ den del

af projektkostningerne, som ikke kunne dækkes af aftalen med VEAG, til at være 300 mio. kr. i nuværdi. Energistyrelsen vurderede dog, at dette beløb ville kunne dækkes ved at indgå yderligere aftaler om udnyttelsen af den restkapacitet, der er i ledningen, og fandt, at der på sigt ville være gode muligheder for at opnå økonomisk balance i projektet.

Energistyrelsen vurderede ved godkendelsestidspunktet, at en yderligere fordyrelse af projektet ville resultere i, at økonomien ville være tvivlsom.

Søkablet var beregnet til at være 70 mio. kr. dyrere.

Elselskaberne har med baggrund i myndighedsgodkendelsen afgivet ordrer på kabler og påbegyndt kabellægningen på Falster.

Sagen er således afsluttet fra myndighedsside, og jeg finder det ikke formålstjenligt at overveje alternative løsninger.

Spm. nr. S 73

Til *skatteministeren* (14/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stort et skatteprovenu kommuner og amtskommuner er gået glip af for seneste indkomstår på grund af fradragsretten for pensionsordninger?«

Begrundelse

Såfremt det er muligt, ønskes oplysningen for indkomståret 1992. Besvarelsen bedes opdelt på tabt provenu på kapitalpensioner m.v. for sig og ratepensioner m.v. for sig, jf. de to kategorier på selvangivelsen.

Svar (1/11 93):

Skatteministeren (Stavad):

De samlede fradrag på selvangivelsen for indbetalinger til pensionsordninger var for indkomståret 1992 følgende:

1992	Mia. kr.
Kapitalpension	9,0
Pensionsordninger med løbende udbetalinger	4,1
(Ratepensioner m.v.)	
I alt	13,1

Anm.: Foreløbige tal

[Skatteministeren]

Med en gennemsnitlig kommuneskatteprocent for 1992 på 30,1 (inkl. kirkeskat) ville det kommunale skatteprovenu alt andet lige have været ca. 3,9 mia. kr. højere, såfremt der ikke var fradragsret.

Fradragsretten for pensionsindbetalinger skal imidlertid ses i sammenhæng med, at pensionerne beskattes, når de kommer til udbetaling, og her får kommunerne kommuneskat af pensionsordninger med løbende udbetalinger samt 1/3 af proventet af 40 pct.-afgiften af kapitalpensioner, jf. i øvrigt svarene på spørgsmål nr. S 73 og S 74.

Pensionssystemet i Danmark er under opbygning, og indbetalingerne er derfor på nuværende tidspunkt større end udbetalingerne. På længere sigt vil pensionsudbetalingerne imidlertid vokse med øget skatteprovenu til følge.

Det bemærkes, at ovenstående tal kun omfatter de pensionsindbetalinger, der fradrages på selvangivelsen, således at arbejdsgiveradministrerede ordninger og ATP ikke indgår.

Indbetalingerne på de arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger, hvor der er bortseelsesret, bliver ikke indberettet, og størrelsen af disse kan derfor ikke opgøres præcist. Det kan dog oplyses, at indbetalingerne til arbejdsgiveradministrerede kapitalpensionsordninger for indkomståret 1992 var knap 5,4 mia. kr. Bidragene til ATP udgjorde ca. 4 mia. kr. i 1992.

Spm. nr. S 74

Til *skatteministeren* (14/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor stort et bloktilskud kommuner og amtskommuner skulle have, såfremt de skulle fuldt kompenseres for det tabte provenu, som fradragsretten for pensionsordninger giver dem?«

Begrundelse

Besvarelsen bedes opdelt i kompensation for kapitalpensionsordninger og ratepensionsordninger, jf. de to kategorier på selvangivelsen.

Svar (1/11 93):

Skatteministeren (Stavad):

Udviklingen i det kommunale indkomstskattegrundlag, herunder virkningen af fradrag for pensionsindbetalinger, indgår som et centralt element i de årlige forhandlinger mellem regeringen og de kommunale parter om den kommunale økonomi i det kommende år.

Gennem disse aftaleforhandlinger sikres kommunerne under ét finansiering – ved skatter, bloktilskud og lån – af udgifterne i det kommende år, bl.a. under hensyntagen til udviklingen i indkomstskattegrundlaget.

Der er derfor ikke grundlag for en særlig bloktilskudskompensation i tilknytning til fradraget for pensionsindbetalinger.

Hertil kommer, at fradraget for pensionsindbetalingerne i det kommunale indkomstskattegrundlag som omtalt i besvarelsen af spørgsmål nr. S 73 modsvares af kommunal andel af skatteproventet, når pensionsordningerne kommer til udbetaling.

Spm. nr. S 75

Til *skatteministeren* (14/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Vil ministeren i forlængelse af spørgsmål nr. S 73 og S 74 oplyse, hvor stor kompensationen til kommuner og amtskommuner skulle være, såfremt disse skulle kompenseres for det tabte provenu, som stigende indbetalinger til pensionsordninger over de sidste 5 år har betydet?«

Begrundelse

Besvarelsen bedes opdelt efter de to kategorier på selvangivelsen.

Svar (1/11 93):

Skatteministeren (Stavad):

I nedenstående oversigt er for de sidste 5 år vist fradragene på selvangivelsen for indbetalinger på pensionsordninger og det provenutab på de kommunale skatter, som disse fradrag umiddelbart giver anledning til.

[Skatteministeren]

Fradrag på selvangivelsen for indbetalinger på pensionsordninger 1988-1993

	Kapitalpensioner	Pensioner med løbende udbetalinger	Indbetalinger i alt	Umiddelbart kommunalt provenutab
	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.	Mia. kr.
1988	4,8	3,7	8,5	2,5
1989	6,3	3,8	10,1	3,0
1990	7,1	3,9	11,0	3,2
1991	8,1	4,1	12,2	3,6
1992 ¹⁾	9,0	4,1	13,1	3,9

¹⁾ Foreløbige tal

Med hensyn til kompensation til kommunerne henvises til svaret på spørgsmål nr. S 74.

Spm. nr. S 76Til *skatteministeren* (14/10 93) af:**Jens Thoft (SF):**

»Hvor meget har statens provenu af realrenteafgift og andre afgifter af pensionsordninger udgjort for seneste indkomstår?«

Begrundelse

Besvarelsen bedes opdelt i afgifter på kapitalpensioner for sig og afgifter på ratepensioner m.v. for sig, jf. de to kategorier på selvangivelsen.

Svar (1/11 93):**Skatteministeren** (Stavad):

De ønskede oplysninger er vist nedenfor:

	Mia. kr.
1992	
Realrenteafgift (ekskl. den sociale pensionsfond)	14,6
Afgift af pensionsordninger ¹⁾	3,0
– Kommunal andel heraf	0,8

¹⁾ Omfatter såvel 40 pct.-afgift af udbetalinger fra kapitalpensioner som den indeholdte afgift af pensionsordninger, der ophæves i utide.

Hertil kommer som nævnt i de tidligere spørgsmål skatteprovenuet fra ordninger med løbende udbetalinger.

Spm. nr. S 77Til *skatteministeren* (14/10 93) af:**Jens Thoft (SF):**

»Vil ministeren oplyse, hvorledes udviklingen har været i de samlede fradrag for kapitalpension og ratepensioner m.v. (opdelt i de to kategorier på selvangivelsen) i de sidste 10 år?«

Svar (1/11 93):**Skatteministeren** (Stavad):

De ønskede oplysninger er vist i nedenstående oversigt.

Fradrag på selvangivelsen for pensionsindbetalinger 1983-1992

	Kapitalpensioner ¹⁾	Pensioner med løbende udbetalinger
	Mia. kr.	Mia. kr.
1983	–	2,7
1984	–	3,3
1985	–	3,9
1986	–	4,1
1987	3,3	3,8
1988	4,8	3,7
1989	6,3	3,8
1990	7,1	3,9
1991	8,1	4,1
1992 ²⁾	9,0	4,1

Kilde: Danmarks Statistik og Told- og Skattestyrelsen.

[Skatteministeren]

1) Indtil 1987 kunne der kun oprettes kapitalpension som led i en pensionsordning mellem en arbejdstager og en arbejdsgiver. Indbetalingerne, der foretages af arbejdsgiveren, holdes uden for arbejdstagerens skattepligtige indkomst. Fra og med 1987 kan alle oprette kapitalpension med fradrag på selvangivelsen.

Det maksimale fradrag for indbetaling er 25.000 kr. med årlig regulering. (29.000 kr. i 1992).

2) Foreløbige tal.

Som nævnt i svaret på spørgsmål nr. S 73 påvirkes skattegrundlaget herudover af de arbejdsgiveradministrerede pensionsordninger m.v.

Spm. nr. S 89

Til *udenrigsministeren* (18/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Kan udenrigsministeren bekræfte og i givet fald forklare, hvorfor Danmark på WHO's møde i maj 1993 deltog i forsøget på at forhindre, at WHO anmodede Den Internationale Domstol i Haag om at give en juridisk vurdering af lovligheden af brugen af atomvåben – og er det korrekt, at da forsøget mislykkedes og WHO besluttede at tage stilling til spørgsmålet, stemte Danmark imod?«

Begrundelse

Den 12. maj stemte et flertal af WHO's medlemsstater for at anmode Den Internationale Domstol i Haag om en juridisk vurdering af følgende spørgsmål: »Vil et lands brug af atomvåben i krig eller anden væbnet konflikt, set ud fra virkningerne på sundhed og miljø, være et brud på landets forpligtelser i henhold til international lov, herunder WHO's charter.« 73 nationer stemte for og 40 imod. Det ønskes oplyst, hvorledes Danmark stemte og med hvilken begrundelse. Forud for den endelige afstemning var der gjort ihærdige forsøg fra bl.a. USA for at fjerne spørgsmålet fra dagsordenen, og det ønskes oplyst, hvorledes Danmark stillede sig til dette spørgsmål og med hvilken begrundelse.

Svar (5/11 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Spørgsmålet om at anmode Den Internationale Domstol i Haag om et responsum om lov-

ligheden af brug af atomvåben har også tidligere været behandlet i WHO. Danmark har sammen med næsten alle andre vestlige lande til stadighed været imod, at organisationen indhentede et sådant responsum, og har som anført stemt imod beslutningen.

WHO er en af de FN-institutioner, som er bemyndiget til at anmode Den Internationale Domstol om »responsa vedrørende juridiske spørgsmål, der måtte opstå inden for deres virksomhedsområde«.

Danmark lægger overordentlig stor vægt på fredelig bilæggelse af tvister og dermed på Den Internationale Domstol, som i henhold til pagtens artikel 92 »er de Forenede Nationers vigtigste dømmende organ«, og har altid været blandt de første til at tilskynde andre lande og internationale organisationer til at anvende domstolen og dens ekspertise. Samtidig finder regeringen det vigtigt at værne om domstolens autoritet, som vil kunne lide skade, hvis den involveres i sager af overvejende politisk karakter.

Domstolen kan som anført afgive responsa om juridiske spørgsmål. Regeringen er ligesom de fleste andre vestlige lande af den opfattelse, at det spørgsmål, som WHO nu – mod 31 medlemslandes stemmer (ikke som af spørgeren anført 40) – har anmodet Den Internationale Domstol om at afgive et responsum om, indeholder sådanne politiske elementer, som gør det uegnet til forelæggelse for domstolen. Regeringen anser derfor spørgsmålet som et forsøg på at politisere domstolens arbejde.

Spm. nr. S 90

Til *udenrigsministeren* (18/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Hvorledes agter den danske regering at forholde sig til den opfordring, der for nylig er udsendt fra Den Internationale Domstol i Haag til alle medlemsstater i Verdenssundhedsorganisationen WHO om at fremkomme med deres synspunkter om, hvorvidt brugen af atomvåben bør være forbudt i henhold til international lov?«

Begrundelse

Jeg finder det helt afgørende, at regeringen benytter sig af muligheden for at besvare henvendelsen fra Den Internationale Domstol i

[Jens Thoft]

Haag, og gør opmærksom på, at forbyder domstolen brugen af atomvåben, vil det være et vigtigt skridt på vej mod yderligere tilslutning til forbud mod prøvesprængninger, forbud mod førstebrug af atomvåben og forbud mod spredning af atomvåben og til militære strategier uden atomvåben. Tidligere har domstolen udtalt sig imod bakteriologiske og kemiske våben, og et atomvåbenforbud må på den baggrund anses for sandsynligt. Den danske regering bør støtte denne udvikling.

Svar (5/11 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Den Internationale Domstol i Haag har efter modtagelsen af WHO's anmodning af 27. august 1993 om et responsum om lovligheden af brug af atomvåben i overensstemmelse med reglerne i art. 66, stk. 2, i domstolens statut den 13. september 1993 fastsat fristen for afgivelse af skriftlige erklæringer om sagen fra WHO og de af dens medlemsstater, som er berettigede til at give møde for domstolen, til den 10. juni 1994.

Regeringen overvejer spørgsmålet om, hvorvidt man skal udnytte adgangen til at fremsætte en erklæring om sagen, og hvad indholdet af en sådan erklæring i givet fald skal være. Der vil blive truffet afgørelse herom i god tid inden fristens udløb.

For god ordens skyld henledes opmærksomheden på, at WHO's spørgsmål til Den Internationale Domstol drejer sig om, hvorvidt et lands brug af atomvåben i krig eller anden væbnet konflikt på baggrund af de sundheds- og miljømæssige virkninger er en overtrædelse af landets forpligtelser i henhold til folkeretten, herunder WHO's statutter. En eventuel skriftlig erklæring fra dansk side skal derfor ikke som af spørgeren anført tage stilling til, »hvorvidt brugen af atomvåben bør være forbudt i henhold til international lov«.

Spm. nr. S 91

Til *udenrigsministeren* (18/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Hvorledes agter den danske regering at forholde sig til kravet om fuldstændigt atomprøvestop, som forventes behandlet dels på FN's generalforsamling, dels på opfølgingskonferencen i foråret 1994 for prøvestoptraktaten (Partial Test Ban Treaty)?«

Begrundelse

Den seneste kinesiske atomprøvesprængning gør hele spørgsmålet om et fuldstændigt stop for atomprøvesprængninger højaktuelt. I international sammenhæng forventes spørgsmålet herom behandlet dels på den igangværende FN-generalforsamling, dels på forårets opfølgingskonference for Partial Test Ban Treaty. Da Danmark formentlig på WHO's konference i maj 1993 groft svigtede i spørgsmålet om forbud mod brugen af atomvåben, rejser jeg hermed spørgsmålet om dansk stillingtagen, så et lignende svigt ikke gentages.

Svar (5/11 93):

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen):

Danmark har i en årrække på FN's generalforsamling været medforslagsstiller til et resolutionsforslag om indgåelse af en aftale om et fuldstændigt atomprøvestop. Den danske regering vil også på FN's indeværende generalforsamling forfølge denne linje og fortsat virke for snarlig indgåelse af en global, kontrollerbar aftale om et altomfattende prøvestop (CTBT).

Den danske regering er af den opfattelse, at et fuldstændigt prøvestop ikke bør søges nået gennem en udvidelse af traktaten om forbud mod kernevåbenforsøg i atmosfæren, det ydre rum og under vandet (PTBT), men gennem indgåelse af en ny traktat. Begrundelsen herfor er, at atommagterne Frankrig og Kina ikke er deltagere i PTBT, og at denne ikke omfatter et effektivt verifikationsregime.

På denne baggrund hilser regeringen det velkommen, at Nedrustningskonferencen i Genève, der er det eneste forum for forhandling af globale nedrustningsaftaler, og som blandt sine medlemmer tæller alle fem atommagter, den 10. august 1993 traf beslutning om i begyndelsen af 1994 at indlede forhandlinger om en global og internationalt kontrollerbar aftale, der forbyder alle atomprøvesprængninger. Regeringen vil støtte disse forhandlinger.

Spm. nr. S 137

Til *forsvarsministeren* (28/10 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Idet der henvises til indlæg i Hjemmeværnet nr. 8, oktober 1993, hvor et medlem af

[Jens Thoft]

hjemmeværnet anmoder om, at ledelsen dementerer, at »vi fremover vil se HJV-folk med bevæbnede enheder holde orden i danske flygtningecentre«, anmodes om ministerens klare afvisning heraf, da hjemmeværnets ledelse åbenbart ikke kan bekvemme sig hertil.«

Begrundelse

Baggrunden for indlægget i hjemmeværnsbladet er, at oberstløjtnant Regner Møller i et indlæg i Farum Avis den 28. september 1993 havde anført: »Der vil blive masser af opgaver, hvor hjemmeværnets lokalkendskab, evne til at se og melde og til med letbevæbnede enheder at deltage i samfundets hverdag, bliver absolut nødvendige.« På den baggrund anmodede et medlem af hjemmeværnet, der fandt denne holdning ganske alarmerende, hjemmeværnet om at demtere, at hjemmeværnet fremover vil deltage i samfundets hverdag med letbevæbnede enheder, og at »vi fremover vil se HJV-folk med bevæbnede enheder holde orden i danske flygtningecentre«. Imidlertid har hjemmeværnsledelsen ikke kunnet bekvemme sig til klart at tage afstand fra denne holdning, og det pågældende medlem fik følgende svar (her gengivet i fuld udstrækning): »Hjemmeværnsledelsen har med interesse noteret sig Henrik Eismarks synspunkter og ser frem til, at de vil danne grundlag for en konstruktiv debat om rådsordningens fremtidige udvikling. Vi ser meget gerne, at denne debat kommer til udtryk i Hjemmeværnet og i referater af møder i rådsorganisationen.«

Jeg finder det forkasteligt, at det ikke har været muligt for hjemmeværnets ledelse at give andet end dette slatne og holdningsløse svar på så vigtigt et spørgsmål, hvorfor jeg anmoder ministeren om at tage krystalklar afstand fra, at vi skal se letbevæbnede hjemmeværnsenheder som en absolut nødvendig del af samfundets hverdag, eller at det kan tænkes, at disse enheder skal holde orden på danske flygtningecentre. Jeg vil sætte pris på, at ministerens klare afvisning også kommunikerer direkte til hjemmeværnets ledelse.

Svar (2/11 93):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

Hjemmeværnsledelsens svar, der er anført i forbindelse med omtalte læserbrev på side 9 i

Hjemmeværnet nr. 8, oktober 1993, knytter sig til et indlæg om hjemmeværnets rådsorganisation på side 10 i bladet, tituleret »Indavl i hjemmeværnet«, indsendt af samme medlem af hjemmeværnet. Under ombrydningen af bladet er svaret på sidstnævnte indlæg blevet fejlagtigt placeret.

Da denne fejlagtige placering kan give anledning til misforståelser, er det hjemmeværnsledelsens hensigt at indskærpe hjemmeværnets opgaver, som de står anført i lov om hjemmeværnet af 26. maj 1992, over for hjemmeværnets myndigheder og enheder. Hjemmeværnsledelsen vil videre bringe et indlæg i bladet Hjemmeværnet, hvoraf det klart vil fremgå, at hjemmeværnet under ingen omstændigheder vil blive indsat i løsningen af opgaver af den karakter, der er nævnt i omhandlede indlæg. Hjemmeværnsledelsen tager således klart afstand fra enhver tanke om, at hjemmeværnet skal løse andre opgaver end dem, loven foreskriver.

Jeg kan fuldt ud støtte hjemmeværnsledelsens holdning i denne sag og finder de iværksatte tiltag tilstrækkelige til at imødegå de misforståelser, der måtte være opstået på grund af ombyrdningsfejlen.

Spm. nr. S 146

Til *forsvarsministeren* (1/11 93) af:

Jens Thoft (SF):

»Hvad koster det de danske skatteydere at sende et dansk flådefartøj til Malaysia for at fremme privatpersoners økonomiske interesser i eksport af krigsmateriel, og er det ikke udtryk for dobbeltmoral, når Danmark i FN-regi har arbejdet for en begrænsning af våbeneksporten i verden?«

Begrundelse

Fiskeriinspektionsskibet »Vædderen« skal ifølge Berlingske Tidende sendes til Malaysia på salgstogt for et privat konsortium, Naval Team, bestående af forskellige danske producenter af krigsmateriel. Jeg finder det højst kritisabelt, at skatteyderne på denne måde skal bidrage til privates økonomiske interesser.

Svar (5/11 93):

Forsvarsministeren (Hans Hækkerup):

[Forsvarsministeren]

Naval Team, der er en sammenslutning af danske virksomheder med interesser i maritim industri, har anmodet forsvaret om at lade et inspektionsskib præsentere på den internationale forsvarsmaterieludstilling LIMA 93 i Malaysia. Det er Naval Team's vurdering, at en sådan præsentation kan få afgørende betydning for sammenslutningens bestræbelser på sammen med et lokalt værft at levere skibe til det malaysiske søværn.

Jeg finder, at projektet er af et omfang og en seriositet, der berettiger forsvarets støtte.

Merudgifterne for inspektionsskibets præsentation i Malaysia i forhold til skibets rutinemæssige aktiviteter er anslået til ca. 2,8 mio. kr. Hertil bidrager Naval Team med 2,5 mio. kr.

Skibene skal primært anvendes til kontrol med aktiviteterne i den malaysiske økonomiske zone, herunder bekæmpelse af piratvirksomhed, smugleri, ulovligt fiskeri samt kontrol med olieeftersøgning.

IMO, der er FN's internationale organisation på søfartsområdet, har opfordret landene omkring Malacca-strædet – herunder Malaysia – til at intensivere bestræbelserne på at bekæmpe piratvirksomheden, der også rammer dansk skibsfart.

Forsvaret vil udnytte togtet til uddannelsesformål. Ud over præsentationen i Malaysia er det endvidere besluttet at lade skibet aflægge flådebesøg i Thailand og Brunei. Merudgifterne hertil er anslået til ca. 1,2 mio. kr.

Spm. nr. S 101

Til *industriministeren* (21/10 93) af:

Kristen Touborg (SF):

»Vil ministeren oplyse, om den danske delegation til mødet i FN's søfartsorganisation, som starter den 25. oktober, vil modsætte sig et forslag om en IMO-Code om søtransport af radioaktivt materiale i den nuværende udformning, og kan ministeren oplyse, hvilke nødvendige ændringer der efter dansk opfattelse skal foretages, før Danmark kan tilslutte sig en sådan IMO-Code?«

Begrundelse

Ifølge miljøorganisationen Greenpeace kan vedtagelsen af reglerne betyde en forringelse af den nuværende situation gennem øget transport af radioaktive materialer på passagerfær-

ger og almindelige transportfartøjer frem for specielt byggede skibe, simpelt hen fordi reglerne vil legitimere anvendelse af billigere transportmetoder selv for udbrændt atombrændsel og f.eks. plutonium.

Danmark har tilsyneladende ikke – i modsætning til f.eks. Island og Norge – givet udtryk for, at man ikke kan støtte IMO-Code i dens nuværende form under de forberedende forhandlinger til IMO's besluttende møde i næste uge.

Svar (1/11 93):

Industriministeren (Trøjborg):

Jeg kan bekræfte, at et resolutionsforslag om transport af brugt atombrændsel, plutonium og højradioaktivt affald skal behandles på IMO's 18. generalforsamling, som finder sted i tiden 25. oktober – 5. november 1993. Dette forslag vil man fra dansk side støtte.

Den internationale kode om transport af farligt gods (IMDG-koden) har klart formulerede krav til bl.a. stuvning og emballering ved søtransport af disse stoffer. Fra dansk side anser vi i lighed med flertallet af lande, at efterlevelse af disse regler giver den nødvendige sikkerhed for omgivelserne, hvor der ikke er tale om brand eller forlis.

De konstruktive krav, der skal sikre skibe mod brand, forlis m.v., er først og fremmest fastsat i den internationale konvention om sikkerhed for menneskeliv til søs, SOLAS-konventionen. Disse tager sigte på lastskibe generelt, og der er ikke i øjeblikket særlige konstruktive krav til skibe, der transporterer de ovennævnte stoffer.

Den resolutionstekst, der lå på bordet forud for generalforsamlingen, var et resultat af indgående forhandlinger i en fælles IMO/IAEA/UNEP-arbejdsgruppe og i såvel IMO's maritime sikkerhedskomiteé som miljøbeskyttelseskomiteen. Der er i øvrigt tale om en forbedring af de hidtidige transportregler. Endvidere afspejlede resolutionsteksten opfattelsen hos det helt overvejende antal lande, herunder lande, der i lighed med Danmark ikke selv har aktuelle transportinteresser at varetage på dette område.

Trods delte opfattelser af, hvor sikkerhedsniveauet skal lægges, er det min opfattelse, at en vedtagelse af den foreliggende kode vil være et første skridt i den rigtige retning mod

[Industriministeren]

bedre regler. Dette vil i hvert fald være bedre end udskydelse af problemet i mindst 2 år til den næste generalforsamling.

Miljøministeren og jeg er enige om, at Danmark på generalforsamlingen skal støtte en vedtagelse af koden.

Island har på generalforsamlingen givet udtryk for, at man kan støtte vedtagelse af koden i uændret form, såfremt det tydeligt fremgår af resolutionen, at koden løbende skal opdateres, og at der allerede inden næste generalforsamling om 2 år skal ske en nærmere vurdering af en række miljømæssige aspekter. Da dette falder i tråd med den danske opfattelse af koden som et første skridt mod bedre regler, har Danmark ligesom Norge og en række andre lande støttet en af Island fremlagt tekst herom.

Jeg kan herudover oplyse, at der i § 7 i lov om skibes sikkerhed m.v. er en generel hjemmel til at fastsætte regler om transport af farligt gods. Den nærmere udformning af det danske regelsæt vil ske efter drøftelse i Skibstilsynsrådet og efter forhandling med de berørte myndigheder.

Spm. nr. S 108

Til *undervisningsministeren* (22/10 93) af:

John Vinther (KF):

»På baggrund af Ekstra Bladets afsløringer den 20. oktober 1993 af forholdene i Studenterhuset i Købmagergade ønskes, at ministeren redegør for, efter hvilke retningslinjer Københavns Universitet tildeler økonomisk støtte til Studenterhuset, herunder om der findes retningslinjer for, hvem midlerne kan tilgå.«

Begrundelse

Det oplyses i artiklen i Ekstra Bladet, at Studenterhuset hvert år tildeles næsten en halv mio. kr. i støtte fra Københavns Universitet. Studenterhuset domineres af en lille gruppe unge med tvivlsomme interesser, der er yderst intolerante over for andre studerende, og for fleres vedkommende har de ingen tilknytning til universitetet.

Set ud fra disse oplysninger virker det, som om Københavns Universitet ikke har kontrol med, til hvem og til hvilket formål den økonomiske støtte går, på trods af at Danmarks Konservative Studerende igennem flere år har forsøgt at henlede Københavns Universitets opmærksomhed på problemerne.

Svar (1/11 93):

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Driften af Studenterhuset har hvilet på aftale af 5. maj 1992 mellem Københavns Universitet og foreningen Studenterhuset ved Københavns Universitet. Jeg har vedlagt aftalen.

Om den økonomiske støtte kan jeg oplyse, at ifølge aftalens § 1, stk. 3, yder Københavns Universitet et årligt driftstilskud på 370.000 kr. pr. år i årene 1992-94.

Ifølge aftalens § 2 har »Studenterhuset til formål gennem en række af foreningen valgte aktiviteter at skabe et tværfagligt studentersocialt og kulturelt tilbud til de studerende ved Københavns Universitet. Lokalerne må ikke uden Universitetets samtykke anvendes til andre formål, ligesom lokalerne ikke må fremlejes.«

Ifølge aftalens § 15, stk. 2, kan aftalen ophæves med øjeblikkelig virkning, såfremt der foreligger væsentlig misligholdelse.

En bestyrelse har ansvaret for den daglige drift, og den har haft pligt til at sikre, at de forskellige deltageres aktiviteter hver for sig havde en rimelig indflydelse på husets løbende aktivitetsprogram. Det har desuden været bestyrelsens opgave at sikre, at kun studerende havde adgang til lokalerne.

Den økonomiske støtte er udbetalt til foreningen. Ifølge aftalens § 14, stk. 2, har foreningen haft pligt til at sende årlige driftsregnskaber med statusopgørelse ledsaget af påtegning fra en statsautoriseret revisor til universitetet. Københavns Universitet har således haft fuldt indseende med husets økonomi.

Spm. nr. S 59

Til *skatteministeren* (12/10 93) af:

Bjarne Ørum (RV):

»Vil ministeren oplyse, om skatteforvaltningen i Århus har krænket det skatteretlige forventningsprincip i sager, hvor den skønsmæssige lejeværdi er ændret for indkomståret 1991 for en række borgere, der er beboere i boliginteressentskaber?«

Begrundelse

Skatteforvaltningen i Århus har i vejledninger til borgerne tilkendegivet, at lejeværdiansættelsen i boliginteressentskaber kan ansættes

[Bjarne Ørum]

med udgangspunkt i den omkostningsbestemte husleje. Det fremgår af et notat fra skatteforvaltningen om lejeværdiansættelse for boligkollektiver m.v., at der er foretaget ændringer af lejeværdien i de sager, hvor den omkostningsbestemte husleje ikke er beregnet korrekt, fordi væsentlige forbedringsudgifter ikke – eller kun i begrænset omfang – er medregnet. Det fremgår endvidere af notatet, at skatteforvaltningen har udsendt en skrivelse til de beboere, der ifølge foreliggende oplysninger har beregnet den omkostningsbestemte leje korrekt, om, at skønnet fremover ikke vil tage udgangspunkt i den omkostningsbestemte husleje.

Svar (26/10 93):

Skatteministeren (Stavad):

Skattestyrelsesloven giver som udgangspunkt skattemyndighederne adgang til at genoptage tidligere års skatteansættelser, men borgeren kan under visse omstændigheder opnå en berettiget forventning til, at skønsmæssige afgørelser ikke vil blive ændret. Ifølge praksis kan en borger normalt kun støtte ret på sin forventning, hvis den er baseret på en eller anden form for positiv tilkendegivelse fra en skattemyndighed eller efter omstændighederne en anden myndighed.

Generelt formulerede vejledninger fra lokale myndigheder, som eksempelvis den fra Århus' skatteforvaltning, der nævnes i begrundelsen til spørgsmålet, kan normalt ikke anses for en positiv tilkendegivelse, som borgeren ifølge ovenstående kan vinde ret på.

Hertil kommer en række yderligere omstændigheder, som i de heromhandlede boliginteressensskaber har betydning for forventningsprincippet. Ændringerne af lejeværdiansættelserne er efter det, der er oplyst over for Told- og Skattestyrelsen, alene sket i de tilfælde, hvor beboerne ikke har beregnet den omkostningsbestemte husleje korrekt eller fejlagtigt har benyttet procentreglerne. Told- og Skattestyrelsen oplyser, at det må anses for at være i overensstemmelse med sædvanlige ligningsmæssige principper, at kommunen i de tilfælde, hvor den omkostningsbestemte husleje ikke foreligger oplyst, ansætter lejeværdien til det beløb, som ved udleje kunne opnås i leje af vedkommende lejlighed.

Af det til spørgsmålet vedlagte notat fremgår, at der ikke er gennemført ændring af ejernes skatteansættelser i de tilfælde, hvor der er foretaget korrekt beregning af omkostningsbestemt husleje.

Den skrivelse, som nævnes i begrundelsen til spørgsmålet, hvor Århus' skatteforvaltning omtaler det fremtidige skøn, er alene en fremadrettet tilkendegivelse. En sådan tilkendegivelse er ikke omfattet af det skatteretlige forventningsprincip.

Spørgsmålet om, hvorvidt forventningsprincippet er krænkede for de konkret omhandlede beboere, henhører under de lignende myndigheder.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Århus' skatteforvaltning nu vil revurdere de foretagne forhøjelser af lejeværdiansættelserne for beboerne i de omhandlede boliginteressensskaber. Det sker for at sikre, at den skønnede leje ikke overstiger niveauet for den korrekt opgjorte omkostningsbestemte husleje.

Århus' skatteforvaltning har endvidere oplyst, at skønnet vedrørende lejeværdiansættelsen for de omhandlede boliginteressensskaber fremover vil tage udgangspunkt i reglerne for fastsættelse af lejens størrelse efter lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

Efter denne lov må lejen ved lejeaftalens indgåelse ikke fastsættes til et beløb, der overstiger det lejedes værdi, og stigninger må kun ske i det omfang, den aftalte leje ikke dækker den omkostningsbestemte husleje, som er beskrevet i lovens §§ 7-9.

Spm. nr. S 60

Til *skatteministeren* (12/10 93) af:

Bjarne Ørum (RV):

»Vil ministeren sørge for, at beboere i boliginteressensskaber og boligkollektiver i skattemæssig henseende sidestilles med ejere af ejerlejligheder?«

Begrundelse

Det virker urimeligt, at beboere af boliginteressensskaber hvert år skal fastsætte lejeværdien af egen bolig skønsmæssigt efter markedsforholdene, når ejere af ejerlejligheder og parcelhuse kan fastsætte lejeværdien efter procentreglerne i ligningsloven.

Svar (26/10 93):

Skatteministeren (Stavad):

Ifølge statsskattelovens § 4, stk. 1, litra b, skal lejeværdien af egen bolig medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Når ejendommen helt eller delvis tjener til bolig for ejeren, beregnes lejeværdien efter de såkaldte procentregler i ligningslovens § 15 A-I.

For ejendomme, der ikke er omfattet af procentreglerne, ansættes lejeværdien efter et skøn. Udgangspunktet for skønnet er, hvad ejendommen kan indbringe ved udlejning til uafhængig tredjemand.

Grundlaget for lejeværdiberegningen for enfamilieshuse og ejerlejligheder er den ejendomsværdi, der er fastsat for ejendommen pr. 1. januar i indkomståret, reguleret efter vurderingslovens § 2 A, jf. ligningslovens § 15 B, stk. 1.

For tofamilieshuse, for hvilke ejendomsværdien efter vurderingslovens § 33, stk. 6, fordeles på ejendommens to selvstændige lejligheder, opgøres beregningsgrundlaget på samme måde. Ved opgørelsen skal der dog kun tages hensyn til den del af ejendomsværdien, der er henført til ejerens lejlighed, jf. ligningslovens § 15 B, stk. 2.

I 1993 beregnes lejeværdien for disse ejendomme som 2,5 pct. af den del af beregningsgrundlaget, der ikke overstiger 1.440.000 kr. og 7,5 pct. af resten, jf. ligningslovens § 15 E, stk. 1. I 1994 er disse satser som et led i skatteomlægningen (lov nr. 423 af 25. juni 1993) sat ned til henholdsvis 2 pct. og 6 pct., medens grundbeløbet for 1994 udgør 1.483.200 kr.

Det er en betingelse for anvendelse af procentreglerne, at ejeren selv bebor ejendommen.

Grundlaget for anvendelsen af procentreglerne er således vurderingsloven. Der er ikke hjemmel i vurderingsloven til at værdisætte anpartslejligheder, dvs. lejligheder, som bebos af de enkelte interessenter, men som ejes af et boligkollektiv eller et boliginteressentskab. Det betyder, at lejeværdiansættelsen af anpartslejligheder – i overensstemmelse med statsskattelovens regler – skal ske efter et skøn.

Hvis anpartslejligheder skulle værdisættes på samme måde som ejerlejligheder, måtte vurderingsloven i så fald ændres på dette punkt.

Det er imidlertid et spørgsmål, om det ville være en hensigtsmæssig måde at gribe sagen an på, for vurderingsloven er baseret på et ejerforhold og ikke, som tilfældet er med boligkollektiver m.m., på et anpartsforhold. Den enkelte boligtager ejer som nævnt ikke boligen, men kun en ideel anpart, som giver vedkommende boligtager ret til at bebo en del af ejendommen. Det ville være forbundet med ganske store vanskeligheder og stor usikkerhed, hvis vurderingsmyndighederne således skulle forsøge at værdisætte den ideelle anpart af en ejendom, hvor der ved vurderingen af ejendommen som sådan i givet fald skulle tages hensyn til, om den pågældende ejendom er ejet af et boligkollektiv eller ikke. Jeg mener derfor ikke, at ligningslovens procentregler for enfamilieshuse m.v. og ejerlejligheder kan anvendes i forbindelse med lejeværdiansættelsen for anpartslejligheder.

Som nævnt ovenfor skal værdiansættelsen i boligkollektiver m.v. ske efter et skøn. Det er udøvelsen af dette skøn, som i den senere tid har skabt en del presseomtale i Århusområdet.

Udøvelsen af dette skøn i de huslejeregulerede kommuner – dvs. kommuner som Århus, hvor der er nedsat et huslejenævn – tager udgangspunkt i den såkaldte omkostningsbestemte husleje. I visse tilfælde kan ligningsmyndighederne lægge den lejeværdi til grund, som boligtagerne selv har beregnet og angivet. Problemet er bare, at der for det første er en del, som slet ikke har angivet nogen lejeværdi, medens andre har beregnet den på en forkert måde – en situation, som ikke er blevet bedre af, at ligningsmyndighederne ofte ikke har kunnet få de nødvendige oplysninger om forbedringer m.m., som jo indgår i beregningen af den omkostningsbestemte husleje. Det er disse situationer, som – især i Århusområdet – har givet anledning til en del diskussion omkring myndighedernes skøn ved lejeværdiansættelsen.

Det er blevet meddelt Told- og Skattestyrelsen, at Århus' skatteforvaltning agter at tage de omdiskuterede forhøjelser af lejeværdiansættelserne for beboerne i de omhandlede boliginteressentskaber op til fornyet overvejelse. Det sker for at sikre, at den skønnede leje ikke overstiger niveauet for den korrekt opgjorte omkostningsbestemte husleje i Århusområdet.

[Skatteministeren]

Århus' skatteforvaltning har i denne anledning præciseret over for Told- og Skattestyrelsen, at skønnet ved lejeværdifastsættelsen for de omhandlede boligkollektiver fremover vil tage udgangspunkt i, hvad lejen kunne have været fastsat til ved udlejning til uafhængig tredjemand.

For de regulerede områder – f.eks. Århus Kommune – vil skønnet over lejeværdien for de omhandlede ejendomme således også fremover tage udgangspunkt i reglerne for fastsættelse af lejens størrelse efter lov om midlertidig regulering af boligforholdene.

Som det fremgår af mit svar til Folketingets Skatteudvalg på spørgsmål 12, L 291, bilag 14, og af mit svar til Folketingets Lovsekretariat på spørgsmål nr. S 1450, er jeg villig til at undersøge behovet for at indføre særlige regler vedrørende boligkollektiver m.v.

Boligministeriet har oplyst, at der vil blive nedsat en arbejdsgruppe med henblik på at kortlægge og vurdere de problemer, der kan opstå for boligsøgende, der investerer i boligfællesskaber.

Dannelsen af disse boligkollektiver er i dag på en række områder ikke lovreguleret. Det er bl.a. tvivlsomt, om lov om andelsboliger og andre boligfællesskaber finder anvendelse på boligkollektiver i interessentskabsform m.v., idet de ikke er direkte nævnt i loven. Mange boliginteressenter har ikke været klar over de skattemæssige konsekvenser og andre forpligtelser – eksempelvis solidarisk hæftelse – som de har påtaget sig ved overtagelsen af ejendommen på kollektiv basis.

Når arbejdsgruppen har tilendebragt sit arbejde, vil regeringen tage stilling til, hvorvidt der er behov for at ændre lejeværdireglerne for boligkollektiver m.v.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 15:

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af Rådets afgørelse nr. 93/81/EKSF, EØF, Euratom, om ændring af akten om almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse (76/787/EKSF, EØF, Euratom) af 20. september 1976, som blev vedtaget i Rådet

for de Europæiske Fællesskaber den 1. februar 1993.

Af udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen).

(Fremsat 27/10 93).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Der er her tale om en sag, som vi har behandlet to gange i Markedsudvalget, dels som konsekvenser af Maastricht- og Edinburgh-aftalerne, dels som resultat af det Rådsmøde, som der her henvises til, den 1. februar 1993.

Der var fuld enstemmighed i Europa-Parlamentet om indstillingen, der har været fuld enstemmighed i Ministerrådet, og der var fuld enstemmighed også i Markedsudvalget. Jeg kan ikke engang huske, om Fremskridtspartiet tog afstand, men hvis man gjorde det, så ville det også være i overensstemmelse med praksis.

Det, der er sket, er, at man nu i højere grad bringer antallet af sæder i Europa-Parlamentet i overensstemmelse med befolkningstallene i medlemsstaterne. Navnlig efter Tysklands genforening har det jo været nødvendigt at øge antallet af sæder, men man har så samtidig korrigeret lidt, sådan at de lande, der havde samme antal sæder som Tyskland, også får en vis forhøjelse. Det drejer sig om Storbritannien, Frankrig og Italien.

Nogle af de lande, der havde et antal sæder imellem de store lande og de helt små, har også fået mindre forhøjelser, således at man nu er kommet nærmere befolkningstallet end tidligere, men det er stadig væk sådan, at de små lande, Danmark, Irland og Luxembourg, i forhold til befolkningstallet er overrepræsenteret, og derfor har vi ikke ment, at vi skulle klage over, at vi ikke fik forhøjet vores antal af sæder.

Det betyder altså også, at vi i Socialdemokratiet fuldt ud kan tilslutte os forslaget til folketingsbeslutning, og jeg vil anmode om, at det bliver behandlet i Markedsudvalget.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg er desværre nødt til at korrigere formanden for Markedsudvalget, idet hans hukom-